

Jens Clausen

Arbejdsmarkedets udkant

Bevægelser ind og ud af det ordinære arbejdsmarked

Publikationen *Arbejdsmarkedets udkant – Bevægelser ind og ud af det ordinære arbejdsmarked* kan downloades fra hjemmesiden www.akf.dk

AKF, Anvendt KommunalForskning
Nyropsgade 37
1602 København V
Telefon: 43 33 34 00
Fax: 43 33 34 01
E-mail: akf@akf.dk

© 2009 AKF og forfatteren

Mindre uddrag, herunder figurer, tabeller og citater er tilladt med tydelig kildeangivelse. Skrifter, der omtaler, anmelder, citerer eller henviser til nærværende, bedes sendt til AKF.

© Omslag: Phonowerk, Lars Degnbol

Forlag: AKF
ISBN: 978-87-7509-898-9
i:\..\forlaget\jc\2854\2854_arbejdsmarkedets_udkant.docx
August 2009(09)

AKF, Anvendt KommunalForskning

AKF's formål er at levere ny viden om væsentlige samfundsforhold. Hovedvægten ligger på forskning i velfærds- og myndighedsopgaver i kommuner og regioner. Det overordnede mål er at kvalificere beslutninger og praksis i det offentlige.

Jens Clausen

Arbejdsmarkedets udkant

Bevægelser ind og ud af det ordinære arbejdsmarked

Forord

Over en lang årrække er ledigheden i Danmark faldet markant, men alligevel er antallet af personer på arbejdsmarkedets udkant vokset. Projektet giver et overblik over udviklingen, ligesom det undersøges, hvorvidt bevægelserne i og uden for det ordinære arbejdsmarked kan forklares af den demografiske udvikling, eller om der også er andre forklaringer.

Analyserne bygger på meget detaljerede statistiske analyser af de arbejdsmarkedsrelaterede bevægelser for alle i den erhvervsaktive alder fra 1997-2006. Datagrundlaget er AKF's forskningsdatabase i Danmarks Statistik, der indeholder detaljerede oplysninger om hele befolkningen.

Analyserne og det omfattende dataarbejde i den forbindelse er udført af ph.d.-stipendiat Jens Clausen. Han har ligeledes været projektleder og har stået for udarbejdelsen af rapporten.

Projektet er rekvireret af Arbejdsmarkedskommissionen, der også har finansieret det.

Jens Clausen
August 2009

Indhold

1	Sammenfatning	7
2	Indledning	11
3	Statistisk model og data	12
3.1	Statistisk model	12
3.2	Population og data.....	13
3.3	Forklarende variable.....	15
3.4	Parameterestimer og modelprædiktioner	17
3.5	Forklaring af figurer med overgangssandsynligheder.....	17
4	Bevægelser ind og ud af det ordinære arbejdsmarked	18
4.1	Ind og ud af det ordinære arbejdsmarked	18
4.2	Tilstande uden for det ordinære arbejdsmarked	21
4.3	Sammenhæng mellem overgang til tilstande uden for det ordinære arbejdsmarked	21
4.4	Sammenhæng mellem overgang til det ordinære arbejdsmarked	22
4.5	Revalidering	23
4.6	Kontanthjælp.....	24
4.7	Fleksjob.....	26
4.8	Førtidspension.....	27
4.9	Sygedagpenge	28
5	Skift mellem tilstande uden for det ordinære arbejdsmarked	31
5.1	Fleksjob.....	31
5.1.1	Tilgang til fleksjob	32
5.1.2	Afgang fra fleksjob	33
5.2	Revalidering	33
5.2.1	Tilgang til revalidering.....	34
5.2.2	Afgang fra revalidering	35
5.3	Kontanthjælp.....	36
5.3.1	Tilgang til kontanthjælp.....	37
5.3.2	Afgang fra kontanthjælp	38
5.4	Førtidspension.....	39
5.4.1	Tilgang til førtidspension.....	40
5.5	Sygedagpenge	41
5.5.1	Tilgang til sygedagpenge.....	42
5.5.2	Afgang fra sygedagpenge.....	43
6	Litteratur	45
	English Summary	46
	Bilag 1 Statistisk model	50
	Bilag 2 Observerede transitionstabeller for de enkelte år	51
	Bilag 3 Parameterestimer	62
	Bilag 4 Observerede og prædikterede overgangssandsynligheder	78
	Bilag 5 Krydsplots	103

1 Sammenfatning

Formålet med arbejdsrapporten er at give et overblik over og analysere baggrunden for bevægelserne i arbejdsmarkedets udkant:

- Hvordan har antallet af personer i arbejdsmarkedets udkant, der helt eller delvist forsørges af indkomstoverførsler, udviklet sig?
- Har antallet af modtagere af indkomstoverførsler uden for det ordinære arbejdsmarked udviklet sig i henhold til den demografiske udvikling, eller har der været andre forhold på spil?
- Er det sådan, at hvis antallet af personer, der modtager nogle indkomstoverførsler, vokser, så falder modtagelsen af andre indkomstoverførsler?

Af resultaterne skal fremhæves, at antallet af personer, i perioden 1997-2006, uden for det ordinære arbejdsmarked er vokset på trods af et stort fald i arbejdsløsheden. Det er bemærkelsesværdigt, at antallet af personer, der overgår fra arbejdsmarkedet til sygedagpenge, er vokset med 50%, mens der i henhold til den demografiske udvikling ikke skulle være sket en stigning. Der er tegn på, at arbejdsmarkedet er blevet mindre rummeligt, idet der er blevet større risiko for at glide ud af arbejdsmarkedet, uden at chancen for at vende tilbage er vokset tilsvarende. Den mindre rummelighed ses bl.a. i forhold til syge, idet færre sygedagpenge-modtagere er vendt tilbage til arbejdsmarkedet. Der synes at være tendenser til, at hvis antal modtagere af visse ydelser vokser, så falder samtidig antallet af modtagere af andre ydelser. Men som helhed er der kun en forholdsvis svag tendens til, at ydelsessystemet fungerer som forbundne kar.

I det følgende benævnes førtidspensionister, ikke-arbejdsmarkedssparate kontanthjælpsmodtagere, personer i fleksjob og sygedagpengemodtagere under ét som personer uden for det ordinære arbejdsmarked. Gruppen af personer inden for eller tæt på det ordinære arbejdsmarked består af beskæftigede i ordinære job, studerende, arbejdsmarkedssparate kontanthjælpsmodtagere og arbejdsløshedsforsikrede (under ét benævnes de som personer værende på det ordinære arbejdsmarked). Tanken med opdelingen er, at hvis ikke sidstnævnte gruppe allerede er i beskæftigelse, har hovedparten gode forudsætninger for at komme det enten efter endt uddannelse eller med udgangspunkt i deres tidligere tilknytning til arbejdsmarkedet.

Den centrale analysemetode består i ved hjælp af en statistisk model at undersøge, hvor stor en del af udviklingen i de enkelte indkomstoverførsler der kan forklares af den demografiske udvikling, dvs. personkarakteristika som alder, køn, etnicitet, uddannelse, helbred og den forudgående tilknytning til arbejdsmarkedet. Den del af udviklingen, der ikke kan forklares af demografien, kan tilskrives betydningen af konjunkturmæssige udsving, ændringer i regler og tilkendelsespraksis mv. Herved bliver det særligt interessant at identificere de tidspunkter, hvor demografien ikke kan forklare hele udviklingen i en given ydelse, da det kan være tegn på, at eventuelle ændringer i regler og tilkendelsespraksis i den pågældende periode kan have haft betydning. Der er anvendt meget detaljerede data for hver enkelt indkomstoverførselsforløb fra Danmarks Statistiks personregistre for perioden 1997 til 2006 for de 20-59-årige. I det følgende gives et overblik over arbejdsrapportens resultater.

I årene 1997-2006 er antallet af personer, der tilbringer hovedparten af året uden for det ordinære arbejdsmarked, vokset med 62.000 på trods af et stort fald i arbejdsløsheden i perioden, jf. tabel 1.1. Det kan hovedsageligt tilskrives indførelsen af fleksjob i 1998, idet 40.000 var i fleksjob i 2006. På trods af indførelsen af fleksjobordningen er antal modtagere af de øvrige indkomstoverførsler (ekskl. revalidering) vokset.

Tabel 1.1 Tilvækst i antal personer med dominerende helårstilstand uden for det ordinære arbejdsmarked, 19-59-årige, 1997 og 2006, 1000 personer

	Antal i 1997	Antal i 2006	Tilvækst	Andel af tilvækst
Fleksjob	0	40	40	64%
Revalidering	24	22	-2	-4%
Kontanthjælp	60	71	11	17%
Førtidspension	153	155	2	3%
Sygedagpenge	51	63	12	19%
I alt	288	351	63	100%

Tabellen viser netttotal, der sammenfatter de, der henholdsvis forlader og vender tilbage til arbejdsmarkedet. Andelen, der *forlader* det ordinære arbejdsmarked, er vokset gennem perioden, hvilket ikke skulle være sket ud fra den demografiske udvikling. Hele stigningen i afgang fra det ordinære arbejdsmarked skyldes øget afgang til sygedagpenge og indførelsen af fleksjob, idet afgang til de øvrige overførsler enten er konstant eller aftagende over årene. *Tilbagevenden* til det ordinære arbejdsmarked svarer i høj grad til det, der kan forventes ud fra den demografiske udvikling. Det ordinære arbejdsmarked synes således at være blevet lidt mindre rummeligt, idet den enkelte har fået større risiko for at glide ud, uden at chancen for at vende tilbage er steget tilsvarende.

Herefter uddybes, hvad der er baggrunden for de enkelte indkomstoverførslers bidrag til væksten i antal personer uden for arbejdsmarkedet.

For fleksjob forklares såvel til- som afgang over tid af den demografiske udvikling. Siden indførelsen af fleksjob har tilgangen fra det ordinære arbejdsmarked været stigende, og den andel, der vender tilbage, faldende. Fleksjob ser for det første ud til at trække personer, som har været på sygedagpenge, væk fra førtidspension og det ordinære arbejdsmarked og for det andet at trække personer, der har været på revalidering, væk fra kontanthjælp og det ordinære arbejdsmarked. Om dette samlet er en positiv effekt er svært at sige; fleksjob udgør en mere aktiv tilstand end kontanthjælp og førtidspension, men der er omvendt tale om støttet beskæftigelse, hvilket er samfundsøkonomisk dårligere end beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked. Der er tegn på, at det er mere ressourcetsvage grupper, der er blevet tilkendt fleksjob. Når et fleksjob slutter, vender færre således tilbage til det ordinære arbejdsmarked, mens mange flere er blevet tilkendt førtidspension i løbet af årene 1997-2006.

Personer, der overgår til at være ikke-arbejdsmarkedssparate kontanthjælpsmodtagere, udgør næsten en tredjedel af den samlede årlige afgang fra det ordinære arbejdsmarked. Overgangen til kontanthjælp er faldet en smule gennem perioden, men dog mindre end man kunne forvente ud fra den demografiske udvikling. Derimod har andelen af de ikke-arbejdsmarkedssparate, der vender tilbage til arbejdsmarkedet, været stabil svarende til den demografiske udvikling. Færre er efter et kontanthjælpsforløb blevet revalideret, mens overgangen til førtidspension er vokset. Sammenlagt har kontanthjælp bidraget med 17% af væksten i antal personer uden for arbejdsmarkedet, jf. tabel 1.1.

Overgangen til førtidspension forklarer kun 5-10% af den årlige afgang af personer fra arbejdsmarkedet. Afgangen til førtidspension halveres fra 1997-2000 for derefter at have været nogenlunde konstant på nær et midlertidigt kraftigt hop i 2002. Dette hop kan sandsynligvis tilskrives førtidspensionering forud for førtidspensionsreformen i 2003. Reformen betød, at kun personer, der ikke er i stand til at bestride en stilling på normale vilkår eller et fleksjob, kan blive indstillet til førtidspension. Særligt mange kan have fået tilkendt førtidspension inden lovens ikrafttrædelse, ligesom den stramning, som reformen var udtryk for, kan have bidraget til det fortsatte fald efter 2003. Halveringen i afgang fra det ordinære

arbejdsmarked til førtidspension i perioden 1997-2000 kan kun i mindre grad forklares af den demografiske udvikling. Men det falder tidsmæssigt sammen med strengere krav til arbejdsprøvningsforud for behandling af ansøgning om førtidspension (1. juli 1998) og reduktionen af den statslige refusion til kommunerne (1. januar 1999). Netto har udviklingen i antal førtidspensionister kun bidraget beskedent til stigningen i antallet af personer uden for arbejdsmarkedet.

Det ordinære arbejdsmarked og sygedagpenge har gennem perioden været kilde til en stor, men faldende andel af overgangen til førtidspension, mens voksende andele er kommet fra kontanthjælp og fleksjob. Af disse er især andelen, som kommer fra fleksjob, steget markant, sandsynligvis fordi fleksjob i nogle tilfælde har virket som en udsættelse af tidspunktet for tilkendelse af førtidspension.

Sygedagpenge tæller mere end halvdelen af alle afgang fra det ordinære arbejdsmarked. Andelen af personer på eller tæt på arbejdsmarkedet, der årligt overgår til sygedagpenge, er vokset med ca. 50% over den tiårige periode. Det er her bemærkelsesværdigt, at hvis udviklingen alene havde været bestemt af den demografiske udvikling, så ville der ikke have været nogen stigning. Samtidig er den andel af sygedagpengemodtagerne, der returnerer til det ordinære arbejdsmarked, faldet betydeligt, hvilket i det store og hele kan forklares af demografien. Det tyder således på, at arbejdsmarkedet er blevet mindre rummeligt i forhold til syge. Og udviklingen på sygedagpengeområdet forklarer netto en femtedel af stigningen i antallet af personer uden for arbejdsmarkedet.

Overgangen til revalidering går fra i 1997 at forklare 10% af den årlige afgang af personer fra det ordinære arbejdsmarked til i 2006 kun at forklare 5%. Igennem perioden er sandsynligheden for at returnere fra revalidering til det ordinære arbejdsmarked faldet relativt, til hvad man kunne forvente ud fra den demografiske udvikling. Dette tyder igen på, at det gennem perioden er blevet sværere for personer med relativt svage forudsætninger at returnere til det ordinære arbejdsmarked.

Nytilgangen til revalidering sker næsten udelukkende fra det ordinære arbejdsmarked, kontanthjælp og sygedagpenge. Afgangen fra revalidering sker hovedsageligt til det ordinære arbejdsmarked og i mindre grad til kontanthjælp og (i slutningen af perioden) fleksjob. Gennem perioden er tilgangen fra sygedagpenge steget til at udgøre næsten halvdelen af nytilgangen, uden at der findes nogen forklaring i de demografiske faktorer.

Der er fundet flere eksempler på sammenhænge mellem bevægelser mellem indkomstoverførslerne indbyrdes og i forhold til det ordinære arbejdsmarked, hvoraf kan fremhæves:

- Efter førtidspensionsreformen fra 2003 er afgang fra det ordinære arbejdsmarked til førtidspension reduceret samtidig med, at sandsynligheden for, at ikke-arbejdsmarkedsparate kontanthjælpsmodtagere vender tilbage til det ordinære arbejdsmarked, er øget.
- Efter fleksjobordningen er blevet indført, er strømmene blevet ændret, så færre overgår fra sygedagpenge til både det ordinære arbejdsmarked og førtidspension, men i stedet til fleksjob.
- Blandt de, som forlader fleksjob, er væsentligt flere overgået til førtidspension, mens færre returnerer til det ordinære arbejdsmarked eller overgår til kontanthjælp. Fleksjob synes endvidere for nogle at være en erstatning for kontanthjælp efter et revalideringsforløb.

Der er imidlertid også en række eksempler på manglende sammenhænge mellem overførslerne. Fx er der ingen tendens til, at hvis overgangen til en bestemt ydelse efter modtagelse af kontanthjælp for ikke-arbejdsmarkedsparate reduceres, så øges overgangen til andre udvalgte

ydelser. På kontanthjælpsområdet er der alene en tendens til, at revalidering synes at være substitut for at blive i kontanthjælpssystemet.

At der i denne undersøgelse findes eksempler på både sammenhænge og ingen sammenhænge i ydelsessystemet passer meget godt sammen med en anden AKF-undersøgelse, jf. Andersen (2006). Her blev det undersøgt, hvorvidt indkomstoverførselssystemet er at ligne med forbundne kar, således at kommuner, der formår at reducere antallet af ydelsesmodtagere på ét felt, blot får flere modtagere på andre ydelsesområder. Tesen blev undersøgt ved at se på, om kommuner, hvor særligt mange afslutter et kontanthjælps- eller sygedagpengeforløb, samtidig har særlig mange, der efterfølgende modtager andre ydelser. Konklusionen var, at der er belæg for tesen, men kun i begrænset omfang. Er der få ydelsesmodtagere på ét område i en kommune, modsvares dette således langt fra af tilsvarende mange ydelsesmodtagere på andre områder.

2 Indledning

Undersøgelsens overordnede formål er at analysere bevægelser ind og ud af det ordinære arbejdsmarked. Herudover analyseres det, om der i perioden 1996-2006 er sket skift i bevægelsesmønstrene mellem forskellige ydelser målrettet personer uden for det ordinære arbejdsmarked. I begge tilfælde vurderes det ved hjælp af en statistisk model, hvorvidt bevægelsesmønstrene kan forklares ud fra ændringer i populationens baggrundskarakteristika.

Det danske overførselssystem indeholder en række ydelser, der er målrettet personer, som mere eller mindre permanent står uden for det ordinære arbejdsmarked: Førtidspension, sygedagpenge, kontanthjælp, fleksjob/ledighedsydelse og revalidering. De forskellige overførselsordninger er i en vis grad forbundne, hvilket der skal tages højde for, når målet er at reducere det samlede antal overførselsmodtagere. Der er derfor behov for et helhedsperspektiv med henblik på, at flere i gruppen med problemer ud over ledighed kommer i ustøttet beskæftigelse og ikke "flytter rundt" mellem forskellige offentlige ordninger. Det skal der blandt andet tages højde for i forbindelse med fastlæggelse af statslige refusionsprocenter ved forskellige ordninger, forskelle i ydelsesniveauer og forskelle i krav til modtagerne. Hvis kravene i en dimension strammes (fx ændringer i refusionsprocenten til en given tilstand), i hvor høj grad påvirker en sådan stramning så sandsynligheden for, at den berørte gruppe finder beskæftigelse? I hvor høj grad påvirker det den berørte gruppes sandsynlighed for at finde over i andre tilstande? I hvor høj grad påvirker det tilstrømningen til den pågældende tilstand?

Analysens resultater præsenteres ved en række beregnede sandsynligheder for at overgå fra en arbejdsmarkedstilstand til en anden. Disse sandsynligheder vil i større eller mindre grad være påvirket dels af ændringer i populationens baggrundskarakteristika (demografi, uddannelsesniveau, erhvervs erfaring, sundhedstilstand etc.), dels af konjunkturmæssige udsving og strukturelle skift i form af fx ændrede refusionsprocenter, regler eller adfærd i tilkendelsespraksis. For at adskille hvilke observerede skift, der skyldes henholdsvis konjunkturmæssige/strukturelle skift og ændringer i populationen, understøttes analysen af en statistisk model, der forudsiger de enkelte overgangssandsynligheder ud fra populationens mest relevante baggrundskarakteristika. I de tilfælde, hvor modellen forudsiger de observerede skift og trends, kan disse tilskrives ændringer i populationen, og der er dermed ikke grund til at formode, at konjunkturmæssige eller strukturelle skift har haft nogen væsentlig betydning. Omvendt giver de tilfælde, hvor modellen ikke forudsiger de observerede skift og trends anledning til at formode, at udviklingen er påvirket af enten konjunkturmæssige eller strukturelle skift¹. Modellen og de anvendte data beskrives i kapitel 3.

Der analyseres bevægelser på to niveauer. På det overordnede niveau analyseres bevægelser ind og ud af det ordinære arbejdsmarked, hvilket giver et billede af, hvordan udstødningen og muligheden for tilbagevenden på arbejdsmarkedet har udviklet sig i de seneste år. Derudover analyseres overgangene mellem det ordinære arbejdsmarked og de enkelte tilstande uden for det ordinære arbejdsmarked hver for sig. Disse analyser findes i kapitel 4.

På det detaljerede niveau analyseres bevægelser mellem de enkelte ydelser målrettet personer uden for det ordinære arbejdsmarked. Formålet er at vurdere, om der er sket skift i bevægelsesmønstrene i perioden. Ved at sammenholde med viden om ændringer i regler og ydelsessystemer søges eventuelle skift forklaret. Disse analyser findes i kapitel 5.

---

¹ I dette tilfælde er det også muligt, at den valgte model er for simpel eller ikke inkluderer tilstrækkelige forklarende variabler.

3 Statistisk model og data

Formålet med den statistiske model er ud fra ændringer i populationen at forudsige, hvordan strømmene mellem de forskellige tilstande ville have set ud, hvis de ikke havde været udsat for påvirkning af strukturelle skift (ændrede regler eller tilkendelsespraksis) eller konjunkturmæssige udsving. Disse forudsigelser kan så sammenholdes med de faktisk observerede strømme, hvorved forskellen kommer til at afspejle betydningen af strukturelle skift og konjunkturmæssige udsving.

Herunder beskrives kort den anvendte statistiske model samt den population og de data, som analysen er baseret på.

3.1 Statistisk model

Transitionerne mellem arbejdsmarkedstilstande modelleres i en velkendt statistisk model som her beskrives kort mens en mere detaljeret beskrivelse findes i bilag 1. Der anvendes otte tilstande: Selvforsørgelse (består hovedsageligt af beskæftigelse og uddannelse), dagpenge, kontanthjælp (arbejdsmarkedsparate), kontanthjælp (ikke-arbejdsmarkedsparate), fleksjob, revalidering, førtidspension og sygedagpenge. Af disse betegnes de første tre under ét som det ordinære arbejdsmarked, mens de sidste fem betegnes som ydelser uden for det ordinære arbejdsmarked.

Der kunne potentielt være opdelt på flere end otte tilstande, men af hensyn til beregning og fremstilling er antallet af tilstande i modellen begrænset til de valgte otte. Der er således ingen separat kategori for aktivering, idet aktiverede personer medregnes under den ydelse, de modtager. Fleksjob inkluderer ledighedsydelse, idet ledighedsydelse udbetales til personer, der er berettigede til fleksjob, under sygdom, barsel, ferie, ledighed eller andre midlertidige afbrydelser i arbejdet. Barselsorlov og andre former for orlov er ikke i sig selv interessante og regnes i stedet som en fortsættelse af den foregående tilstand².

Overgangene mellem de otte valgte arbejdsmarkedstilstande modelleres i en multipel logistisk model for destinationstilstand. Modellen estimeres samlet for alle år men separat for hver oprindelsestilstand, således at baggrundsfaktorernes betydning for overgangssandsynlighederne kan variere mellem oprindelsestilstandene men er konstante over tid. Som et vilkårligt eksempel vil fx den estimerede betydning af alder for sandsynligheden for at tilgå sygedagpenge være konstant over tid men vil sandsynligvis være forskellig for personer som modtager dagpenge eller kontanthjælp. Det, at de forklarende variabelers betydning for overgangssandsynlighederne er konstant, gør, at de forudsagte overgangssandsynligheder udelukkende bestemmes ud fra befolkningssammensætningen og altså ikke indeholder trend, konjunktur eller lignende.

Som forklarende variabler indgår personkarakteristika og forudgående tilstand. Det forudsagte antal overgange til en given tilstand beregnes som summen af populationens overgangssandsynligheder mens den forudsagte overgangssandsynlighed (transitionrate) er gennemsnittet.

---

² I de tilfælde hvor personen er på orlov fra begyndelsen af observationsperioden, er disse observationer udeladt. I de fleste år drejer det sig om under 100 observationer, men i begyndelsen af perioden er det flere (8523 i 1996, 1231 i 1997).

3.2 Population og data

Der anvendes data for årene 1995-2006 for den del af befolkningen, som er i alderen 20-59 år og har opholdt sig i Danmark hele året. For at indgå i modelleringen af overgange mellem tilstandene kræves det, at personen opfylder dette tre år i træk, så der ud over oplysning om afgangs- og tilgangstilstand også findes oplysning om den foregående tilstand, idet denne oplysning kvalificerer modellens estimationer og prædiktioner.

En persons tilstand i det enkelte år bestemmes som den tilstand, personen overvejende har befundet sig i ifølge den Sammenhængende Socialstatistik, AMFORA og Sygedagpenge-registeret og benævnes den dominerende helårstilstand. Denne opdeling af tiden i diskrete enheder er på den ene side praktisk, idet den gør det muligt at tale om overgange fra én tilstand til en anden uden samtidig at skulle tage hensyn til varigheden mellem sådanne skift. Men det betyder på den anden side også, at antallet af personer i en given dominerende helårstilstand dårligt kan sammenlignes med fx antallet af helårspersoner i tilstanden blandt andet fordi korte ophold i en tilstand underrepræsenteres.

I tabel 3.1 ses de observerede overgange mellem de valgte tilstande, der anvendes i analysen. Tabellen angiver antal overgange fra oprindelsestilstanden i venstre søjle til destinationstilstanden i øverste række. For hver overgang angiver "N" antallet af transitioner. "Række %" angiver fordelingen mellem destinationstilstande for den enkelte oprindelsestilstand, dvs. den viser, hvor personerne går hen fra oprindelsestilstanden. Modsat angiver "Søjle %" fordelingen mellem oprindelsestilstande for den enkelte destinationstilstand, dvs. den viser, hvor fra personerne i destinationstilstanden kommer fra. I bilag 2 findes tilsvarende tabeller med de observerede overgange i de enkelte år.

Det ses umiddelbart, at hovedparten af overgangene står på tabellens diagonal, svarende til at personen forbliver i samme tilstand året efter, fx er 92% af personer i fleksjob også i fleksjob året efter. Det ses også, at selv om nogle overgange er ganske sjældne, fx er der gennem perioden kun i alt 94 personer, der overgår fra fleksjob til at være arbejdsmarkedsparate kontanthjælpsmodtagere, findes alle typer af overgange. Dette er tilfældet, selv om nogle overgange umiddelbart er svære at forklare, fordi der opereres med dominerende helårstilstande, hvilket betyder, at der udmærket kan ligge en korterevarende periode i en anden tilstand mellem oprindelses- og destinationstilstanden. Fx kan der mellem et år med kontanthjælp som dominerende helårstilstand og et år med dagpenge ligge en periode med beskæftigelse, som gør, at personen kommer til at opfylde betingelserne for at kunne modtage dagpenge.

Idet tabellen viser de samlede antal overgange i perioden, er det ikke muligt at se ændringer i mønsteret af overgange, men den illustrerer hvilke overgange, der er relativt vigtige for det generelle transitionsmønster.

Tabel 3.1 Observeret transitionstabel for perioden 1996-2006

Oprindelsestilstand		Destinationstilstand								Alle
		Fleksjob	Revalide- ring	Kontant- hjælp	Førtids- pension	Syge- dagpenge	Kontant- hjælp, AMP	Dagpenge	Selv- forsørgelse	
Fleksjob	N	130424	435	653	6130	1095	94	240	2708	141779
	Række %	91,99	0,31	0,46	4,32	0,77	0,07	0,17	1,91	100
	Søjle %	66,53	0,16	0,09	0,33	0,16	0,04	0,01	0,01	0,45
Revalidering	N	5715	155048	28282	6079	4157	5890	23113	46272	274556
	Række %	2,08	56,47	10,30	2,21	1,51	2,15	8,42	16,85	100
	Søjle %	2,92	57,75	3,91	0,33	0,62	2,20	0,74	0,19	0,87
Kontanthjælp	N	3024	33769	458581	39407	4433	40747	72147	83781	735889
	Række %	0,41	4,59	62,32	5,36	0,60	5,54	9,80	11,39	100
	Søjle %	1,54	12,58	63,46	2,12	0,66	15,25	2,30	0,34	2,33
Førtidspension	N	1021	361	344	1684776	1571	92	643	22811	1711619
	Række %	0,06	0,02	0,02	98,43	0,09	0,01	0,04	1,33	100
	Søjle %	0,52	0,13	0,05	90,69	0,24	0,03	0,02	0,09	5,42
Sygedagpenge	N	29495	31917	20022	64666	213760	4757	79423	185828	629868
	Række %	4,68	5,07	3,18	10,27	33,94	0,76	12,61	29,50	100
	Søjle %	15,04	11,89	2,77	3,48	32,03	1,78	2,53	0,76	2,00
Kontanthjælp, arbejdsmarkedsparat	N	812	7606	54448	5234	2734	123965	49897	69630	314326
	Række %	0,26	2,42	17,32	1,67	0,87	39,44	15,87	22,15	100
	Søjle %	0,41	2,83	7,53	0,28	0,41	46,40	1,59	0,28	1,00
Dagpenge	N	5780	15080	68864	9611	104522	41583	2120504	856510	3222454
	Række %	0,18	0,47	2,14	0,30	3,24	1,29	65,80	26,58	100
	Søjle %	2,95	5,62	9,53	0,52	15,66	15,56	67,60	3,50	10,21
Selvforsørgelse	N	19779	24272	91448	41856	335073	50054	791097	23178320	24531899
	Række %	0,08	0,10	0,37	0,17	1,37	0,20	3,22	94,48	100
	Søjle %	10,09	9,04	12,65	2,25	50,21	18,73	25,22	94,81	77,73
Alle	N	196050	268488	722642	1857759	667345	267182	3137064	24445860	31562390
	Række %	0,62	0,85	2,29	5,89	2,11	0,85	9,94	77,45	100
	Søjle %	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Note: Tabellen angiver antal overgange fra oprindelsestilstanden i venstre søjle til destinationstilstanden i øverste række. "Række %" angiver fordelingen mellem destinationstilstande for den enkelte oprindelsestilstand, mens "Søjle %" angiver fordelingen mellem oprindelsestilstande for den enkelte destinationstilstand.

3.3 Forklarende variabler

For hver oprindelsestilstand forklarer den anvendte model, så vidt muligt den enkelte persons overgang til en anden tilstand i den efterfølgende periode. Til det formål anvendes forklarende variabler, der knytter sig til personen og erfaringsmæssigt medvirker til at karakterisere den enkeltes muligheder på arbejdsmarkedet – demografi, uddannelse, helbred og tilknytning til arbejdsmarkedet.

Demografien beskrives ved personernes alder, køn, etnicitet (dansker eller vestlig/ikke-vestlig indvandrer) og hvorvidt de bor alene eller ej. Uddannelse beskrives ved længden af personens uddannelse, og personens helbred beskrives ved forbrug af sundhedsydelse (antal lægebesøg, receptpligtig medicin mv.). Den enkeltes tilknytning til arbejdsmarkedet beskrives dels af længden af erhvervs erfaring og dels af oplysningen om, hvorvidt personen er heltidsarbejdsledsløshedsforsikret eller ej.

I tabel 3.2 ses fordelingen af de forklarende variabler over tid. For det enkelte år er fordelingen angivet, som den er ved årets begyndelse, dvs. på det tidspunkt hvor der sker en eventuel transition. Det ses, at fordelingen af nogle variabler er næsten konstant gennem perioden, mens fordelingen af de øvrige ændrer sig over tid. Kønsfordelingen er således ret konstant og lige igennem perioden, mens andelen af enlige er ret konstant omkring 1/3.

Igennem perioden bliver populationen en smule ældre, hvilket især ses ved, at andelen af 20-29-årige falder, mens andelen af 40-59-årige stiger. Der er ikke nogen større ændring i andelen af 30-39-årige.

Andelen af danskfødte i populationen falder fra 95% til 91% gennem perioden, idet andelen af både vestlige- og ikke-vestlige førstegenerationsindvandrere stiger, henholdsvis fra 2% til 3% og fra 3% til 6%.

Populationen bliver bedre uddannet igennem perioden, hvilket ses ved, at andelen med videregående uddannelser stiger fra 20% til 27%, mens andelen uden en erhvervs kompetencegivende uddannelse falder fra 45% til 37%. Andelen af personer med erhvervsfaglige uddannelser er gennem hele perioden ca. 36%.

Populationen får også generelt længere erhvervs erfaring, idet andelen med mere end 15 års erhvervs erfaring stiger fra 37% til 42%, mens både andelen med 0-5 og 5-15 års erhvervs erfaring falder en smule, henholdsvis fra 29% til 26% og fra 33% til 31%.

Andelen, som er heltidsarbejdsledsløshedsforsikret er faldet fra 76% til 72% midt i perioden og er derefter ret konstant.

Forbruget af sundhedsydelser ændres ikke voldsomt gennem perioden; der er i alle årene, ca. 50% som modtager få (0-10) sundhedsydelser, ca. 30% der modtager 11-25 sundhedsydelser, og ca. 20% i gruppen der modtager flest sundhedsydelser (flere end 25 pr. år). Igennem perioden er der en lille glidende forskydning fra gruppen med flest sundhedsydelser til mellemgruppen.

Tabel 3.2 Forklarende variabler, fordeling i pct.

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Antal	2820909	2743226	2806632	2817930	2820614	2817932	2809328	2795979	2774007	2745848	2716749
Køn:											
Mænd	51,7	51,7	50,9	50,7	50,7	50,6	50,6	50,5	50,5	50,4	50,3
Kvinder	48,3	48,3	49,1	49,3	49,3	49,4	49,4	49,5	49,5	49,6	49,7
Alder:											
20-29 år	23,2	20,7	20,3	19,9	19,6	19,1	18,6	18,1	17,7	17,2	17,0
30-39 år	26,7	27,5	28,2	28,2	28,1	28,1	28,2	28,1	28,0	27,8	27,4
40-49 år	26,3	26,5	26,1	26,0	26,0	26,1	26,4	26,9	27,5	28,2	29,0
50-59 år	23,8	25,3	25,5	25,9	26,3	26,6	26,7	26,9	26,8	26,7	26,6
Civilstand:											
Bor alene	33,0	31,7	31,3	31,0	31,0	31,0	31,1	31,3	31,7	32,0	32,3
Samboende	67,0	68,3	68,7	69,0	69,0	69,0	68,9	68,7	68,3	68,0	67,7
Oprindelse:											
Vestlig indvandrer	2,4	2,3	2,3	2,3	2,4	2,4	2,4	2,4	2,5	2,5	2,6
Ikke-vestlig indvandrer	3,6	3,6	3,9	4,2	4,4	4,6	4,9	5,2	5,4	5,6	5,8
Dansker	94,0	94,1	93,7	93,5	93,2	93,0	92,7	92,4	92,1	91,9	91,6
Uddannelse:											
Ingen kompetencegivende	43,5	41,4	40,6	39,8	39,1	38,4	37,7	37,0	36,4	35,9	35,5
Erhvervsfaglig	36,3	37,2	37,3	37,5	37,4	37,4	37,4	37,3	37,0	36,8	36,5
Videregående	20,3	21,3	22,1	22,8	23,5	24,2	24,9	25,7	26,5	27,3	28,0
Arbejdsløshedsforsikring:											
Deltids-/Ikke-forsikret	23,8	23,8	24,1	24,4	25,0	25,8	26,4	26,8	26,5	26,6	27,1
Heltidsforsikret	76,2	76,2	75,9	75,6	75,0	74,2	73,6	73,2	73,5	73,4	72,9
Erhvervs erfaring:											
0-5 år	29,2	26,9	26,5	26,1	25,7	25,2	24,8	24,5	24,4	24,3	24,2
5-15 år	33,7	33,9	33,7	33,3	32,9	32,6	32,4	32,3	32,2	32,2	32,2
Mere end 15 år	37,1	39,2	39,7	40,6	41,4	42,2	42,8	43,2	43,4	43,6	43,6
Antal sundhedsydelser i året:											
0-10	49,2	50,4	51,2	50,4	50,5	50,2	49,9	49,8	49,4	48,3	47,7
11-25	29,0	30,4	30,8	31,3	31,4	31,4	32,1	32,8	32,6	32,6	32,6
26 eller flere	21,9	19,3	18,0	18,4	18,1	18,4	17,9	17,4	18,0	19,1	19,7

3.4 Parameterestimer og modelprædiktioner

Hovedformålet med modellen er at kunne forudsige transitionssandsynligheden og dermed antallet af overgange mellem de forskellige tilstande i fravær af konjunkturpåvirkninger og ændrede regler og tilkendelsespraksis. Forskellen mellem det observerede og modelbestemte (prædikterede) antal overgange mellem to tilstande kan derved tilskrives netop konjunktur og ændrede regler og tilkendelsespraksis.

Betydningen af de enkelte baggrundsfaktorer på de forskellige overgangssandsynligheder vises eller kommenteres ikke her men kan findes i bilag 3. Disse er udeladt, dels fordi de ikke er videre relevante for at fortolke de prædikterede overgangssandsynligheder i forhold til de faktisk observerede, dels fordi der er estimeret så mange parametre, at det ikke giver mening at præsentere dem alle. For hver enkelt overgang er udviklingen i de prædikterede overgangssandsynligheder vist i bilag 4 sammen med de tilsvarende observerede overgangssandsynligheder.

3.5 Forklaring af figurer med overgangssandsynligheder

I teksten herefter findes et antal figurer (grafer), som illustrerer sandsynligheden for overgange mellem tilstande. Figurerne i afsnit 4 viser overgangssandsynligheder for skift mellem tilstande inden for og uden for det ordinære arbejdsmarked, mens figurerne i afsnit 5 viser overgangssandsynligheder for skift mellem tilstande uden for det ordinære arbejdsmarked.

Medmindre andet er noteret, angiver figurerne andelen (pct.) af personer i oprindelsestilstanden, der fra det ene år til det andet overgår til destinationstilstanden, og i alle tilfælde angiver fuldt optrukne kurver den faktisk observerede andel, mens stiplede kurver angiver den modelbestemte (dvs. prædikterede) andel. Idet de prædikterede sandsynligheder er de forventede sandsynligheder beregnet på baggrund af populationens personkarakteristika og altså ikke indeholder effekter af konjunkturmæssige udsving eller ændringer i regler eller tilkendelsespraksis, anvendes differencen som et mål for betydningen af netop konjunkturmæssige udsving og ændringer i regler og tilkendelsespraksis.

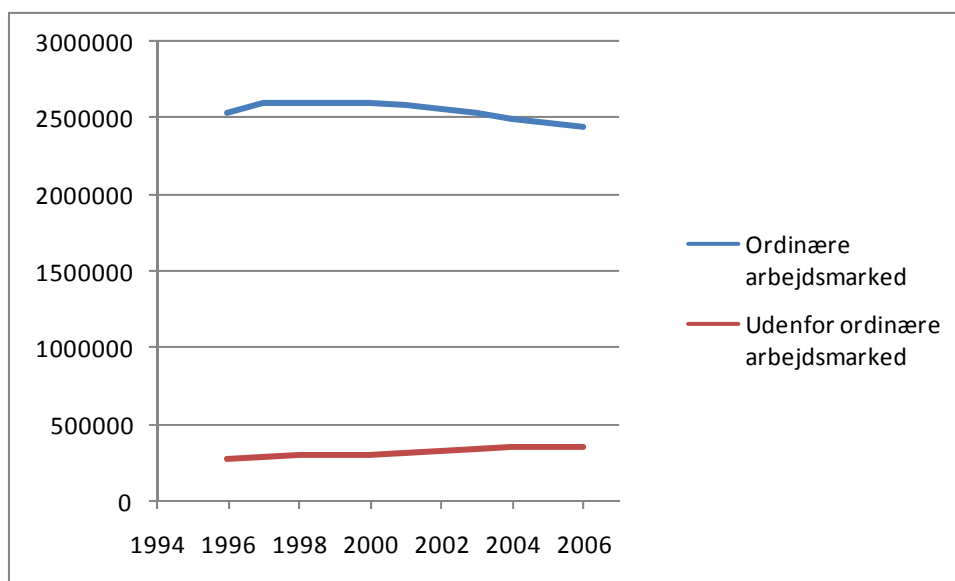
4 Bevægelser ind og ud af det ordinære arbejdsmarked

I dette kapitel undersøges først de overordnede strømninger ind og ud af det ordinære arbejdsmarked. Derefter undersøges sammenhængen mellem bevægelser mellem det ordinære arbejdsmarked og de enkelte tilstande udenfor, hvorefter det undersøges, i hvilket omfang ændringerne i disse bevægelser kan forklares af demografiske ændringer, og i hvilket omfang ændringerne må tilskrives andre faktorer som konjunkturmæssige udsving eller strukturelle skift i form af ændrede regler eller tilkendelsespraksis.

4.1 Ind og ud af det ordinære arbejdsmarked

De valgte arbejdsmarkedstilstande kan overordnet inddeles i på den ene side det ordinære arbejdsmarked bestående af selvforsørgende (primært beskæftigede, men her inkluderes også studerende, og andre som ikke er registreret i en af de øvrige tilstande³) samt modtagere af arbejdsløshedsdagpenge og arbejdsmarkedssparate kontanthjælpsmodtagere, og på den anden side personer, som står uden for det ordinære arbejdsmarked, dvs. andre modtagere af kontanthjælp og sygedagpenge samt personer i fleksjob, revalidering og førtidspension.

Figur 4.1 Antal personer med dominerende helårstilstand inden for eller uden for det ordinære arbejdsmarked

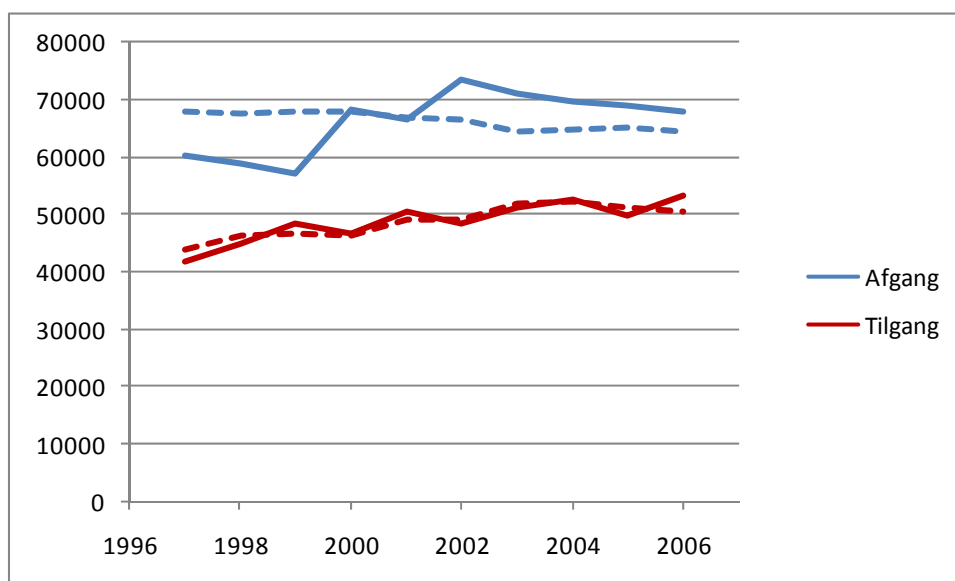

Selv om perioden generelt er karakteriseret af højkonjunktur, ses der en svag vækst i antallet af personer med en dominerende helårstilstand uden for det ordinære arbejdsmarked (fra 278 tusinde til 351 tusinde i 2006), mens antallet af personer med en dominerende helårstilstand inden for det ordinære arbejdsmarked først stiger fra 2,54 mio. til 2,60 mio. i 1999 for derefter at falde til 2,45 mio. i slutningen af perioden. Disse antal kan ikke umiddelbart sammenlignes med gængse statistikker, idet de angiver antallet af personer, som i de enkelte år overvejende har befundet sig i en tilstand enten inden for eller uden for det

³ Selv om fx beskæftigelse og uddannelse åbenlyst er forskellige tilstande, regnes de her for at være "positive" og er derfor samlet i én tilstand for at begrænse antallet af tilstande.

ordinære arbejdsmarked, hvilket er væsentligt forskelligt fra helårspersoner og lignende opgørelsesenheder⁴.

Figur 4.2 Antal til- og afgang fra det ordinære arbejdsmarked

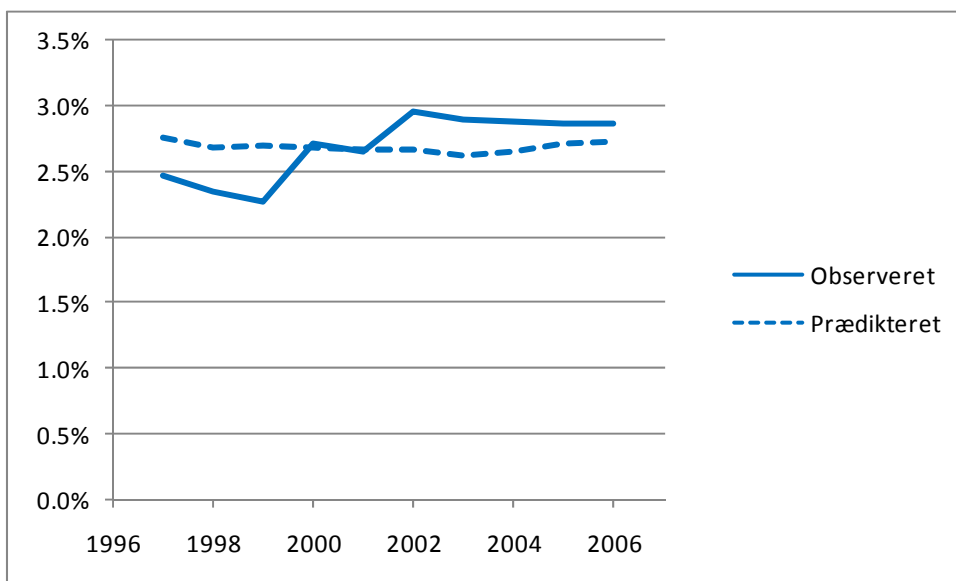
Note: Optrukne linjer er observerede antal, mens de stiplede er modelbestemte.

Figur 4.2 viser antallet af overgange ind- og ud af det ordinære arbejdsmarked, dels det faktisk observerede antal, dels det modelbestemte. Det ses umiddelbart, at den observerede tilgang (inklusion) svarer til den prædikterede, mens den observerede afgang (udstødning) har to enkeltstående men tilsyneladende permanente skift i 2000 og 2002, således at den begynder relativt lavt men fra 2002 er højere end den forventede afgang. Det indikerer, at udstødelsen gennem perioden øges mere end ændringer i befolkningssammensætningen kan forklare, mens inklusionsratens stigning svarer til, hvad man kan forvente ud fra ændringer i befolkningssammensætningen. Det første af disse skift i afgang fra det ordinære arbejdsmarked i 2000 skyldes formentlig afgang til fleksjob, som fra da af begynder at optræde i data. Selv om enhederne ikke er de samme, ses det i figur 4.6, at sygedagpenge er den største destination for afgang fra det ordinære arbejdsmarked.

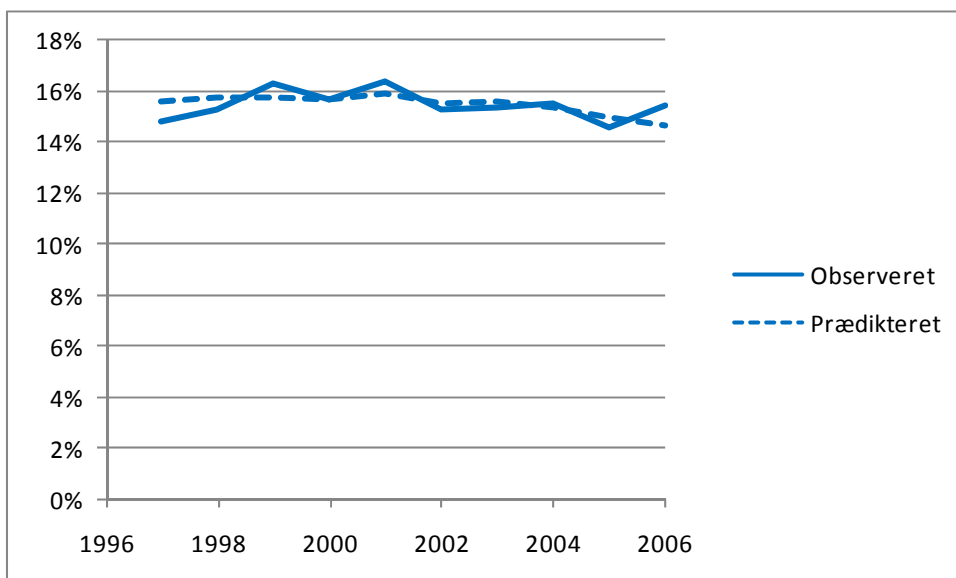
Samme relation kan alternativt illustreres med sandsynlighederne for henholdsvis at tilgå en ydelse uden for det ordinære arbejdsmarked (figur 4.3) og at vende tilbage til det ordinære arbejdsmarked (figur 4.4).

⁴ I dette kapitel er personernes månedlige arbejdsmarkedstilstand opgjort som enten inden for eller uden for det ordinære arbejdsmarked, før den dominerende helårstilstand er bestemt. Det giver en bedre repræsentation af de observerede forhold men gør også, at man ikke præcist kan sammenligne med antal og overgangssandsynligheder i de efterfølgende kapitler.

Figur 4.3 Sandsynlighed for overgang til en tilstand uden for det ordinære arbejdsmarked

Figur 4.4 Sandsynlighed for at vende tilbage til det ordinære arbejdsmarked fra en tilstand udenfor

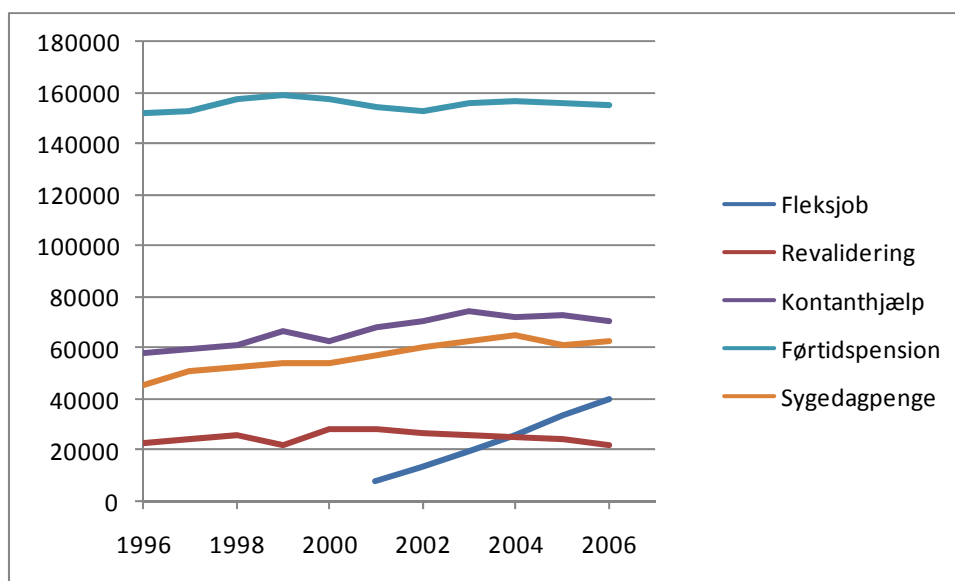

Det bemærkes, at selv om antallet af personer som vender tilbage til det ordinære arbejdsmarked, er vokset gennem perioden, så ser sandsynligheden for at vende tilbage til det ordinære arbejdsmarked ud til at være aftaget en smule. Dette tilsyneladende misforhold skyldes udelukkende, at gruppen af personer uden for det ordinære arbejdsmarked (nævneren) er vokset i løbet af perioden.

4.2 Tilstande uden for det ordinære arbejdsmarked

Figur 4.5 viser antallet af personer, hvis dominerende helårstilstand er en af tilstandene uden for det ordinære arbejdsmarked. De største ændringer ses i antallet af personer på kontanthjælp eller sygedagpenge, som begge stiger frem til 2003/2004 og derefter enten stabiliseres eller falder en smule, eller i fleksjob, som stiger kraftigt i den del af analyseperioden, hvor data har været til rådighed. Antallet af personer på revalidering stiger en smule frem til 2000 og falder derefter tilbage til antallet fra begyndelsen af analyseperioden. Antallet af personer på førtidspension varierer en smule gennem perioden, men der ser ikke ud til at være nogen længerevarende trend.

Figur 4.5 Dominerende helårstilstand for personer uden for det ordinære arbejdsmarked

Bemærk at nævneren, der er anvendt til at beregne overgangssandsynligheden i figur 4.8-figur 4.16 alle er personer i oprindelsestilstanden, hvilket gør, at disse figurer ikke umiddelbart kan sammenlignes med figurerne i kapitel 5, der som nævnt kun benytter det antal personer, der ikke forbliver i samme tilstand.

4.3 Sammenhæng mellem overgang til tilstande uden for det ordinære arbejdsmarked

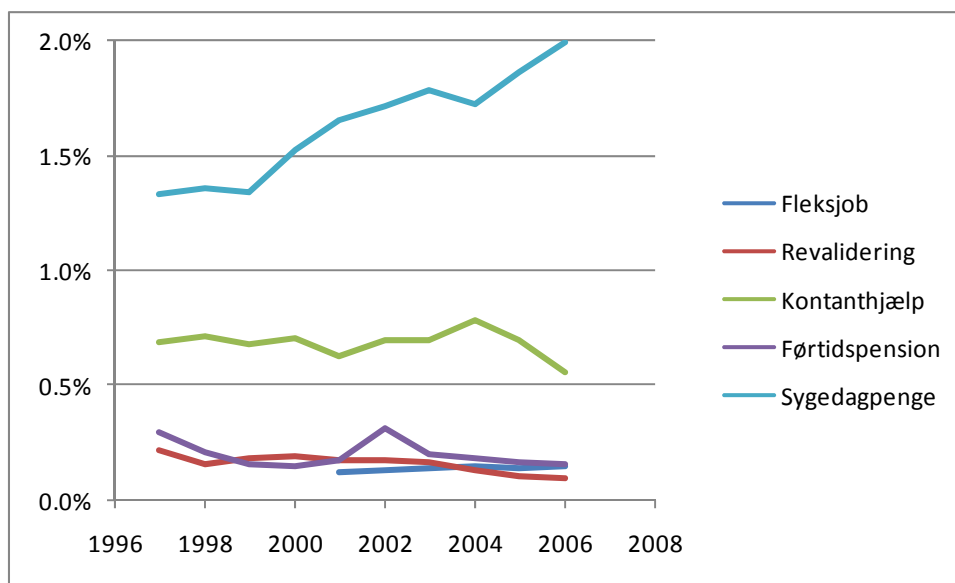
Det er et helt centralt spørgsmål, om, og i hvilket omfang, der er sammenhæng mellem strømmene mellem tilstande på arbejdsmarkedet, idet sådanne eventuelle sammenhænge kan indikere, at nogle tilstande virker som substitutter for andre. Her undersøges det først, om der er sammenhæng mellem størrelsen af strømmene ud af det ordinære arbejdsmarked og derefter, om disse sammenhænge kan forklares ud fra ændringer i befolkningssammensætningen eller må tilskrives strukturelle skift.

I figur 4.6 herunder ses det, at sygedagpenge og kontanthjælp er de dominerende afgang fra det ordinære arbejdsmarked. De fleste overgangssandsynligheder er ret konstante, men der er dog nogle ændringer, som er værd at bemærke. Det mest iøjnefaldende er, at hele stigningen i afgang fra det ordinære arbejdsmarked skyldes øget afgang til sygedagpenge og indførelsen af fleksjob, idet afgang til de øvrige tilstande er enten konstante eller aftagende gennem perioden.

Derudover bemærkes det, at udviklingen i afgangen til sygedagpenge, i hvert fald i periodens sidste år nøje spejles i afgangen til kontanthjælp. Dette tyder på, at de to tilstande i et vist omfang har fungeret som substitutter, således at de sidste års faldende afgang til kontanthjælp er erstattet af en stigende afgang til sygedagpenge.

Endelig bemærkes det, at der i året, hvor overgangen til fleksjob optræder første gang (2001), sker et mindre fald i overgangen til kontanthjælp. Det er ikke her til at afgøre, om der er en sammenhæng, men det kan ikke udelukkes.

Figur 4.6 Sandsynlighed for overgange fra det ordinære arbejdsmarked til tilstande uden for det ordinære arbejdsmarked

Note: De resterende 97%-98% forbliver inden for det ordinære arbejdsmarked i det efterfølgende år.

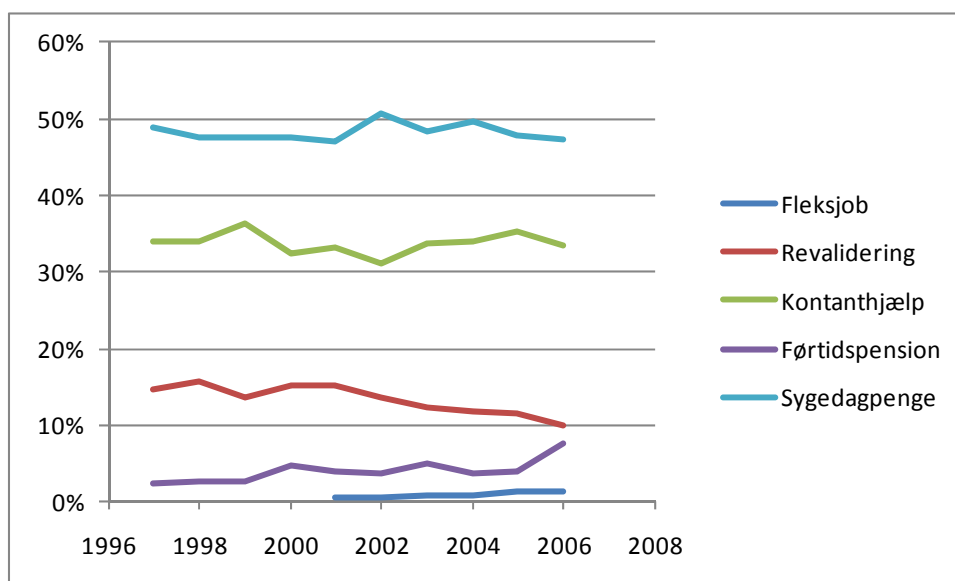
I figur B5 - 1 illustreres sammenhængen mellem overgange fra det ordinære arbejdsmarked til de forskellige tilstande uden for det ordinære arbejdsmarked. Der findes en vis negativ korrelation mellem overgang til revalidering og overgang til fleksjob og sygedagpenge, mens der ikke ses nogen tydelig korrelation mellem overgang til andre par af tilstande. Denne statistiske sammenhæng indikerer, at overgang til fleksjob og sygedagpenge i analyseperioden muligvis kan have erstattet noget af overgangen til revalidering.

Hvis der ses på sammenhænge mellem den del af overgangene fra det ordinære arbejdsmarked, som modellen ikke forklarer, og som derfor ville kunne henføres til strukturelle skift eller ændrede regler eller refusionsprocenter, findes der ingen signifikante sammenhænge, jf. figur B5 - 2. Det vil med andre ord sige, at der ikke umiddelbart er noget, der tyder på, at strukturelle skift eller ændrede regler eller refusionsprocenter har givet anledning til, at personer på vej ud af det ordinære arbejdsmarked er overgået til en anden tilstand, end de ellers ville have gjort.

4.4 Sammenhæng mellem overgang til det ordinære arbejdsmarked

I figur 4.7 ses fordelingen på oprindelsestilstande for personer, som tilgår det ordinære arbejdsmarked fra tilstande uden for det ordinære arbejdsmarked. Det ses umiddelbart, at flertallet (ca. 80%) kommer fra sygedagpenge og kontanthjælp.

Figur 4.7 Oprindelsestilstand for nytildgang til det ordinære arbejdsmarked

Note: Andelene summer hvert år til 100%. Den samlede nytildgang til det ordinære arbejdsmarked udgør ca. 25% af alle personer på det ordinære arbejdsmarked, de resterende 75% var også på det ordinære arbejdsmarked året før.

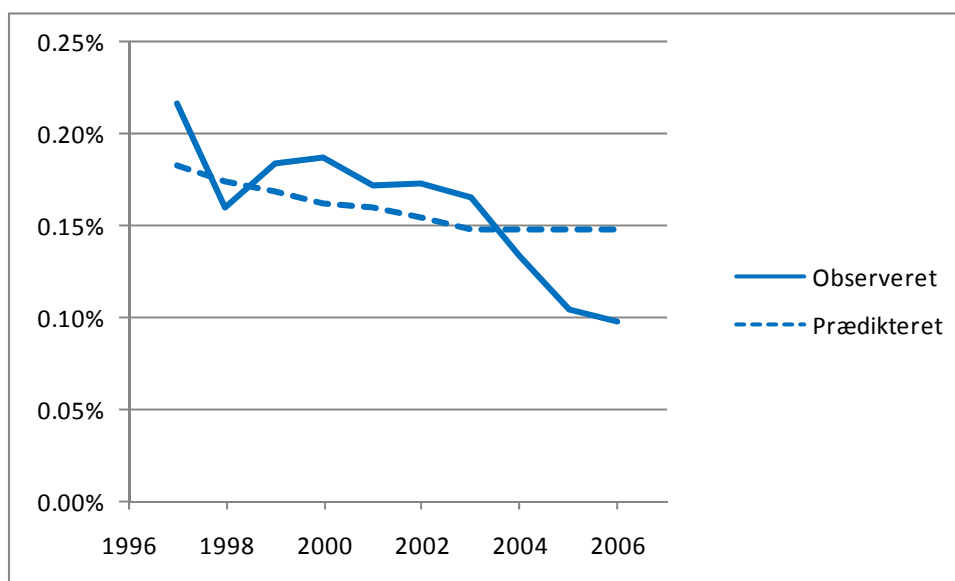
For hver tilstand uden for det ordinære arbejdsmarked undersøges herefter dels sandsynligheden for at tilgå fra det ordinære arbejdsmarked og dels sandsynligheden for at vende tilbage til det ordinære arbejdsmarked.

4.5 Revalidering

Dette er en ret lille overgang, idet der i observationsperioden kun overgår i alt ca. 47.000 personer til revalidering fra det ordinære arbejdsmarked (se tabel 3.1).

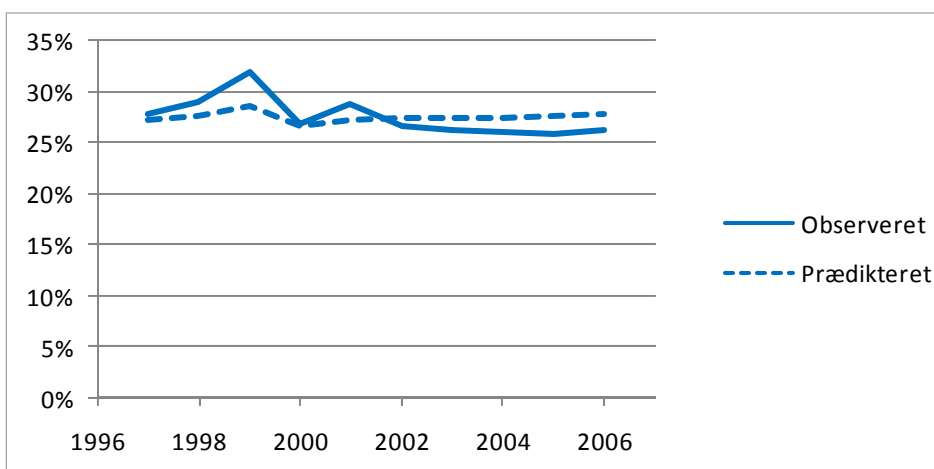
Det ses herunder i figur 4.8, at tilgangen til revalidering har været aftagende gennem perioden, således at den var relativ stor i årene 1999-2003 og derefter er faldet til under det forventede niveau. Det er muligt, at den relativ lave sandsynlighed for at overgå til revalidering i 2005-2006 kan tilskrives ændrede SU-regler (dobbel SU for enlige forsørgere), som kan have tiltrukket personer, der ellers ville have søgt revalidering.

Figur 4.8 Sandsynlighed for at tilgå revalidering fra det ordinære arbejdsmarked

I figur 4.9 ses det, at afgangen fra revalidering har været en smule aftagende gennem perioden og har været relativt høj indtil 2001 og siden da har ligget lidt under det forventede niveau. Det mest interessante her er således, at det tilsyneladende er blevet sværere at returnere fra revalidering til det ordinære arbejdsmarked, idet faldet ikke forklares af modellen.

Figur 4.9 Sandsynlighed for at returnere fra revalidering til det ordinære arbejdsmarked

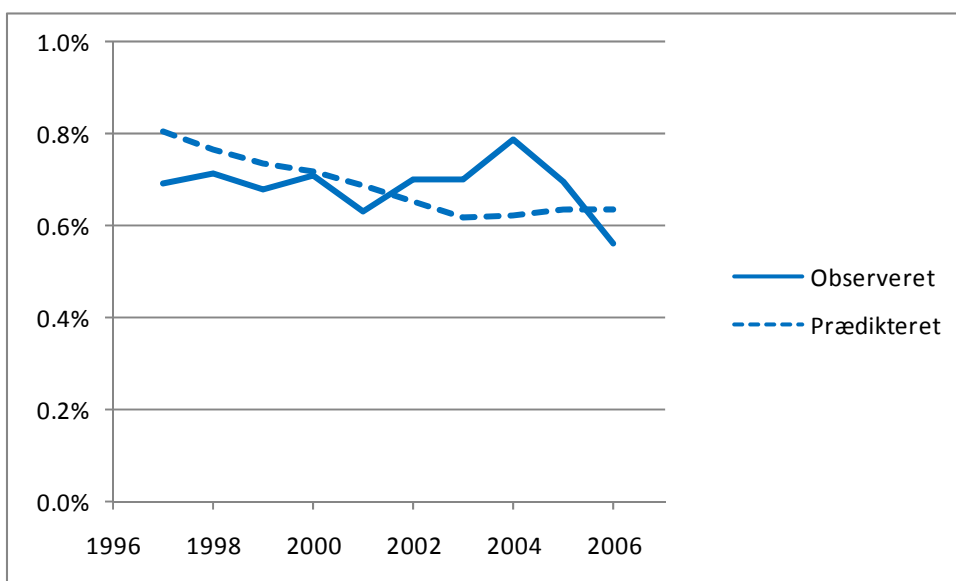
4.6 Kontanthjælp

Selv om årlige transitionssandsynligheder på 0,6-0,8% ikke lyder af meget, udgør denne afgang til kontanthjælp ca. 30% af den samlede afgang fra det ordinære arbejdsmarked svarende til i alt 215.000 transitioner gennem perioden.

Det ses i figur 4.10 herunder, at sandsynligheden for afgang til kontanthjælp har været nogenlunde konstant gennem perioden på nær en midlertidig stigning i 2004 og et væsentligt fald i 2006. Imidlertid er den forventede tilgang faldet gennem perioden, således at den er gået fra at være relativt lav i 1997-2001 til at være relativt høj i 2002-2005.

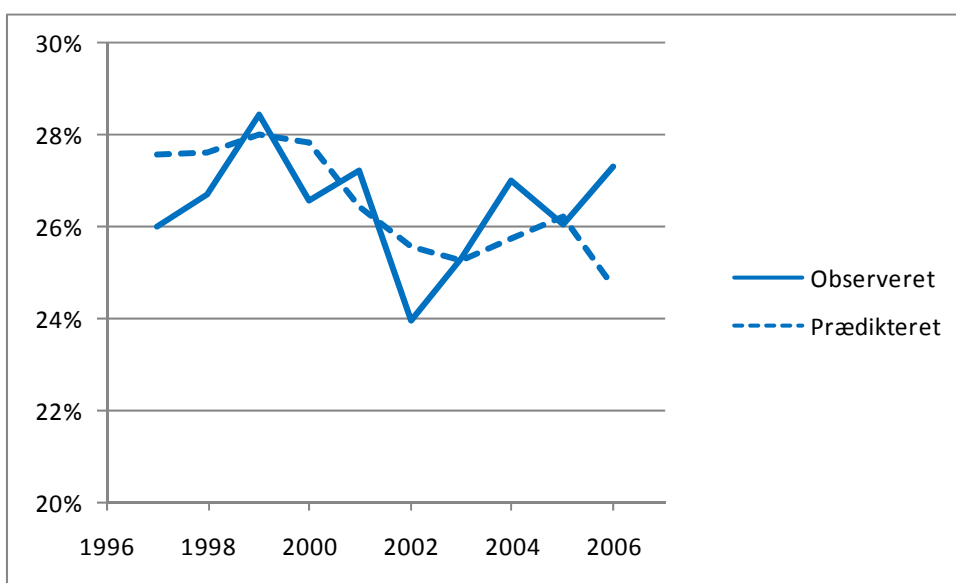

Figur 4.10 Sandsynlighed for at tilgå kontanthjælp fra det ordinære arbejdsmarked

Gennem perioden varierer afgangsraten fra kontanthjælp en hel del fra år til år, uden at der er noget tydeligt mønster. Der er dog ingen forskel i trend eller længerevarende afvigelser fra den forventede afgangsrate, så der er ikke anledning til at tro, at konjunkturmæssige udsving eller strukturelle skift i form af ændrede regler eller lignende har haft nogen længerevarende virkning på sandsynligheden for overgang fra kontanthjælp til det ordinære arbejdsmarked.

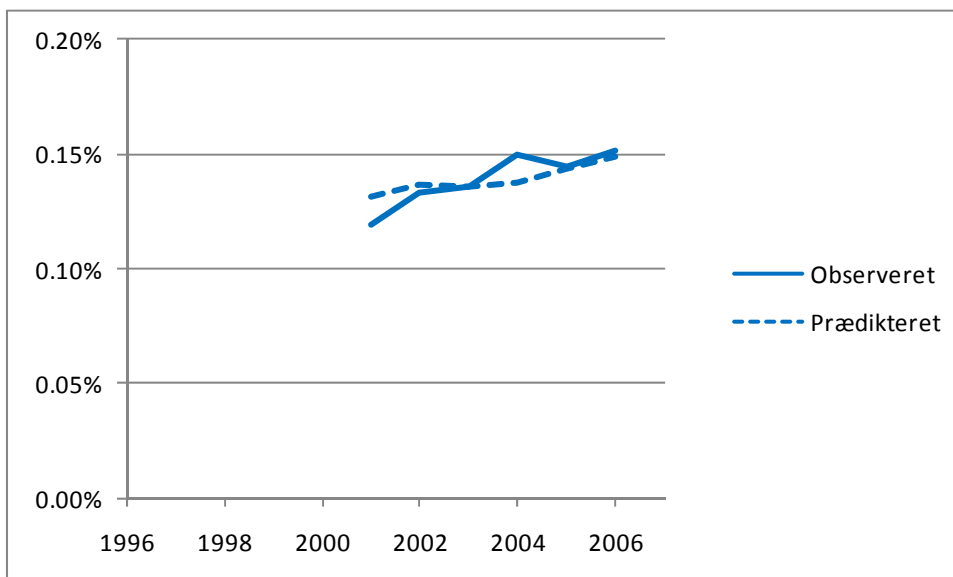
Figur 4.11 Sandsynlighed for at returnere fra kontanthjælp til det ordinære arbejdsmarked

4.7 Fleksjob

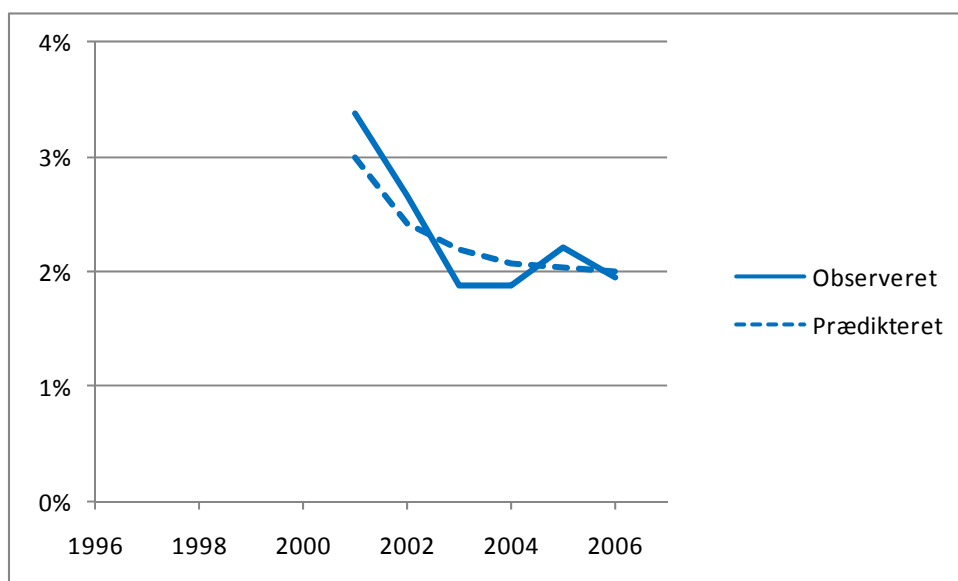
Med en årlig overgangssandsynlighed på 0,12-0,15% udgør afgangen til fleksjob kun ca. 5% af den samlede afgang fra det ordinære arbejdsmarked. Imidlertid er antallet af personer i fleksjob steget fra 0 til ca. 40.000 (se figur 4.5) gennem perioden, og i figur 4.12 er sandsynligheden for at tilgå fleksjob fra det ordinære arbejdsmarked da også steget næsten alle år.

Figur 4.12 Sandsynlighed for at tilgå fleksjob fra det ordinære arbejdsmarked

Den relativ korte periode med observationer af fleksjob gør det svært at sige noget meningsfuldt om udviklingen i overgangene mellem fleksjob og det ordinære arbejdsmarked udover, at overgangsraten til fleksjob er steget en smule (figur 4.12), mens sandsynligheden for at returnere er faldet gennem observationsperioden (figur 4.13). Derudover ses det i de to figurer, at begge overgangssandsynligheder forudsiges ganske godt af den anvendte model. Det betyder, at der ikke umiddelbart er anledning til at tro, at konjunkturmæssige udsving eller strukturelle skift i form af ændrede regler eller refusionssatser i væsentlig grad har påvirket overgangene mellem fleksjob og det ordinære arbejdsmarked.

Figur 4.13 Sandsynlighed for at returnere fra fleksjob til det ordinære arbejdsmarked

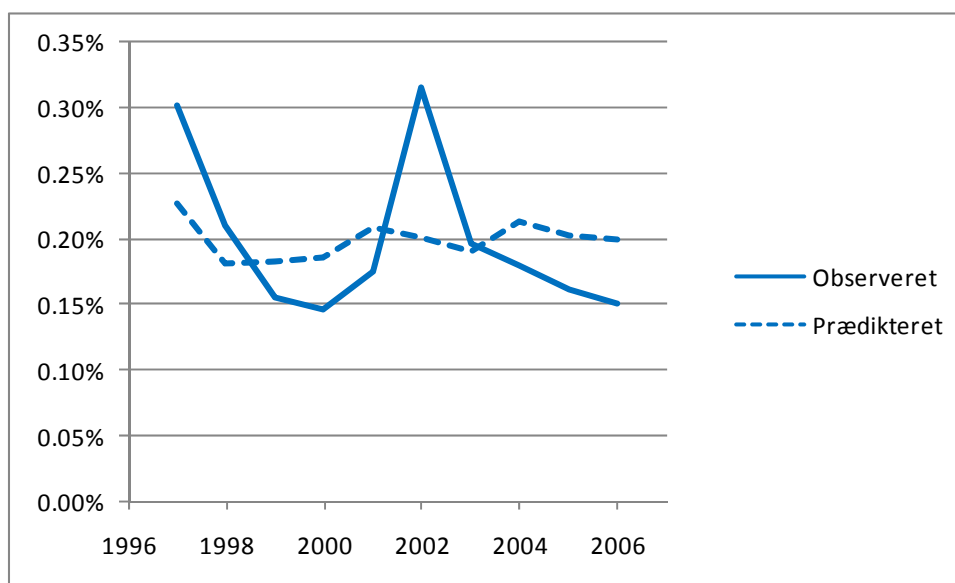
4.8 Før tidspension

Overgang til førtidspension er i de fleste tilfælde permanent (fra år til år forbliver 98% i førtidspension jf. tabel 3.1), så antallet af personer som overgår til førtidspension har varig betydning for antallet af personer på det ordinære arbejdsmarked. Med en årlig overgangssandsynlighed på omkring 0,15-0,3% udgør førtidspension ca. 5-10% af den samlede afgang fra det ordinære arbejdsmarked. Idet så stor en andel forbliver i førtidspension, ses der her ikke separat på sandsynligheden for at returnere fra førtidspension til det ordinære arbejdsmarked.

Som det ses i figur 4.14 halveredes afgang til førtidspension fra 1997-2000 for derefter at have været nogenlunde konstant på nær et midlertidigt kraftigt hop i 2002. Dette hop er helt uforklaret af baggrundsfaktorer men kan sandsynligvis tilskrives førtidspensionering forud for førtidspensionsreformen i 2003, som gør, at kun personer, der vurderes ikke at være i stand til at bestride en stilling på normale vilkår eller i et fleksjob, kan blive indstillet til førtidspension. Denne stramning kan muligvis også forklare det fortsatte fald efter 2003.

Halveringen i afgangssandsynligheden i begyndelsen af perioden kan kun i mindre grad tilskrives ændrede baggrundsfaktorer men falder tidsmæssigt sammen med strengere krav til arbejdsprøvning forud for behandling af ansøgning om førtidspension (1/7 1998) og reduktion af den kommunale refusion (1/1 1999).

Figur 4.14 Sandsynlighed for at tilgå førtidspension fra det ordinære arbejdsmarked

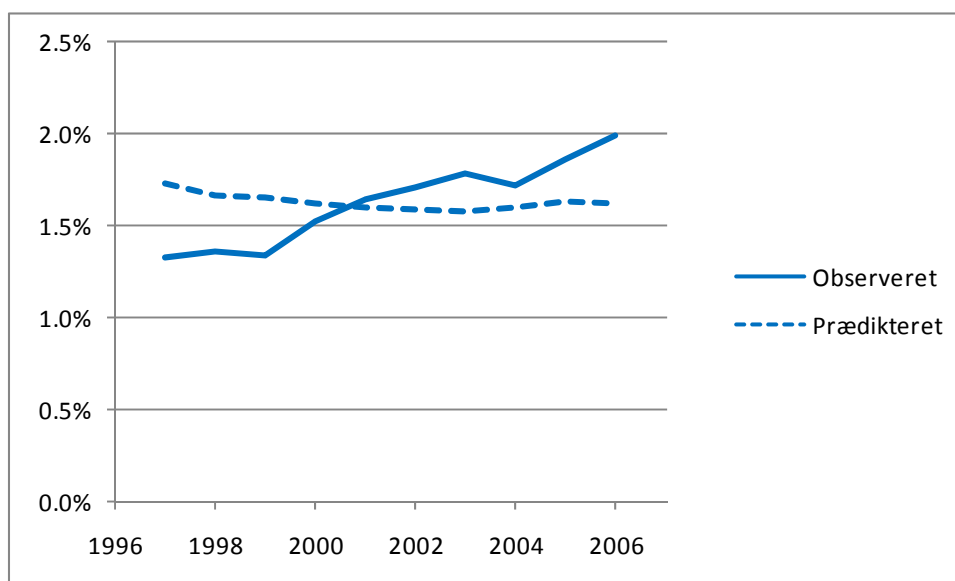
Flertallet af de relativt få, der forlader førtidspension inden for observationsperioden (det vil i praksis sige, før de fylder 60 år), returnerer til det ordinære arbejdsmarked jf. tabel 3.1.

4.9 Sygedagpenge

Som det ses i figur 4.5 er antallet af personer med sygedagpenge som dominerende helårstilstand i perioden steget fra ca. 45.000 til over 60.000. En del af denne stigning skyldes, at flere overgår til sygedagpenge fra det ordinære arbejdsmarked samtidig med, at færre returnerer til det ordinære arbejdsmarked.

Sygedagpenge udgør, med overgangssandsynligheder som stiger fra ca. 1,3% til næsten 2% igennem observationsperioden (se figur 4.15), mere end halvdelen af alle afgang fra det ordinære arbejdsmarked. Derudover ses det i figuren, at mens den observerede sandsynlighed for at tilgå sygedagpenge fra det ordinære arbejdsmarked har været jævnt stigende, har den forventede overgangssandsynlighed omvendt været svagt aftagende, således at den observerede overgangssandsynlighed er gået fra at være relativ lav i 1997-2000 har været relativ høj siden da. Det vil sige, at den observerede stigning er sket på trods af, at baggrundskarakteristika for personer på det ordinære arbejdsmarked ikke giver grund til at tro, at flere ville forlade det ordinære arbejdsmarked.

Figur 4.15 Sandsynlighed for at tilgå sygedagpenge fra det ordinære arbejdsmarked

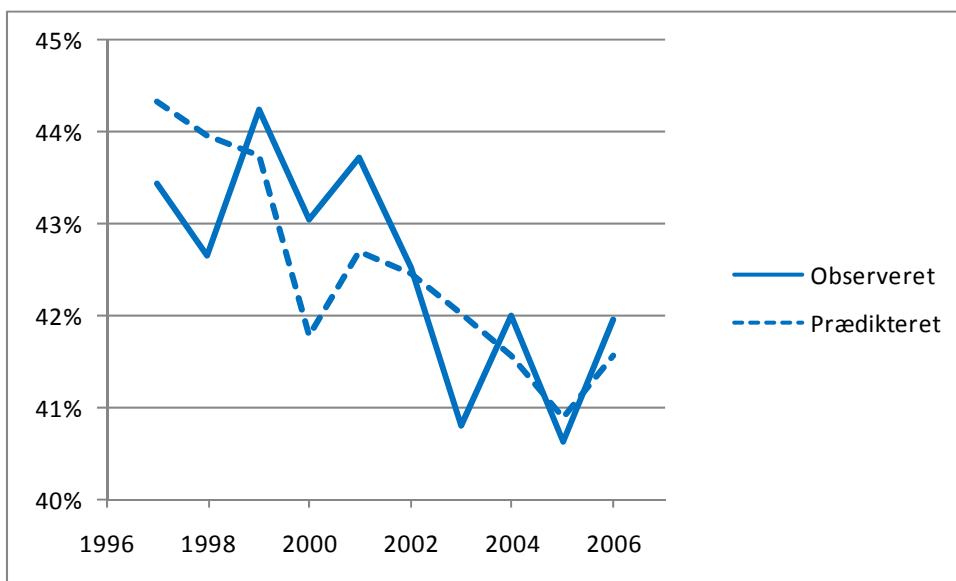

Der er flere mulige årsager til denne uforklarede stigning. Afgangen til sygedagpenge kan blandt andet være påvirket af, at de formelle beskæftigelseskrav lempedes en smule i 1999 og 2000, ligesom det er sandsynligt, at periodens højkonjunktur også har øget overgangen til sygedagpenge. I højkonjunktoren kan der dels være blevet rekrutteret bredere, således at personer med svagere helbred har haft bedre mulighed for at finde beskæftigelse, og dels kan det tænkes, at øget arbejdspress har resulteret i sygemeldinger. Endelig er der løbende sket ændringer i opfattelsen af, hvad det vil sige at være syg, fx er der øget fokus på psykiske lidelser som stress og depression samt "nye" lidelser som tinnitus og fibromyalgi.

Som det ses i figur 4.16 er sandsynligheden for at vende tilbage til det ordinære arbejdsmarked fra sygedagpenge faldet en smule igennem perioden (figurens skala gør, at faldet og afvigelserne kan virke større, end de faktisk er). Det er umiddelbart svært at vurdere, om faldet er sket glidende med nogle mere eller mindre tilfældige årlige udsving, eller der eventuelt er sket et diskret fald i perioden 2001-2003. Under alle omstændigheder er det her svært at se tegn på, at der fra 1999 skulle være en varig højere overgangsrate til det ordinære arbejdsmarked, som man ellers kunne forvente ville være effekten af fjernelsen af kommunernes refusion for dagpenge ud over 52 uger.

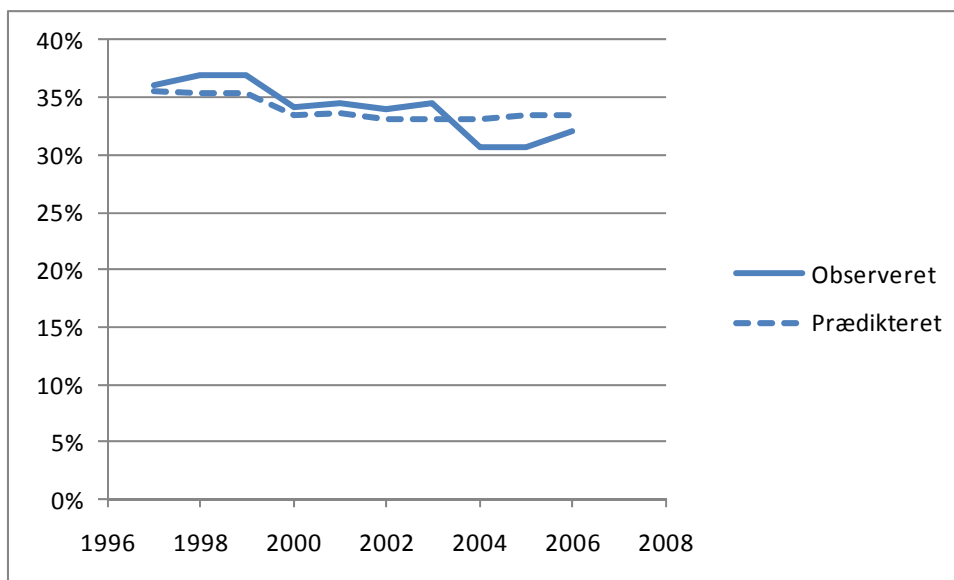
Selv om returraten som nævnt er faldet gennem perioden, er det dog ikke mere, end hvad sygedagpengemodtagernes ændrede personkarakteristika giver anledning til at forvente.

Figur 4.16 Sandsynlighed for at returnere fra sygedagpenge til det ordinære arbejdsmarked

Figur 4.17 viser den samlede andel, der forbliver i sygedagpenge længere end et år. Det ses, at mens faldet i 2000 tilsyneladende kan forklares af sygedagpengemodtagernes ændrede personkarakteristika, er dette ikke tilfældet for faldet i 2004. Dette passer ikke særlig godt med, at kommunernes refusion for sygedagpenge ud over 52 uger fra juli 1999 reduceredes fra 50% til 0%.

Figur 4.17 Sandsynlighed for at forblive i sygedagpenge længere end et år

5 Skift mellem tilstande uden for det ordinære arbejdsmarked

Mens afsnit 4 undersøgte bevægelser ind og ud af det ordinære arbejdsmarked, fokuseres der her på til- og afgang for de enkelte tilstande uden for det ordinære arbejdsmarked. For hver tilstand ses der dels på, hvorvidt der sker skift i overgangssandsynlighederne og dels på, om sådanne skift og udviklingen i overgangssandsynligheder generelt kan forklares ud fra modellen. Endelig undersøges det, i hvilket omfang der i så tilfælde er sammenhæng mellem skiftene. Dette kan bruges til at anskueliggøre, hvilke tilstande uden for det ordinære arbejdsmarked, der har været forbundne i hvilke perioder.

Diskussionen af eventuelle sammenhænge mellem overgangssandsynlighederne suppleres i bilag 5 med krydsplots, som for hver tilstand uden for arbejdsmarkedet viser sammenhængen mellem sandsynlighederne for at overgå til de enkelte tilstande. Disse kan bruges til at få et overordnet visuelt indtryk af, om afgang til de forskellige destinationstilstande er korreleret.

Det skal her bemærkes, at eventuel korrelation mellem overgangssandsynligheder ikke på nogen måde betyder, at der eksisterer en kausal sammenhæng. Der er således udelukkende tale om en statistisk sammenhæng, som kan opstå, uden at der er nogen reel forbindelse. Derfor kan det også være lige så interessant at bemærke de tilfælde, hvor der ikke findes nogen korrelation, hvilket til gengæld viser, at der i hvert fald ikke umiddelbart er nogen ligefrem sammenhæng mellem afgang til de to tilstande.

Bemærk endvidere, at nævneren, der er anvendt til at beregne overgangssandsynlighederne i dette kapitel, er det antal personer, der ikke forbliver i samme tilstand, hvorimod figur 4.8-figur 4.16 benytter alle personer i oprindelsestilstanden. Dette gør, at figurerne ikke umiddelbart kan sammenlignes og skyldes, at der her er fokus på ændringer i, hvor de personer, der overgår fra én tilstand til en anden, kommer fra, og hvor de, som forlader tilstanden, overgår til. Afsnit 4 fokuserede derimod på sandsynligheden for at overgå til eller fra det ordinære arbejdsmarked.

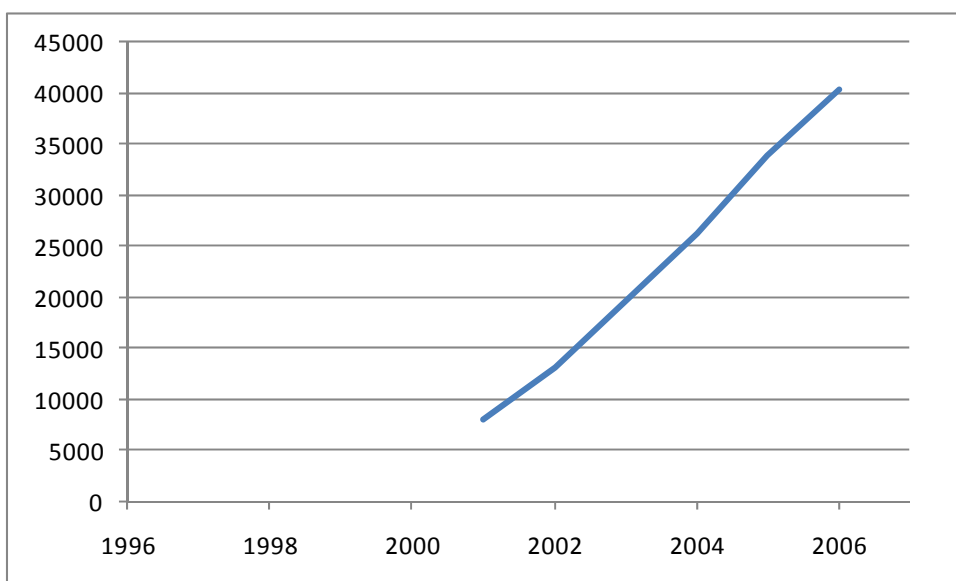
5.1 Fleksjob

Fleksjobordningen blev introduceret i 1998 i Lov om aktiv socialpolitik ⁵ og var oprindeligt tænkt som et alternativ til førtidspension. I det efterfølgende ses det, at fleksjobordningen for nogle personer er kommet til at virke som en mellemstation på vej ud af det ordinære arbejdsmarked. Som det ses i figur 5.1, er antallet af personer i fleksjob steget år for år igennem perioden. Der er ret høj persistens i fleksjob (67% var også i fleksjob i året før), og hovedparten af nytilgangen kommer fra enten sygedagpenge eller selvforsørgelse (de gennemsnitlige bidrag er henholdsvis 15% og 10% af antallet af personer i fleksjob, se tabel 3.1).

---

⁵ Pga. hensyn til datakvalitet og registreringspraksis i Danmarks Statistik anvendes her kun oplysninger om fleksjob fra 2001, men det er næppe urimeligt at antage, at antallet af personer i fleksjob steg jævnt i årene efter indførelsen.

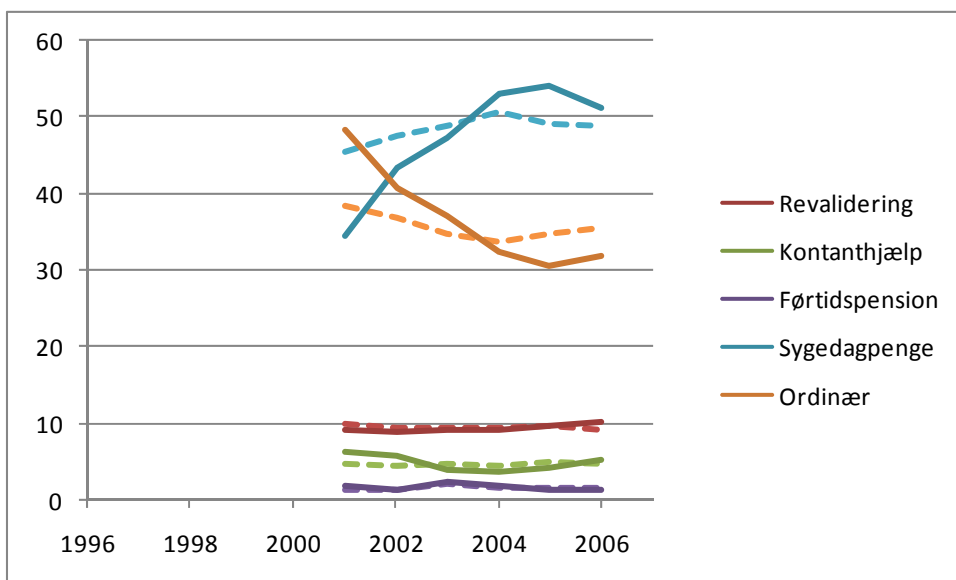
Figur 5.1 Antal personer med fleksjob som dominerende helårstilstand

5.1.1 Tilgang til fleksjob

I figur 5.2 herunder ses tilgangen til fleksjob gennem perioden, opdelt på oprindelsestilstande. Det ses umiddelbart, at hovedparten af nytilgangen kommer fra enten sygedagpenge eller det ordinære arbejdsmarked. Den observerede tilgang fra sygedagpenge har gennem perioden været stigende, således at det modsvarer den faldende tilgang fra det ordinære arbejdsmarked. Begge strømme har gennem perioden ændret sig noget mere, end hvad modellen forudsiger.

Figur 5.2 Tilgang til fleksjob (pct. af samlet tilgang)

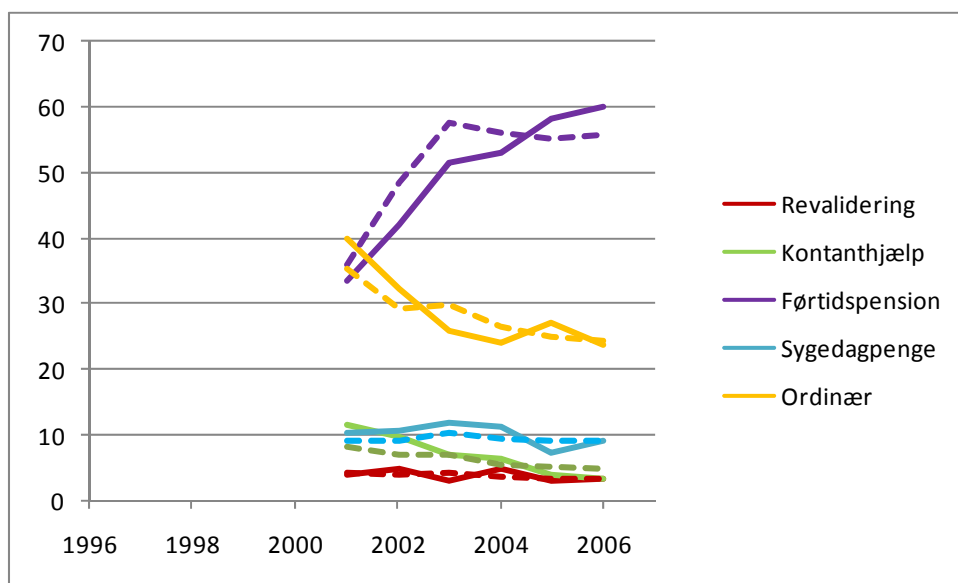
Note: Optrukne linjer er observerede andele, mens de stiplede er modelbestemte.

5.1.2 Afgang fra fleksjob

I figur 5.3 ses afgang fra fleksjob gennem perioden, opdelt på destinationstilstande. Det ses umiddelbart, at førtidspension er den væsentligste destinationstilstand (35% stigende til 60%), men at andelen, som overgår til det ordinære arbejdsmarked, er aftagende (fra 40% til 25%), og de øvrige tilstande modtager 5-10% hver.

Figur 5.3 Afgang fra fleksjob (pct. af samlet afgang)

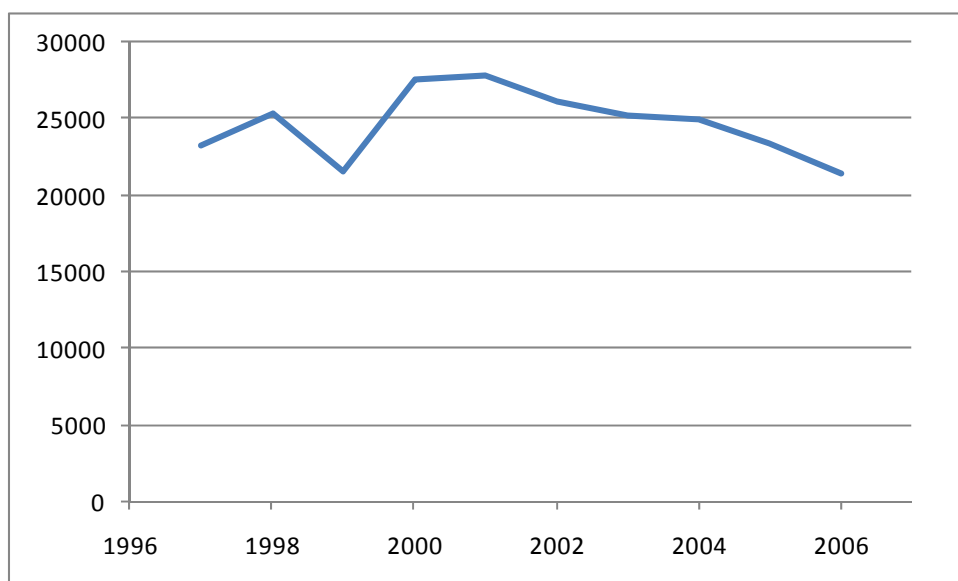
Note: Optrukne linjer er observerede andele, mens de stiplede er modelbestemte.

Figur B5 - 3 i bilag 5 viser en tydelig negativ korrelation mellem andelen, som fra fleksjob overgår til kontanthjælp og førtidspension. For dem, som afgår fra fleksjob, er kontanthjælp og førtidspension altså mulige substitutter for hinanden. Dette svarer til figur 5.3, hvor det ses, at afgang til kontanthjælp aftager, mens afgang til førtidspension tiltager om end noget mindre.

5.2 Revalidering

Som det ses i figur 5.4, har antallet af personer i revalidering ligget mellem 20.000 og 30.000 igennem perioden, højest i 2000-2001 og faldende siden da. I tabel 3.1 ses det, at 56% af de, der er i revalidering, fortsætter i revalidering året efter, og at de største indgange til revalidering er kontanthjælp og sygedagpenge med henholdsvis 13 og 12 procentpoint af de resterende 44%, som ikke var i revalidering det foregående år.

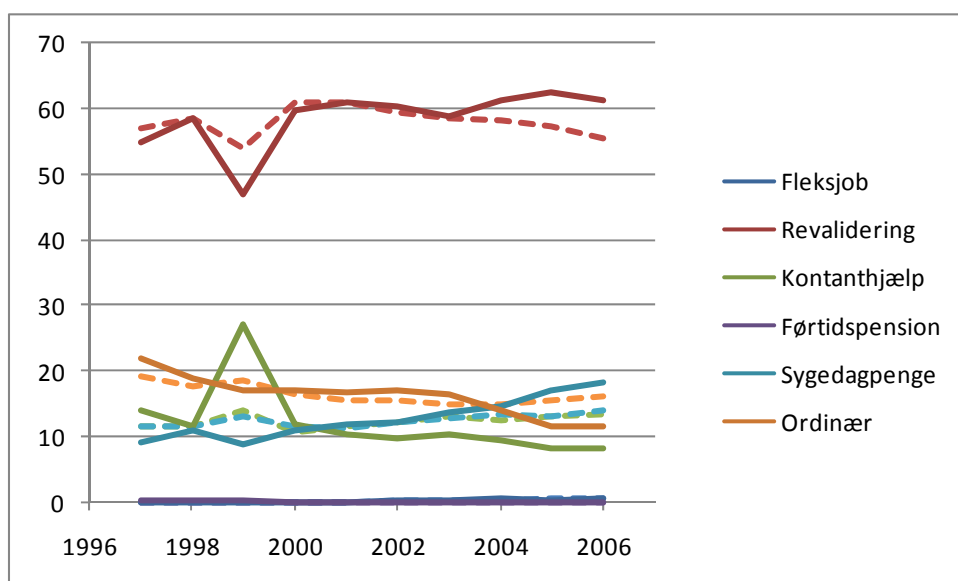
Figur 5.4 Antal personer med revalidering som dominerende helårstilstand

5.2.1 Tilgang til revalidering

I figur 5.5 ses den samlede tilgang til revalidering gennem perioden, opdelt på oprindelsestilstande. Ud over, at ca. 60% også var i revalidering året før, har hovedparten af personerne det foregående år enten modtaget kontanthjælp, sygedagpenge, eller været på det ordinære arbejdsmarked. Af disse har den relative tilgang fra det ordinære arbejdsmarked være jævnt faldende gennem perioden dog således, at den i 2005-2006 er faldet til væsentligt under det forudsete niveau. Omvendt har tilgangen fra sygedagpenge været stigende (bortset fra et midlertidigt fald i 1999) og er blevet væsentligt større end det forudsete niveau fra 2004. Udviklingen i tilgangen fra kontanthjælp er dog mest bemærkelsesværdig, idet den i sidste halvdel af perioden, efter et meget stort midlertidigt hop i 1999, har været faldende i modsætning til den stigende modelbestemte tilgang.

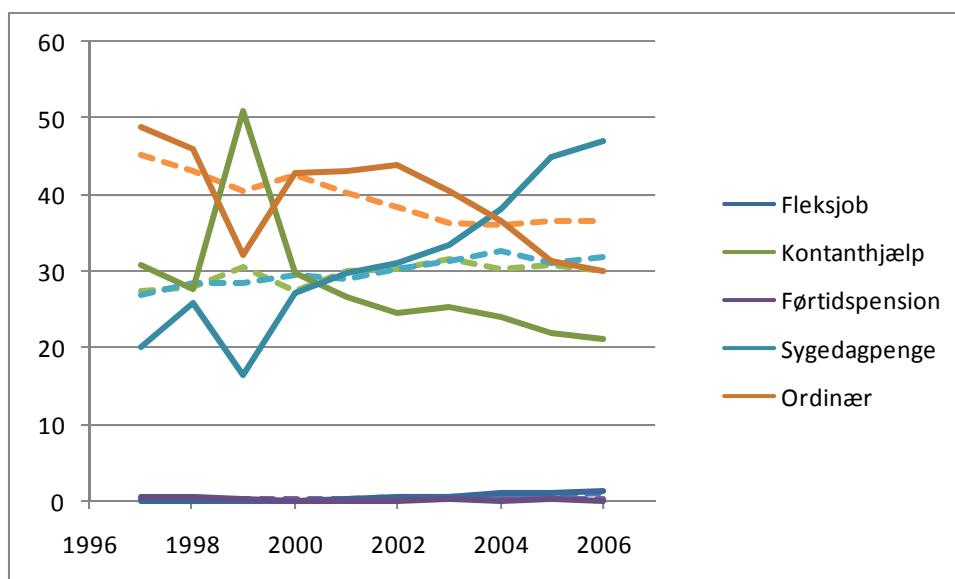
Figur 5.5 Tilgang til revalidering (pct. af samlet tilgang)

Note: Optrukne linjer er observerede andele, mens de stiplede er modelbestemte.

I figur 5.6 herunder ses nytilgangen til revalidering, opdelt på oprindelsestilstand. Det ses, at der altovervejende er tilgang fra det ordinære arbejdsmarked, kontanthjælp og sygedagpenge. Af disse tre har tilgangen fra sygedagpenge overordnet været tiltagende gennem perioden, mens tilgangen fra de to andre er faldet nogenlunde tilsvarende. Den eneste afvigelse fra dette billede er året 1999, hvor usædvanligt mange skiftede fra kontanthjælp til revalidering, hvorved andelen fra de to øvrige hovedkilder faldt tilsvarende. Selv hvis der ses bort fra det specielle år 1999, forudsiges ingen af de tre overgange videre godt af modellen, hvilket tyder på, at tilgangen påvirkes kraftigt af andre faktorer end den demografiske udvikling. Tilgangen fra det ordinære arbejdsmarked er således relativ høj i årene omkring 2002 og relativ lav i 2005-2006, mens der fra omkring 2001 sker en stor uforklaret stigning i tilgangen fra sygedagpenge, mens tilgangen fra kontanthjælp og det ordinære arbejdsmarked er faldet tilsvarende. Dette tyder umiddelbart på, at revalidering mod slutningen af perioden i højere grad er blevet bevilget personer med svagere beskæftigelsesmæssige forudsætninger.

Figur 5.6 Tilgang til revalidering (pct. af nytilgang)

Note: Optrukne linjer er observerede andele, mens de stiplede er modelbestemte.

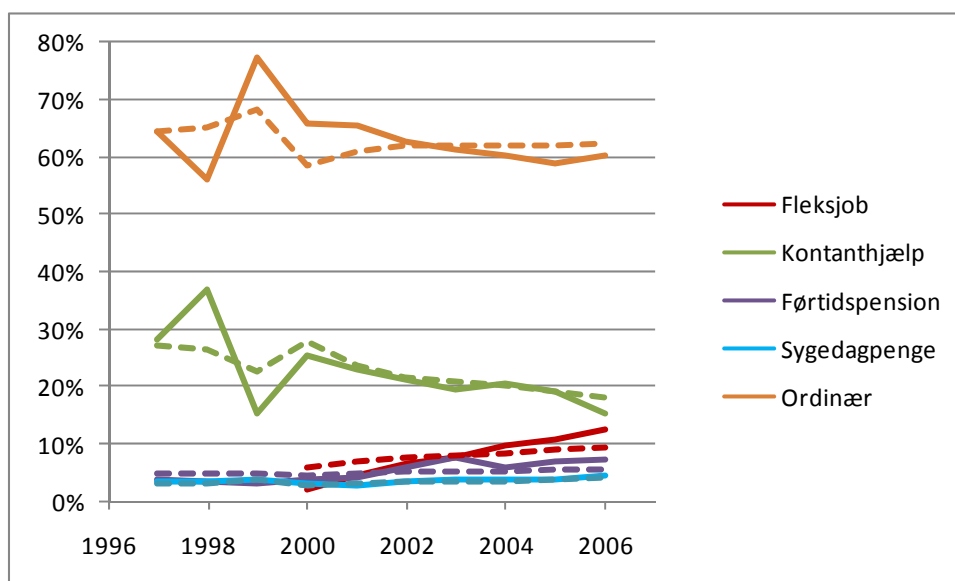
5.2.2 Afgang fra revalidering

I figur 5.7 ses det, at de største overgange fra revalidering er til det ordinære arbejdsmarked og kontanthjælp. I begyndelsen af perioden (1997-2000) er overgangen til de to tilstande spejlbilleder af hinanden, hvilket kraftigt indikerer, at der er sket en udveksling mellem afgang til de to tilstande, hvoraf den sidste del nogenlunde kan forklares af modellen, mens udsvingene i 1998 ikke forklares af modellen.

Andelene, som overgår fra revalidering til både kontanthjælp og det ordinære arbejdsmarked, falder imidlertid begge fra 2001, og deres fald modsvares stigende overgang til især fleksjob men også førtidspension⁶.

⁶ Her ser der altså ikke ud til at ske nogen substitution fra førtidspension til fleksjob.

Figur 5.7 Afgang fra revalidering (andel af samlet afgang)

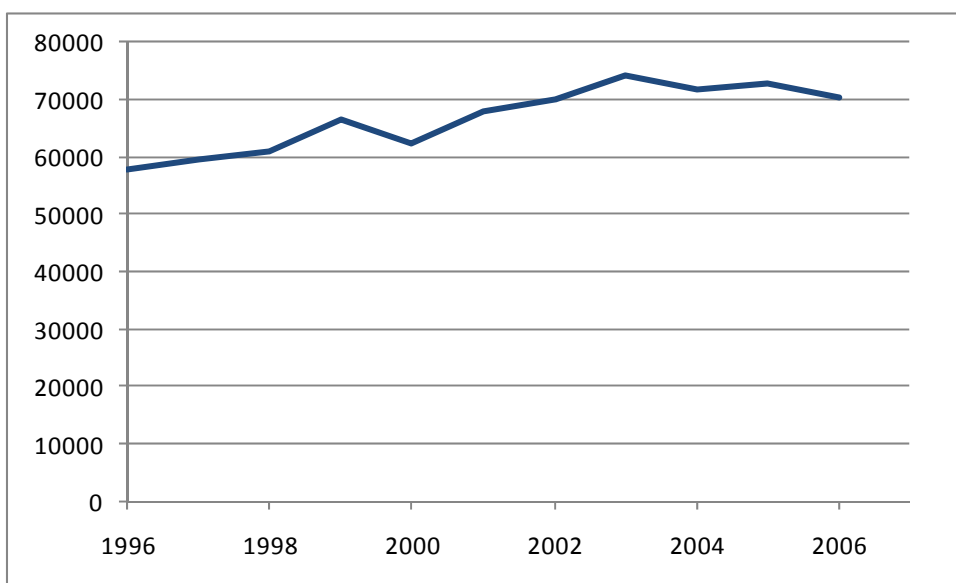
Note: Optrukne linjer er observerede antal, mens de stiplede er modelbestemte.

Figur B5 - 4 i bilag 5 viser en tydelig negativ korrelation mellem andelen, som fra revalidering overgår til fleksjob og kontanthjælp, og lige så tydelig positiv korrelation mellem overgang til fleksjob og førtidspension og sygedagpenge. Det vil sige, at fleksjob er substitut for kontanthjælp og komplement for fleksjob og førtidspension for de, som forlader revalidering. Der er også en vis negativ korrelation mellem afgang til kontanthjælp og forbliven på revalidering.

5.3 Kontanthjælp

Som det ses i figur 5.8, har antallet af personer på kontanthjælp generelt været stigende fra lidt under 60.000 til ca. 75.000 i 2003 og derefter været nogenlunde konstant. Modtagelse af kontanthjælp er relativt persistent med ca. 62%, der fortsætter i året efter, se tabel 3.1. Samme tabel viser, ligesom figur 5.9, at hovedparten af tilgangen til kontanthjælp kommer fra tilstande uden for det ordinære arbejdsmarked, mens de øvrige tilstande bidrager langt mindre.

Figur 5.8 Antal personer med kontanthjælp som dominerende helårstilstand

5.3.1 Tilgang til kontanthjælp

I figur 5.9 ses tilgangen til kontanthjælp gennem perioden, opdelt på oprindelsestilstande. Ud over, at 60-70% også modtog kontanthjælp i det foregående år, sker hovedparten af tilgangen fra det ordinære arbejdsmarked, mens mindre andele kommer fra revalidering og sygedagpenge. Gennem perioden falder den relative tilgang fra det ordinære arbejdsmarked, mens andelen, som også modtog kontanthjælp året før, tiltager tilsvarende.

Tilgangen fra de enkelte oprindelsestilstande svarer nogenlunde til modellens forudsigelser og kan dermed hovedsageligt tilskrives demografiske ændringer. Der er dog enkelte afvigelser, hvoraf de største er, at tilgangen fra det ordinære arbejdsmarked er relativ lav i 1997-1998 og relativ høj omkring 2003-2004, hvilket modsvares af tilgangen fra revalidering, der er relativ høj i 1997-1998 og relativ lav omkring 2003-2004.

Figur 5.9 Tilgang til kontanthjælp (pct. af nytilgang)

Note: Optrukne linjer er observerede andele mens de stiplede er modelbestemte.

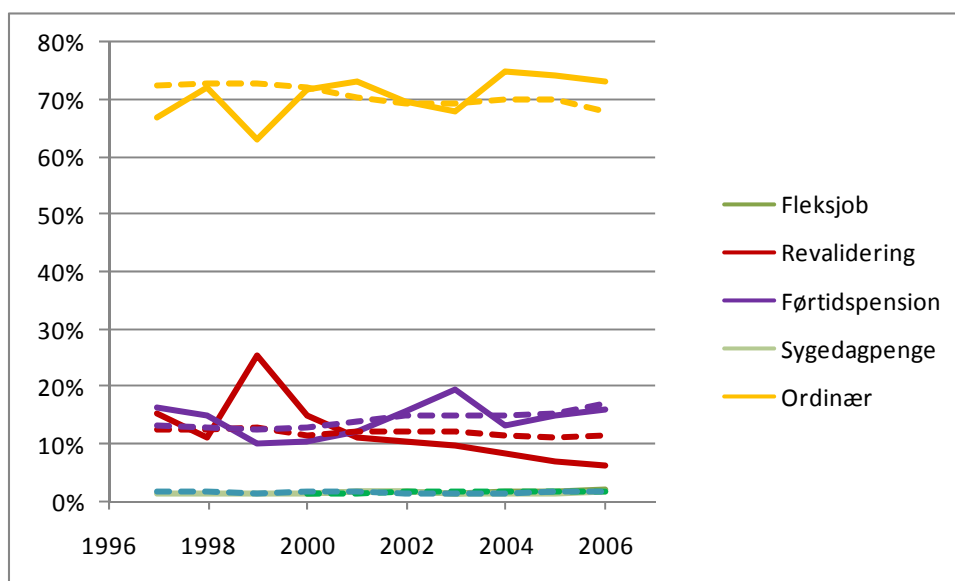
5.3.2 Afgang fra kontanthjælp

I figur 5.10 ses det, at langt hovedparten af afgang fra kontanthjælp sker til det ordinære arbejdsmarked (omkring 70%), mens 10-20% overgår til hver af tilstandene revalidering og førtidspension, og næsten ingen overgår til fleksjob eller sygedagpenge. Der er en ekstraordinær afgang til revalidering i 1999, som ikke forudsiges af modellen, og fra 2001 falder afgang til revalidering hurtigere end personernes baggrundskarakteristika forudsiger via modellen.

Idet det ordinære arbejdsmarked, revalidering og førtidspension udgør næsten alle overgange fra kontanthjælp, afspejles skift i overgangen til den ene selvsagt i overgangen til de to andre. Det viser sig ved, at den ekstraordinære afgang til revalidering i 1999 modsvarer af lavere overgangssandsynligheder til det ordinære arbejdsmarked og førtidspension.

Det er ikke umiddelbart til at sige med sikkerhed, om overgangen til førtidspension blot er relativ høj i 2003, eller der fra 2004 sker et skift nedad, som modsvarer af den permanent højere andel, som overgår til det ordinære arbejdsmarked.

Figur 5.10 Afgang fra kontanthjælp (andel af samlet afgang)

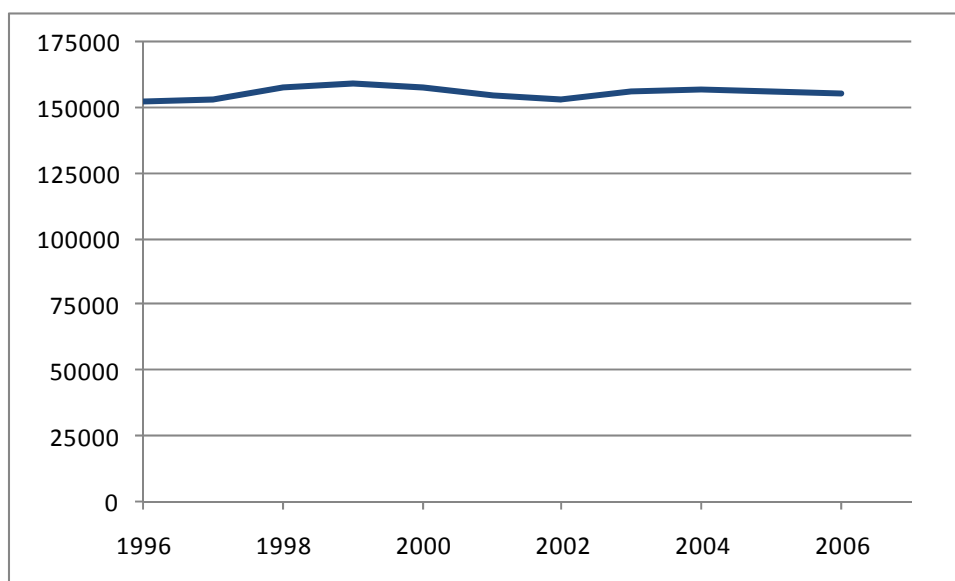
Note: Optrukne linjer er observerede antal, mens de stiplede er modelbestemte.

Figur B5 - 5 i bilag 5 viser ingen klar korrelation mellem nogen af afgangene fra kontanthjælp ud over, at afgang til revalidering ser ud til at kunne være substitut for at forblive i kontanthjælp. Der er således ingen af de midlertidige sammenhænge, som nævnes ovenfor, der trænger igennem, når der ses på hele perioden samlet.

5.4 Førtidspension

Som det ses i figur 5.11, har antallet af personer på førtidspension i perioden været nogenlunde konstant mellem 150.000 og 160.000. Næsten alle (98%) førtidspensionister fortsætter på førtidspension året efter, medmindre de forlader panelet, hvilket typisk sker på grund af alder. På grund af den store persistens, ses der her ikke særsomt på overgangene fra førtidspension.

Figur 5.11 Antal personer med førtidspension som dominerende helårstilstand

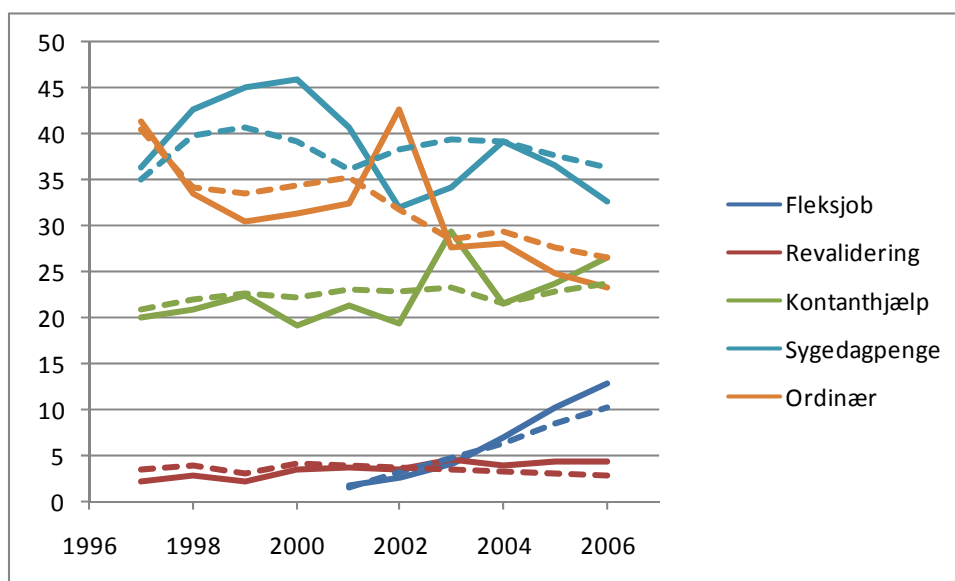
5.4.1 Tilgang til førtidspension

Som det ses i figur 5.12, kommer de personer, der overgår til førtidspension, fra alle de anvendte tilstande. Der er fra begyndelsen af perioden størst tilgang fra sygedagpenge og det ordinære arbejdsmarked, men især sidstnævnte falder gennem perioden og overhales til slut af overgang fra kontanthjælp. Gennem hele perioden overgår en ret konstant andel på 3-4% fra revalidering, mens overgangen fra fleksjob stiger kraftigt til ca. 13%.

I første halvdel af perioden er overgangen fra kontanthjælp ret konstant, mens overgangen fra sygedagpenge toppe i 1999-2000 og modsvares af et lavpunkt for overgangen fra det ordinære arbejdsmarked i de samme år. I 2002 er der en ekstraordinær overgang fra det ordinære arbejdsmarked og i året efter en tilsvarende ekstraordinær tilgang fra kontanthjælp. Disse forklares begge af førtidspensionsreformen i 2003, som kan forventes at have fremrykket søgning til førtidspension fra det ordinære arbejdsmarked (for at undgå øgede krav til arbejdsprøvning mv.)

Figur 5.12 Tilgang til førtidspension (pct. af nytilgang)

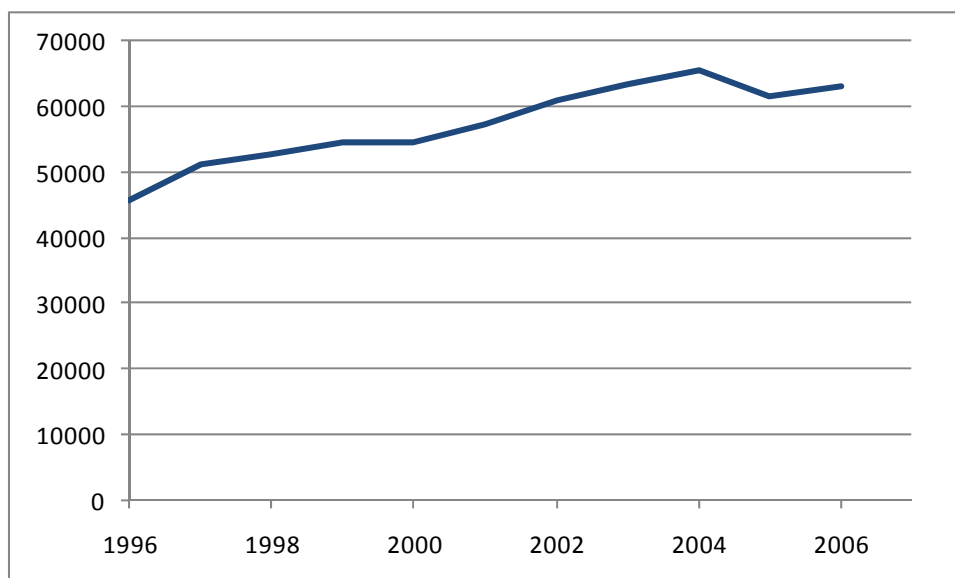

Note: Optrukne linjer er observerede antal, mens de stiplede er modelbestemte.

5.5 Sygedagpenge

Som det ses i figur 5.13, har antallet af sygedagpengemodtagere været jævnt stigende gennem perioden fra ca. 46.000 i 1996 til ca. 65.000 i 2004 fulgt af et mindre fald til ca. 62.000 i 2005-2006. Som man kunne forvente, er det kun relativt få personer, der modtager sygedagpenge hovedparten af flere efterfølgende år. Således er det kun ca. 33% af de, som modtager sygedagpenge, der også har sygedagpenge som dominerende helårstilstand det efterfølgende år, jf. tabel 3.1.

Figur 5.13 Antal personer med sygedagpenge som dominerende helårstilstand

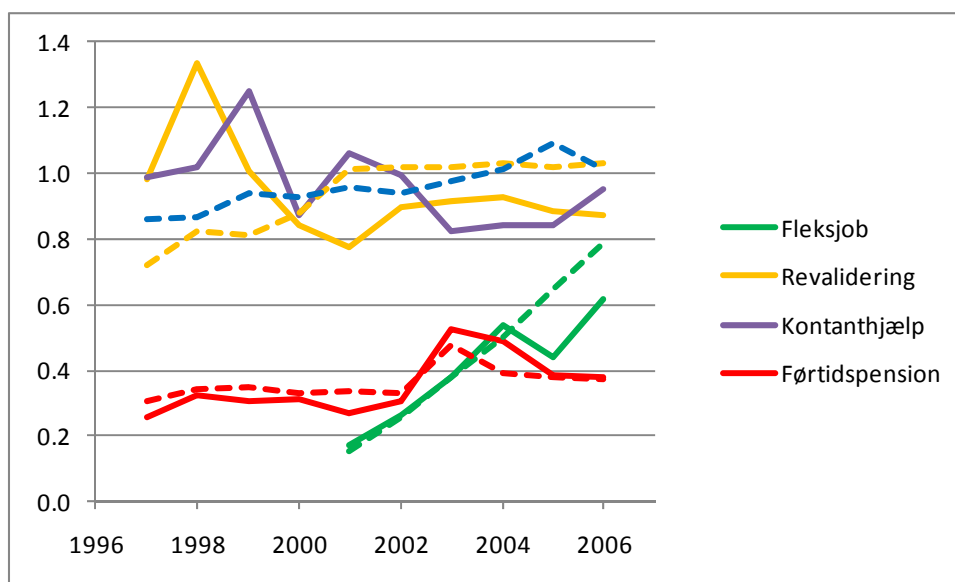
5.5.1 Tilgang til sygedagpenge

I figur 5.14 ses den del af nytilgangen til sygedagpenge, som ikke kommer fra det ordinære arbejdsmarked. Tilgangen fra det ordinære arbejdsmarked ses separat i figur 5.15, idet den er så meget større end tilgangen fra tilstande uden for det ordinære arbejdsmarked, at de dårligt kan vises i samme figur. Dette betyder også, at overgangene i figur 5.14 kun udgør en mindre del af den samlede tilgang til sygedagpenge.

Figuren viser, at tilgangen fra de to vigtigste kilder, kontanthjælp og fleksjob, overordnet har været aftagende gennem perioden, hvilket er modsat modellens forudsigelser. Det vil sige, at selv om revaliderings- og kontanthjælpsmodtagernes baggrundskarakteristika burde have gjort, at flere var skiftet til sygedagpenge, har det modsatte været tilfældet.

Tilgangen fra førtidspension og fleksjob er noget mindre end fra kontanthjælp og revalidering men har begge været generelt stigende i perioden svarende til modellens forudsigelser. Især tilgangen fra fleksjob har været stigende, hvilket svarer til, at der er blevet flere personer i fleksjob og dermed flere med mulighed for at skifte fra fleksjob til sygedagpenge.

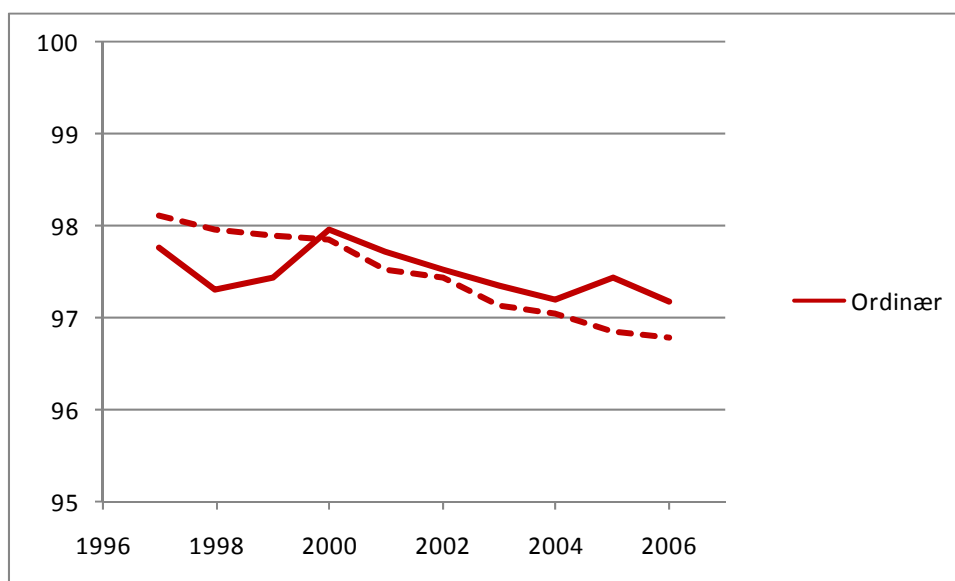
Figur 5.14 Tilgang til sygedagpenge (pct. af nytilgang) bortset fra tilgang fra det ordinære arbejdsmarked

Note: Optrukne linjer er observerede andele, mens de stiplede er modelbestemte.

I figur 5.15 ses det, at andelen af tilgangen til sygedagpenge fra det ordinære arbejdsmarked er faldet en smule gennem perioden, men dog ikke mere end at den ligger mellem 97-98% gennem hele perioden. Den modelbestemte overgangssandsynlighed falder dog mere gennem perioden, og den relativt høje observerede overgang i 2005-2006 falder sammen med et fald i den observerede tilgang fra fleksjob.

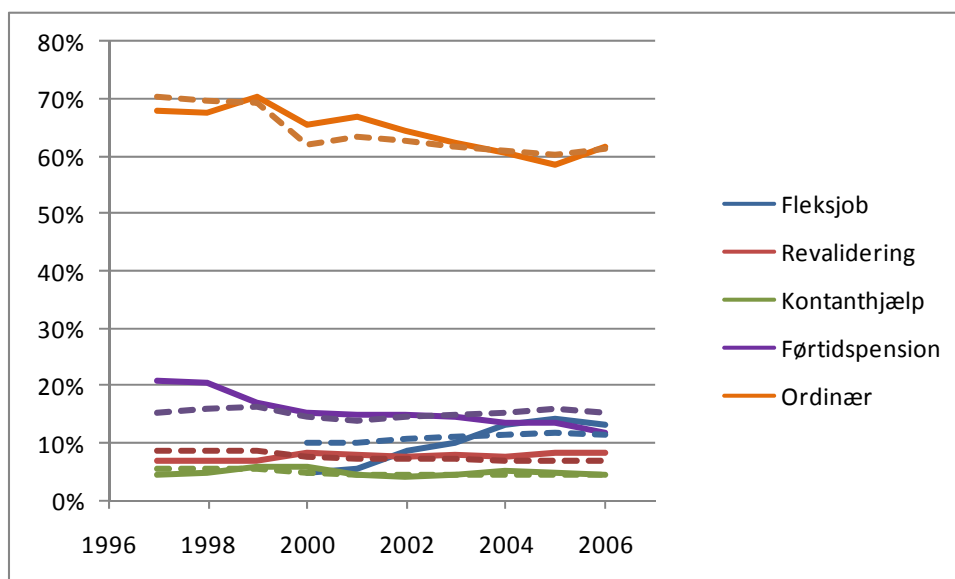
Figur 5.15 Tilgang til sygedagpenge fra det ordinære arbejdsmarked (pct. af samlet tilgang)

5.5.2 Afgang fra sygedagpenge

Det ses i figur 5.16, at overgangene fra sygedagpenge til revalidering og kontanthjælp har ligget relativt konstant på 5-10%, mens overgangen til det ordinære arbejdsmarked er faldet fra ca. 70% til ca. 60%, førtidspension er faldet fra ca. 20% til ca. 15%, og fleksjob er steget til ca. 15% svarende til faldet i afgang til det ordinære arbejdsmarked og førtidspension. Denne åbenbare sammenhæng indikerer, at fleksjob både har tiltrukket personer, som ellers ville være tilgået det ordinære arbejdsmarked og førtidspension. Den sidstnævnte sammenhæng svarer udmærket til formålet med fleksjob, mens den førstnævnte næppe har været tilsigtet.

Figur 5.16 Afgang fra sygedagpenge

Note: Optrukne linjer er observerede antal, mens de stiplede er modelbestemte.

Figur B5 - 6 i bilag 5 indikerer, at der er en negativ korrelation mellem sandsynligheden for overgang fra sygedagpenge til førtidspension og revalidering. For de, som ophører med at modtage sygedagpenge, optræder førtidspension altså som substitut for revalidering. Dette illustreres i figur 5.16, hvor det ses, at afgangene til revalidering og førtidspension har skiftet i begyndelsen og slutningen af perioden, som modsvarer hinanden.

6 Litteratur

Andersen, S. H. (2006): *Kommunal beskæftigelsesuccess*. AKF forlaget.

Jensen, K. B., M. Ejrnæs, H. S. Nielsen og A. Würtz (2009): Labor Market Transitions of Immigrants with Emphasis on Marginalization and Self-Employment. *Journal of Population Economics*, 22:881-908.

Mincer, J. (1974): *Schooling, Experience and Earnings*. New York: NBER.

Prowse, V. (2005): *State Dependence in a Multi-State Model of Employment Dynamics*. IZA DP No. 1623.

Train, K. (2003): *Discrete Choice Methods with Simulation*. Cambridge University Press, UK.

English Summary

Jens Clausen

On the fringe of the labour market

Movements in and out of the ordinary labour market

The purpose of the working paper is to provide an overview of and analyse the background to movements on the fringe of the labour market:

- How has the number of people on the fringe of the labour market, who are fully or partly supported by transfer incomes, developed?
- Has the number of transfer income recipients outside the ordinary labour market developed according to the demographic changes or have other factors been at play?
- If the number of persons receiving certain transfer incomes increases, does that mean that the number of people receiving other transfer incomes declines?

The study shows that between 1997 and 2006 the number of persons outside the ordinary labour market grew despite a significant decline in unemployment. It is noteworthy that the number of persons leaving the labour market to receive sickness benefits increased by 50 per cent, although no demographic changes warranted such an increase. There are signs that the labour market has become less inclusive, as the risk of slipping out of the labour market has increased without a correspondingly higher chance of returning. This reduced inclusiveness is for example seen relative to sickness, as fewer recipients of sickness benefits have returned to the labour market. The conventional wisdom seems to be that if the number of recipients of certain benefits increases, the number of recipients of other benefits falls. Overall, however, the tendency of the benefits system to work as communicating vessels is relatively weak.

In the following, recipients of disability pension, cash benefit recipients unable to take on a normal job, people in flex-jobs and recipients of sickness benefits are collectively referred to as persons outside the ordinary labour market. The group of persons within or close to the ordinary labour market consists of people employed in ordinary jobs, students, benefit recipients fit to take on a normal job and persons with unemployment insurance (collectively termed as persons in the ordinary labour market). The idea of this division is that if people in the latter group are not already employed, most of them are well positioned to get a job, either after they have completed their education or based on their previous connection to the labour market.

The main analytical method uses a statistical model to determine the extent to which developments in individual transfer incomes can be explained by demographic changes, i.e. people characteristics such as age, gender, ethnicity, education, health and previous connection to the labour market. That which cannot be explained by demographics is ascribable to economic developments, changes in rules and practice regarding benefits etc. Thus it is particularly interesting to identify the points in time when demographics cannot fully explain the trends in a particular benefit scheme as it may be a sign that changes in the rules and awarding of benefits in the relevant period may have been of significance. Very detailed data from each individual transfer income case were sourced from Statistics Denmark's personal registers for the period 1997 to 2006 for 20-59-year-olds. The following provides an overview of the findings of the working paper.

From 1997 to 2006, the number of persons spending most of the year outside the ordinary labour market increased by 62,000 in spite of a substantial drop in unemployment during this period, see Table. This is primarily ascribable to the introduction of flex-jobs in 1998, as 40,000 held flex-jobs in 2006. Despite the introduction of the flex-job scheme, the number of recipients of other transfer incomes (excluding rehabilitation) increased.

Growth in number of persons predominantly spending the year outside the ordinary labour market, 19-59-year-olds, 1997 and 2006, 1,000 persons

	No. in 1997	No. in 2006	Increase	Share of Increase
Flex-jobs	0	40	40	64%
Rehabilitation	24	22	-2	-4%
Cash benefits	60	71	11	17%
Disability pension	153	155	2	3%
Sickness benefits	51	63	12	19%
Total	288	351	63	100%

The table shows net figures i.e. the sum of those who respectively leave and return to the labour market. The proportion of persons *leaving* the ordinary labour market has increased over the period, which is not warranted by the demographic changes. The entire increase in exits from the ordinary labour market is due to increased departures to sickness benefits and the introduction of flex-jobs, as departures to other transfers is either constant or has decreased over the years surveyed. *Return* to the ordinary labour market largely corresponds to the expected level based on demographic changes. Thus, the ordinary labour market seems to have become slightly less inclusive, as individuals face a higher risk of slipping out without having a correspondingly higher chance of returning to the labour market.

Below we expand on the underlying reasons for the contribution of individual transfer incomes to the growth in number of persons outside the labour market.

For flex-jobs both entries and exits over time are explained by demographic changes. Since the introduction of flex-jobs, the numbers coming from the ordinary labour market have been increasing, and the proportion of people returning has been falling. Flex-jobs seem first of all to pull persons on sickness benefits away from disability pension and the ordinary labour market, and second, to pull persons who have been rehabilitated away from cash benefits and the ordinary labour market. Whether this has a combined positive effect is hard to say; flex-jobs represent a more active state than benefits and disability pension, but it is still subsidised employment, which from a socio-economic perspective is less attractive than employment in the ordinary labour market. There are signs that limited-resource groups have been allotted flex-jobs. When a flex-job ended, fewer therefore returned to the ordinary labour market, while many more were granted disability pensions during the period from 1997 to 2006.

People becoming benefit recipients unfit to take on a normal job constitute almost one third of the total number of annual exits from the ordinary labour market. The transition rate to cash benefits decreased slightly during the period, although to a lesser extent than could be expected based on demographic trends. On the other hand, the proportion of persons unfit to take on a normal job returning to the labour market has been stable, corresponding to the general demographic trend. Fewer were rehabilitated following a term of cash benefit, whereas the transition rate to disability pension increased. In total cash benefit contributed 17 per cent of the growth in the number of people outside the labour market, see Table.

The transfer to disability pension accounts for only 5-10 per cent of the annual exits from the labour market. The exit to disability pension was halved from 1997 to 2000, and from then on it was fairly constant, apart from a temporary sharp increase in 2002. This increase can probably be attributed to many people moving to disability pension immediately prior to the disability pension reform in 2003. The reform meant that only people unfit to take on a job on normal terms or a flex-job were eligible for disability pension. It may be that a particularly high number of people were awarded disability pension immediately before the act came into force, just as the tightening implied by the reform may have contributed to the continuing drop after 2003. The halving of exits from the ordinary labour market to disability pension in the period 1997-2000 can only to a limited extent be explained by demographic changes. But it coincided with the more stringent work ability test requirements prior to the processing of an application for disability pension (1 July 1998) and with the reduction of the reimbursement from the government to the local authorities (1 January 1999). The development in the number of people receiving disability pension has only made a modest net contribution to the increase in the number of people outside the labour market.

During the period under review, the ordinary labour market and sickness benefits made a large but declining contribution to the transition to disability pension. On the other hand, the proportion of transitions from cash benefits and flex-jobs increased. Especially the proportion of people from flex-jobs increased significantly – probably because flex-jobs in some cases served as a postponement of disability pension entitlement.

Sickness benefits account for more than half of all exits from the ordinary labour market. The proportion of people in or close to the labour market annually moving on to receiving sickness benefits increased by about 50 per cent during the ten-year period. It is worth noting that if the development had been determined solely by demographic changes, no increase would have occurred at all. At the same time, the proportion of recipients of sickness benefits returning to the ordinary labour market decreased significantly, which can be largely explained by demographics. This suggests that the labour market has become less inclusive relative to sick people. And the trend in sickness benefits accounts for a fifth in net terms of the increase in the number of people outside the labour market.

In 1997 the transition to rehabilitation accounted for 10 per cent of the annual number of exits from the ordinary labour market, whereas in 2006 this transition only accounted for 5 per cent of the annual number of exits. During the period the likelihood of returning from rehabilitation to the ordinary labour market has decreased relative to what could be expected based on demographic trends. Again this suggests that during the period it became harder for people with relatively weak qualifications to return to the ordinary labour market.

People entering rehabilitation for the first time make the transition almost exclusively from the ordinary labour market, cash benefits and sickness benefits. Exits from rehabilitation are primarily into the ordinary labour market and - to a smaller extent - into cash benefits and (at the end of the period) into flex-jobs. Over the period the transition from sickness benefits increased to constitute almost half of the number of people entering rehabilitation for the first time, without any demographic explanation.

Several examples have been found of correlations between internal movements between transfer income schemes and to and from the ordinary labour market, e.g.:

- Following the disability pension reform of 2003, the number of exits from the ordinary labour market to disability pension were reduced, and the likelihood of benefit recipients unfit to take on a normal job returning to the ordinary labour market increased.

- The introduction of flex-jobs shifted the flows to the effect that fewer people transfer from sickness benefits to both the ordinary labour market and disability pension. Instead the transfer to flex-jobs increased.
- Among those leaving flex-jobs, significantly more transferred to disability pension, while fewer returned to the ordinary labour market or transferred to cash benefits. Moreover, for some people flex-jobs seem to serve as a substitute for cash benefits following a rehabilitation process.

However, there are also several examples of a lack of correlation between the transitions. For instance it does not seem to be the case that if the number of people unfit to take on a normal job transferring to a specific benefit scheme following a term of cash benefits falls, the number of people transferring to other selected benefit schemes increases. As regards social assistance, the sole trend seems to be rehabilitation serving as a substitute for remaining on benefits.

The fact that this survey reveals both correlations and non-correlations in the benefits system is consistent with another AKF survey, cf. Andersen (2006). In that survey the theory of whether the income transfer system follows the principle of communicating vessels was investigated, i.e. do municipalities that succeed in reducing the number of benefit recipients in one scheme end up with more recipients in other benefit schemes? This theory was investigated by examining whether municipalities with a particularly high number of people moving on from a term of social assistance or sickness benefits also have a particularly high number of people moving on to other benefit schemes. The conclusion was that the theory was supported, albeit to a limited extent. Municipalities with few benefit recipients in one benefit scheme do not automatically have many benefit recipients in other benefit schemes.

Bilag 1

Statistisk model

Den multiple logistiske model⁷, der anvendes her, er baseret på, at individ n står over for I alternativer, der kan karakteriseres af en vektor af J stokastiske variabler

$$U_n = \begin{pmatrix} U_{n1} \\ \vdots \\ U_{nJ} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} V_{n1} \\ \vdots \\ V_{nJ} \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} \varepsilon_{n1} \\ \vdots \\ \varepsilon_{nJ} \end{pmatrix},$$

som hver kan opdeles i en observeret del, V_{nj} , og en uobserveret del, ε_{nj} . I modellen vælges alternativet med størst U_n , hvor den observerede del er en funktion af parametre for hvert alternativ, β_j , og en vektor x_n som her indeholder baggrundskaraktistika for agent n , således at

$$V_{nj} = f(\beta_j, x_n) = \beta_j' x_n$$

og det uobserverede led ε_{nj} antages at være uafhængige og identisk ekstremværdifordelt. Tilsammen giver dette udtrykket for sandsynligheden for, at individ n overgår til tilstand j :

$$P_{nj}(V_n) = \frac{\exp(V_{nj})}{\sum_{i=1}^J \exp(V_{ni})} = \frac{\exp(\beta_j' x_n)}{\sum_{i=1}^J \exp(\beta_i' x_n)}$$

For at identificere modellen vælges et af alternativerne, J , (her er det selvforsørgelse) som reference således, at $\beta_j = 0$.

Idet der her er otte oprindelsestilstande, estimeres modellen separat for hver oprindelsestilstand, således at betydningen af baggrundskaraktistika på sandsynligheden for, at en person tilgår en given destinationstilstand, kan variere afhængigt af oprindelsestilstanden.

Denne model svarer til modellen, der anvendes i Jensen (2009), på nær at der ikke estimeres parametre for uobserveret heterogenitet. Dette til dels udeladt af praktiske årsager men primært fordi en eventuel estimeret uobserveret heterogenitet ikke ville kunne bidrage til prædiktionen af forventede transitionssandsynligheder.

---

⁷ Fremstillingen her følger Train (2003).

Bilag 2

Observerede transitionstabeller for de enkelte år

Tabel B2 - 1 Observeret transitionstabel for 1996

Oprindelsestilstand		Fleksjob	Destinationstilstand						Alle	
			Revalidering	Kontanthjælp	Førtidspension	Sygedagpenge	Kontanthjælp, AMP	Dagpenge		Selvforsørgelse
Fleksjob										
Revalidering	N		13136	2771	398	285	776	1656	3560	22582
	Række %		58.17	12.27	1.76	1.26	3.44	7.33	15.76	100
	Søjle %		56.20	4.79	0.24	0.56	1.94	0.45	0.17	0.80
Kontanthjælp	N		3083	34364	4044	377	4959	4649	6437	57913
	Række %		5.32	59.34	6.98	0.65	8.56	8.03	11.11	100
	Søjle %		13.19	59.39	2.43	0.74	12.40	1.26	0.30	2.05
Førtidspension	N		53	51	149845	86	15	35	2220	152305
	Række %		0.03	0.03	98.38	0.06	0.01	0.02	1.46	100
	Søjle %		0.23	0.09	90.06	0.17	0.04	0.01	0.11	5.40
Sygedagpenge	N		1773	1276	5541	16021	490	7076	13449	45626
	Række %		3.89	2.80	12.14	35.11	1.07	15.51	29.48	100
	Søjle %		7.59	2.21	3.33	31.61	1.23	1.91	0.64	1.62
Kontanthjælp, arbejdsmarkedsparat	N		1048	7768	954	461	22863	6693	13184	52971
	Række %		1.98	14.66	1.80	0.87	43.16	12.64	24.89	100
	Søjle %		4.48	13.43	0.57	0.91	57.16	1.81	0.62	1.88
Dagpenge	N		878	3672	941	10091	3603	271641	80066	370892
	Række %		0.24	0.99	0.25	2.72	0.97	73.24	21.59	100
	Søjle %		3.76	6.35	0.57	19.91	9.01	73.38	3.79	13.15
Selvforsørgelse	N		3401	7959	4660	23364	7292	78409	1993535	2118620
	Række %		0.16	0.38	0.22	1.10	0.34	3.70	94.10	100
	Søjle %		14.55	13.76	2.80	46.10	18.23	21.18	94.37	75.1
Alle	N		23372	57861	166383	50685	39998	370159	2112451	2820909
	Række %		0.83	2.05	5.90	1.80	1.42	13.12	74.89	100
	Søjle %		100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel B2 - 3 Observeret transitionstabel for 1998

Oprindelsestilstand		Fleksjob	Destinationstilstand						Alle
			Revalide- ring	Kontant- hjælp	Førtids- pension	Sygedag- penge	Kontanthjælp, AMP	Dagpenge	
Fleksjob									
Revalidering	N	12526	5042	454	473	918	1811	4828	26052
	Række %	48.08	19.35	1.74	1.82	3.52	6.95	18.53	100
	Søjle %	57.89	7.74	0.26	0.85	2.56	0.57	0.22	0.90
Kontanthjælp	N	2522	38415	3323	367	4807	5207	6566	61207
	Række %	4.12	62.76	5.43	0.60	7.85	8.51	10.73	100
	Søjle %	11.65	58.96	1.93	0.66	13.40	1.64	0.29	2.11
Førtidspension	N	41	29	156043	114	28	22	1180	157457
	Række %	0.03	0.02	99.10	0.07	0.02	0.01	0.75	100
	Søjle %	0.19	0.04	90.74	0.21	0.08	0.01	0.05	5.43
Sygedagpenge	N	2301	1633	6765	19453	543	6693	15367	52755
	Række %	4.36	3.10	12.82	36.87	1.03	12.69	29.13	100
	Søjle %	10.63	2.51	3.93	35.10	1.51	2.11	0.69	1.82
Kontanthjælp, arbejdsmar- kedsparat	N	788	6468	626	336	17672	4561	9409	39860
	Række %	1.98	16.23	1.57	0.84	44.34	11.44	23.61	100
	Søjle %	3.64	9.93	0.36	0.61	49.27	1.44	0.42	1.37
Dagpenge	N	1302	4930	864	10655	4913	235992	91060	349716
	Række %	0.37	1.41	0.25	3.05	1.40	67.48	26.04	100
	Søjle %	6.02	7.57	0.50	19.22	13.70	74.39	4.08	12.06
Selvforsørgelse	N	2159	8640	3891	24031	6988	62952	2104262	2212923
	Række %	0.10	0.39	0.18	1.09	0.32	2.84	95.09	100
	Søjle %	9.98	13.26	2.26	43.35	19.48	19.84	94.25	76.31
Alle	N	21639	65157	171966	55429	35869	317238	2232672	2899970
	Række %	0.75	2.25	5.93	1.91	1.24	10.94	76.99	100
	Søjle %	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel B2 - 5 Observeret transitionstabel for 2000

Oprindelsestilstand		Destinationstilstand								Alle
		Fleksjob	Revalide- ring	Kontant- hjælp	Førtids- pension	Sygedag- penge	Kontanthjælp, AMP	Dagpenge	Selv- forsørgelse	
Fleksjob										
Revalidering	N	244	16624	2922	445	333	602	20568	7591	28159
	Række %	0.87	59.04	10.38	1.58	1.18	2.14	73.04	26.96	100
	Søjle %	2.92	59.40	4.46	0.27	0.57	2.38	6.28	0.29	0.97
Kontanthjælp	N	314	3401	39543	2304	350	2949	45912	16648	62560
	Række %	0.50	5.44	63.21	3.68	0.56	4.71	73.39	26.61	100
	Søjle %	3.76	12.15	60.32	1.38	0.60	11.64	14.03	0.65	2.15
Førtidspension	N	106	13	16	154988	123	9	155246	2344	157590
	Række %	0.07	0.01	0.01	98.35	0.08	0.01	98.51	1.49	100
	Søjle %	1.27	0.05	0.02	92.83	0.21	0.04	47.43	0.09	5.42
Sygedagpenge	N	1780	3025	2084	5467	18533	489	30889	23469	54358
	Række %	3.27	5.56	3.83	10.06	34.09	0.90	56.83	43.17	100
	Søjle %	21.30	10.81	3.18	3.27	31.70	1.93	9.44	0.91	1.87
Kontanthjælp, arbejdsmar- kedsparat	N	149	1005	6525	309	293	12305	8281	25041	33322
	Række %	0.45	3.02	19.58	0.93	0.88	36.93	24.85	75.15	100
	Søjle %	1.78	3.59	9.95	0.19	0.50	48.57	2.53	0.97	1.15
Dagpenge	N	522	1633	5644	596	8402	4203	16797	263770	280567
	Række %	0.19	0.58	2.01	0.21	2.99	1.50	5.99	94.01	100
	Søjle %	6.25	5.84	8.61	0.36	14.37	16.59	5.13	10.23	9.66
Selvforsørgelse	N	5240	2284	8816	2845	30434	4777	49619	2238890	2288509
	Række %	0.23	0.10	0.39	0.12	1.33	0.21	2.17	97.83	100
	Søjle %	62.72	8.16	13.45	1.70	52.05	18.86	15.16	86.85	78.78
Alle	N	8355	27985	65550	166954	58468	25334	327312	2577753	2905065
	Række %	0.29	0.96	2.26	5.75	2.01	0.87	11.27	88.73	100
	Søjle %	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel B2 - 7 Observeret transitionstabel for 2002

Oprindelsestilstand		Destinationstilstand								Alle
		Fleksjob	Revalide- ring	Kontant- hjælp	Førtids- pension	Syge- dagpenge	Kontanthjælp, AMP	Dagpenge	Selv- forsørgelse	
Fleksjob	N	12232	54	107	461	116	14	12970	355	13325
	Række %	91.80	0.41	0.80	3.46	0.87	0.11	97.34	2.66	100
	Søjle %	59.97	0.21	0.15	0.27	0.18	0.10	3.68	0.01	0.46
Revalidering	N	724	15321	2396	656	397	330	19494	7073	26567
	Række %	2.73	57.67	9.02	2.47	1.49	1.24	73.38	26.62	100
	Søjle %	3.55	60.30	3.33	0.39	0.61	2.39	5.53	0.28	0.92
Kontanthjælp	N	471	2494	46449	3625	440	1941	53479	16741	70220
	Række %	0.67	3.55	66.15	5.16	0.63	2.76	76.16	23.84	100
	Søjle %	2.31	9.82	64.46	2.14	0.68	14.06	15.18	0.66	2.43
Førtidspension	N	102	16	13	150707	133	2	150971	1946	152917
	Række %	0.07	0.01	0.01	98.55	0.09	0.00	98.73	1.27	100
	Søjle %	0.50	0.06	0.02	88.98	0.20	0.01	42.84	0.08	5.29
Sygedagpenge	N	3526	3072	1698	5943	20693	308	34932	26031	60963
	Række %	5.78	5.04	2.79	9.75	33.94	0.51	57.30	42.70	100
	Søjle %	17.29	12.09	2.36	3.51	31.76	2.23	9.91	1.02	2.11
Kontanthjælp, arbejdsmarkeds- parat	N	86	445	2919	271	123	5360	3844	10235	14079
	Række %	0.61	3.16	20.73	1.92	0.87	38.07	27.30	72.70	100
	Søjle %	0.42	1.75	4.05	0.16	0.19	38.84	1.09	0.40	0.49
Dagpenge	N	994	2002	8259	1341	9241	3245	21837	244133	265970
	Række %	0.37	0.75	3.11	0.50	3.47	1.22	8.21	91.79	100
	Søjle %	4.87	7.88	11.46	0.79	14.18	23.51	6.20	9.61	9.20
Selvforsørgelse	N	2263	2006	10215	6360	34017	2601	54861	2233200	2288061
	Række %	0.10	0.09	0.45	0.28	1.49	0.11	2.40	97.60	100
	Søjle %	11.09	7.89	14.18	3.76	52.21	18.85	15.57	87.93	79.11
Alle	N	20398	25410	72056	169364	65160	13801	352388	2539714	2892102
	Række %	0.71	0.88	2.49	5.86	2.25	0.48	12.18	87.82	100
	Søjle %	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel B2 - 9 Observeret transitionstabel for 2004

Oprindelsestilstand		Destinationstilstand								Alle
		Fleksjob	Revalide- ring	Kontant- hjælp	Førtidspen- sion	Syge- dagpenge	Kontanthjælp, AMP	Dagpenge	Selv- forsørgelse	
Fleksjob	N	24202	104	133	1092	231	21	25762	497	26259
	Række %	92.17	0.40	0.51	4.16	0.88	0.08	98.11	1.89	100
	Søjle %	68.25	0.44	0.19	0.64	0.36	0.10	7.07	0.02	0.92
Revalidering	N	1043	14405	2306	651	402	533	18807	6629	25436
	Række %	4.10	56.63	9.07	2.56	1.58	2.10	73.94	26.06	100
	Søjle %	2.94	61.13	3.21	0.38	0.63	2.65	5.16	0.27	0.89
Kontanthjælp	N	414	2236	45937	3397	370	4658	52354	19620	71974
	Række %	0.58	3.11	63.82	4.72	0.51	6.47	72.74	27.26	100
	Søjle %	1.17	9.49	64.01	2.00	0.58	23.19	14.36	0.79	2.52
Førtidspension	N	196	25	26	154437	211	2	154895	2114	157009
	Række %	0.12	0.02	0.02	98.36	0.13	0.00	98.65	1.35	100
	Søjle %	0.55	0.11	0.04	90.78	0.33	0.01	42.49	0.09	5.51
Sygedagpenge	N	5952	3408	2288	6115	20065	478	37828	27585	65413
	Række %	9.10	5.21	3.50	9.35	30.67	0.73	57.83	42.17	100
	Søjle %	16.78	14.46	3.19	3.59	31.51	2.38	10.38	1.11	2.29
Kontanthjælp, arbejdsmar- kedsparat	N	73	412	3555	279	107	5954	4426	10552	14978
	Række %	0.49	2.75	23.73	1.86	0.71	39.75	29.55	70.45	100
	Søjle %	0.21	1.75	4.95	0.16	0.17	29.65	1.21	0.42	0.53
Dagpenge	N	977	1473	9874	933	9406	5113	22663	246567	269230
	Række %	0.36	0.55	3.67	0.35	3.49	1.90	8.42	91.58	100
	Søjle %	2.76	6.25	13.76	0.55	14.77	25.46	6.22	9.92	9.44
Selvforsørgelse	N	2605	1501	7642	3213	32882	3324	47843	2172776	2220619
	Række %	0.12	0.07	0.34	0.14	1.48	0.15	2.15	97.85	100
	Søjle %	7.35	6.37	10.65	1.89	51.64	16.55	13.12	87.39	77.89
Alle	N	35462	23564	71761	170117	63674	20083	364578	2486340	2850918
	Række %	1.24	0.83	2.52	5.97	2.23	0.70	12.79	87.21	100
	Søjle %	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel B2 - 11 Observeret transitionstabel for 2006

Oprindelsestilstand		Destinationstilstand								Alle
		Fleksjob	Revalide- ring	Kontant- hjælp	Førtids- pension	Syge- dagpenge	Kontanthjælp, AMP	Dagpenge	Selv- forsørgelse	
Fleksjob	N	37057	112	117	1990	301	9	39577	790	40367
	Række %	91.80	0.28	0.29	4.93	0.75	0.02	98.04	1.96	100
	Søjle %	76.72	0.55	0.19	1.20	0.43	0.06	10.81	0.03	1.44
Revalidering	N	1161	12400	1458	702	425	290	16146	5703	21849
	Række %	5.31	56.75	6.67	3.21	1.95	1.33	73.90	26.10	100
	Søjle %	2.40	61.21	2.35	0.42	0.61	1.91	4.41	0.23	0.78
Kontanthjælp	N	594	1690	44021	4162	480	3031	50947	19585	70532
	Række %	0.84	2.40	62.41	5.90	0.68	4.30	72.23	27.77	100
	Søjle %	1.23	8.34	70.85	2.51	0.69	20.00	13.91	0.80	2.52
Førtidspension	N	146	17	86	150522	184	4	150955	4329	155284
	Række %	0.09	0.01	0.06	96.93	0.12	0.00	97.21	2.79	100
	Søjle %	0.30	0.08	0.14	90.64	0.27	0.03	41.23	0.18	5.55
Sygedagpenge	N	5737	3648	1960	5040	20163	319	36548	26506	63054
	Række %	9.10	5.79	3.11	7.99	31.98	0.51	57.96	42.04	100
	Søjle %	11.88	18.01	3.15	3.04	29.05	2.10	9.98	1.09	2.25
Kontanthjælp, arbejdsmar- kedsparat	N	106	362	3179	382	192	6289	4221	14186	18407
	Række %	0.58	1.97	17.27	2.08	1.04	34.17	22.93	77.07	100
	Søjle %	0.22	1.79	5.12	0.23	0.28	41.50	1.15	0.58	0.66
Dagpenge	N	770	785	5598	689	10120	2638	17962	209906	227868
	Række %	0.34	0.34	2.46	0.30	4.44	1.16	7.88	92.12	100
	Søjle %	1.59	3.87	9.01	0.41	14.58	17.41	4.91	8.63	8.14
Selvforsørgelse	N	2731	1245	5718	2575	37534	2575	49803	2152297	2202100
	Række %	0.12	0.06	0.26	0.12	1.70	0.12	2.26	97.74	100
	Søjle %	5.65	6.15	9.20	1.55	54.08	16.99	13.60	88.45	78.66
Alle	N	48302	20259	62137	166062	69399	15155	366159	2433302	2799461
	Række %	1.73	0.72	2.22	5.93	2.48	0.54	13.08	86.92	100
	Søjle %	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Bilag 3

Parameterestimer

Tabel B3 - 1 Parameterestimer for overgang fra fleksjob

	Fleksjob	Revalidering	Kontanthjælp, AMP	Kontanthjælp	Førtidspension	Sygedagpenge	Dagpenge
Konstant	3.8251 *	-1.6598 *	-4.1363	-2.1322	0.2534 *	-2.2175	-1.8021 *
Foregående tilstand (Selvforsørgende er reference):							
Fleksjob	-0.1070	-0.2735	0.8103	0.6045	0.0512	0.9854	-0.6594 *
Revalidering	-0.1192	0.4987 *	1.7784	1.1628	-0.0195	1.3939	-0.1243
Kontanthjælp, arbejdsmarkedsparat	-0.1742	-0.1689	1.5020	1.3710	-0.8661 *	1.2399	0.5746
Kontanthjælp	0.0421	-0.4010	2.3837	2.4195	-0.0900	1.6299	0.4432
Førtidspension	1.1706 *	1.7410 *	-7.8379	-8.1427	2.4135 *	-7.8619	0.7145
Sygedagpenge	-0.2670 *	-0.2049	-0.4227	0.6638	-0.0508	0.9157	-1.1297 *
Dagpenge	-0.2495 *	-0.7261 *	1.4834	1.2851	-0.7859 *	0.8968	0.5577 *
Køn (Mand er reference):							
Kvinde	-0.0572 *	-0.0918	0.4304 *	0.2735 *	0.0243	-0.0173	0.3222 *
Aldersgruppe (50-59 år er reference):							
20-29 år	-0.2033 *	0.2540	-0.4712	-0.5506 *	-0.5896 *	-0.3463 *	-0.0740
30-39 år	0.0476	0.1714	0.0738	0.0945	-0.0989	0.0692	-0.0248
40-49 år	0.0162	-0.0409	0.5731 *	0.2270 *	0.1314 *	0.2241 *	0.1004
Civilstand (Samboende er reference):							
Enlig	-0.0237	0.1024	0.5241 *	0.5203 *	0.1016 *	0.0683	0.1466 *
Etnicitet (Dansker er reference):							
Vestlig indvandrer	-0.0699	-0.0052	0.3949	0.0017	-0.0717	-0.1918	-0.2116
Ikke-vestlig indiv.	0.1671	-0.0309	0.0407	0.5495 *	0.0738	0.3772 *	0.6344 *

	Fleksjob	Revalidering	Kontanthjælp, AMP	Kontanthjælp	Førtidspension	Sygedagpenge	Dagpenge
Uddannelse (Videregående er reference):							
Ingen kompetencegivende	-0.0784 *	0.0415	0.4666 *	0.2124 *	-0.0171	0.0162	0.6029 *
Erhvervsfaglig	-0.0090	0.0762	0.1335	0.1001	-0.0639	0.1228 *	0.0006
Arbejdsløshedsforsikring (heltidsforsikret er reference):							
Ikke heltidsforsikret	0.2624 *	0.0971	-0.6727 *	0.1267 *	0.3848 *	0.2302 *	-0.4117 *
Erhvervs erfaring (Mere end 15 år er reference):							
0-5 år	-0.0533	0.0393	0.1627	-0.0192	-0.0936 *	0.0727	0.1062
5-15 år	-0.1721 *	0.3932 *	0.5153 *	0.6217 *	0.0533	-0.1523	0.3639 *
Sundhedsydelse (26 eller flere er reference):							
0-10	-0.0102	0.0173	-0.2216	-0.0686	-0.0239	0.0535	0.1745
11-15	-0.0347	-0.2442 *	-0.0092	-0.0948	-0.5392 *	-0.6591 *	0.0404

Note: * angiver signifikans på 5% niveau. Referencekategorien er selvforsørgelse.

Tabel B3 - 2 Parameterestimer for overgang fra revalidering

	Fleksjob	Revalidering	Kontanthjælp, AMP	Kontanthjælp	Førtidspension	Sygedagpenge	Dagpenge
Konstant	-1.8830 *	1.3165 *	-2.3076 *	-0.8551 *	-1.7903 *	-2.7405 *	-1.0635 *
Foregående tilstand (Selvforsørgende er reference):							
Fleksjob	2.8083 *	-0.2693	-0.3294	-0.3239	0.4171	-0.5565	-1.8439 *
Revalidering	-0.9398 *	-0.4637 *	-0.4946 *	-0.4463 *	-0.7575 *	-0.2017	0.3787 *
Kontanthjælp, arbejdsmarkedsparat	-0.6930 *	-0.0365	0.6424 *	0.5233 *	-0.5848 *	-0.8716 *	0.1669
Kontanthjælp	-0.5655 *	-0.1354 *	0.4381 *	0.5373 *	-0.2771 *	-0.3000	0.5015 *
Førtidspension	-0.4390	0.6465 *	0.5500	-0.6022	2.7645 *	0.9271	-0.1573
Sygedagpenge	0.8913 *	0.3062 *	-0.7657 *	0.0984	0.3669 *	1.0108 *	0.2845
Dagpenge	-0.1243	0.0662	0.1552	0.2355 *	-0.8843 *	-0.0055	0.6042 *
Køn (Mand er reference):							
Kvinde	-0.0184	-0.0992 *	0.1151 *	0.0262 *	0.2027 *	0.0369	-0.0730 *
Aldersgruppe (50-59 år er reference):							
20-29 år	-0.9843 *	-0.2181 *	-0.4361 *	-0.4975 *	-0.8912 *	-0.4963 *	-0.4396 *
30-39 år	-0.6165 *	-0.0160	-0.1118 *	-0.2144 *	-0.8520 *	-0.1900 *	-0.1538 *
40-49 år	0.2699 *	0.1024 *	0.1454 *	0.1288 *	0.2280 *	0.0988 *	0.0904 *
Civilstand (Samboende er reference):							
Enlig	-0.0140	0.0180 *	0.2523 *	0.2084 *	0.1899 *	0.0642 *	0.0985 *
Etnicitet (Dansker er reference):							
Vestlig indvandrer	0.1276	0.0161	-0.2337 *	-0.2335 *	-0.1131	0.1400	-0.1630 *
Ikke-vestlig indiv.	-0.6618 *	-0.0018	0.5448 *	0.5310 *	-0.1401 *	-0.3497 *	0.3436 *
Uddannelse (Videregående er reference):							
Ingen kompetencegivende	0.2196 *	0.2597 *	0.5441 *	0.5017 *	0.4425 *	0.2070 *	0.1076 *
Erhvervsfaglig	0.1786 *	0.2337 *	0.1828 *	0.1417 *	0.0395	0.1625 *	0.0816 *

	Fleksjob	Revalidering	Kontanthjælp, AMP	Kontanthjælp	Førtidspension	Sygedagpenge	Dagpenge
Arbejdsløshedsforsikring (heltidsforsikret er reference):							
Ikke heltidsforsikret	0.6733 *	0.4710 *	-0.2883 *	0.6435 *	0.8104 *	-0.3976 *	-0.2964 *
Erhvervs erfaring (Mere end 15 år er reference):							
0-5 år	-0.0306	-0.0327 *	-0.1769 *	-0.1362 *	-0.1231 *	0.0184	-0.1621 *
5-15 år	-0.0589 *	0.0438 *	0.8066 *	0.5329 *	0.1606 *	0.1156 *	0.4167 *
Sundhedsydelse (26 eller flere er reference):							
0-10	-0.0583 *	-0.0149	-0.0590 *	-0.0505 *	-0.0840 *	-0.0718 *	-0.0157
11-15	-0.4256 *	-0.1789 *	-0.0636 *	-0.3407 *	-0.6122 *	-0.6538 *	-0.0794 *

Note: * angiver signifikans på 5% niveau. Referencekategorien er selvforsørgelse.

Tabel B3 - 3 Parameterestimer for overgang fra kontanthjælp kis

	Fleksjob	Revalidering	Kontanthjælp, AMP	Kontanthjælp	Førtidspension	Sygedagpenge	Dagpenge
Konstant	-9.0077	-2.2483 *	-0.2168	-0.1714	-1.7057 *	-3.3771 *	-0.7793 *
Foregående tilstand (Selvforsørgende er reference):							
Fleksjob	-7.9786	0.5410	0.3781	0.4075	2.5430 *	0.1016	-0.2181
Revalidering	3.6430	0.9915 *	-0.1309	-0.1431	-0.7674 *	0.0586	-0.0063
Kontanthjælp, arbejdsmarkedsparat	2.9333	0.1505	0.3064 *	0.1167	-0.5608 *	-0.1286	0.1557
Kontanthjælp	3.1102	0.2729	0.2428 *	0.5373 *	-0.5095 *	0.1628	0.2721 *
Førtidspension	-10.3593	-0.5911	0.2875	0.0579	3.6211 *	-0.8520	-0.0724
Sygedagpenge	3.6990	-0.0782	-0.2798 *	-0.0788	-0.6098 *	0.9475 *	-0.0508
Dagpenge	3.1824	-0.2415	0.0245	-0.0625	-1.2125 *	-0.0160	0.4783 *
Køn (Mand er reference):							
Kvinde	-0.1398 *	-0.2570 *	-0.0570 *	-0.0341 *	0.0725 *	0.1672 *	-0.0927 *
Aldersgruppe (50-59 år er reference):							
20-29 år	-1.4974 *	-0.4410 *	-0.8581 *	-0.7709 *	-1.9137 *	-0.3454 *	-0.4967 *
30-39 år	-0.4410 *	0.1867 *	-0.1148 *	-0.0745 *	-0.6257 *	0.0273	-0.1102 *
40-49 år	0.5511 *	0.2384 *	0.2830 *	0.2276 *	0.6371 *	0.1815 *	0.1952 *
Civilstand (Samboende er reference):							
Enlig	-0.0339	0.1558 *	0.0723 *	0.1007 *	0.1698 *	-0.0433	0.0477 *
Etnicitet (Dansker er reference):							
Vestlig indvandrer	-0.4282 *	-0.3011 *	-0.1953 *	-0.3003 *	-0.3802 *	0.1611 *	-0.2615 *
Ikke-vestlig indiv.	0.0406	0.2380 *	0.2160 *	0.2822 *	0.0456	-0.3524 *	0.2553 *
Uddannelse (Videregående er reference):							
Ingen kompetencegivende	0.0249	0.0353	0.1745 *	0.2548 *	0.3300 *	0.1605 *	0.1502 *
Erhvervsfaglig	0.0636	-0.0438	0.0015	0.0226	0.0657 *	0.1909 *	0.0079

	Fleksjob	Revalidering	Kontanthjælp, AMP	Kontanthjælp	Førtidspension	Sygedagpenge	Dagpenge
Arbejdsløshedsforsikring (heltidsforsikret er reference):							
Ikke heltidsforsikret	-1.9936	-0.0597	-0.9033 *	-0.0283	0.2918	-0.3762	-0.5164 *
Erhvervs erfaring (Mere end 15 år er reference):							
0-5 år	-0.1759 *	-0.1267 *	-0.0547 *	-0.0606 *	-0.0637 *	0.1325 *	-0.0458 *
5-15 år	0.0288	0.3746 *	0.2211 *	0.2746 *	0.4003 *	-0.3082 *	0.1329 *
Sundhedsydelse (26 eller flere er reference):							
0-10	-0.1296 *	0.0105	-0.0760 *	-0.0672 *	-0.0468	0.0305	-0.0631 *
11-15	-0.2799 *	-0.4003 *	-0.2061 *	-0.4397 *	-0.7498 *	-0.5601 *	-0.1287 *

Note: * angiver signifikans på 5% niveau. Referencekategorien er selvforsørgelse.

Tabel B3 - 4 Parameterestimer for overgang fra kontanthjælp

	Fleksjob	Revalidering	Kontanthjælp, AMP	Kontanthjælp	Førtidspension	Sygedagpenge	Dagpenge
Konstant	-11.9279 *	-1.3399 *	-1.3021 *	1.3258 *	-1.1439 *	-2.7154 *	-0.4782 *
Foregående tilstand (Selvforsørgende er reference):							
Fleksjob	11.9173 *	0.1328	0.4704	0.3024	0.7530 *	0.2695	0.0658
Revalidering	9.4130 *	0.8506 *	0.3180 *	-0.1563 *	-0.1925 *	0.0063	0.1001
Kontanthjælp, arbejdsmarkedsparat	8.1130 *	-0.1599 *	0.5970 *	0.1539 *	-0.3198 *	-0.3806 *	0.2973 *
Kontanthjælp	8.4294 *	-0.1509 *	0.4294 *	0.1495 *	-0.0670	-0.2375	0.2489 *
Førtidspension	-63.1837 *	0.3263	-1.6165	0.1900	1.9218 *	-0.1216	-1.0273 *
Sygedagpenge	9.2083 *	0.1459	-0.2019	0.2210 *	0.2009 *	0.8149 *	0.1555
Dagpenge	8.6653	-0.4681 *	0.3644 *	-0.0741	-0.6670 *	-0.0081	0.6741 *
Køn (Mand er reference):							
Kvinde	-0.0250	-0.1798 *	-0.0208 *	-0.0439 *	0.1347 *	0.0896 *	-0.1544 *
Aldersgruppe (50-59 år er reference):							
20-29 år	-1.2179 *	-0.2115 *	-0.5416 *	-0.7856 *	-1.5001 *	-0.3022 *	-0.3720 *
30-39 år	-0.3853 *	0.0381 *	-0.0448 *	-0.2054 *	-0.6162 *	-0.0128	-0.0852 *
40-49 år	0.4805 *	0.1604 *	0.2092 *	0.2665 *	0.5445 *	0.1973 *	0.1695 *
Civilstand (Samboende er reference):							
Enlig	-0.0380	0.2125 *	0.1028 *	0.1660 *	0.2545 *	0.0076	0.1099 *
Etnicitet (Dansker er reference):							
Vestlig indvandrer	-0.1894 *	-0.3820 *	-0.2544 *	-0.2691 *	-0.2987 *	-0.0259	-0.2953 *
Ikke-vestlig indiv.	-0.5465 *	0.2320 *	0.1984 *	0.2539 *	-0.0857 *	-0.2467 *	0.3509 *
Uddannelse (Videregående er reference):							

	Fleksjob	Revalidering	Kontanthjælp, AMP	Kontanthjælp	Førtidspension	Sygedagpenge	Dagpenge
Ingen kompetencegivende	-0.0097	-0.0378 *	0.2094 *	0.2433 *	0.2233 *	0.1052 *	0.1614 *
Erhvervsfaglig	0.0881 *	-0.0114	-0.0280 *	-0.0093	-0.0031	0.1281 *	-0.0494 *
Arbejdsløshedsforsikring (heltidsforsikret er reference):							
Ikke heltidsforsikret	0.3993 *	0.5437 *	-0.4226 *	0.4934 *	0.7362 *	-0.2708 *	-0.0050
Erhvervs erfaring (Mere end 15 år er reference):							
0-5 år	0.1070 *	-0.1356 *	-0.1170 *	-0.0710 *	-0.0941 *	0.2272 *	-0.0570 *
5-15 år	-0.1938 *	0.3748 *	0.3677 *	0.2779 *	0.2236 *	-0.3303 *	0.2145 *
Sundhedsydelse (26 eller flere er reference):							
0-10	0.0861 *	0.0324 *	-0.0064	-0.0512 *	-0.0265 *	0.0392	-0.0149
11-15	-0.3975 *	-0.2624 *	-0.1445 *	-0.2930 *	-0.6151 *	-0.5655 *	-0.1005 *

Note: * angiver signifikans på 5% niveau. Referencekategorien er selvforsørgelse.

Tabel B3 - 5 Parameterestimer for overgang fra førtidspension

	Fleksjob	Revalidering	Kontanthjælp, AMP	Kontanthjælp	Førtidspension	Sygedagpenge	Dagpenge
Konstant	-2.3591 *	-5.8771	-6.0767	-2.2905 *	3.7759 *	-2.9216 *	-3.8697
Foregående tilstand (Selvforsørgende er reference):							
Fleksjob	2.1977 *	-6.3161	-7.9714	0.4938	-0.0214	0.3517	-7.5439
Revalidering	0.5185	3.6285	2.1373	0.7347 *	-0.0904	0.2217	1.6535
Kontanthjælp, arbejdsmarkedsparat	-1.0950	-6.6572	0.4481	0.0450	0.0107	-0.7861	-0.0471
Kontanthjælp	-1.4247 *	1.0823	1.6985	0.6805 *	0.0662	-1.6403 *	0.7824
Førtidspension	-0.1260	2.1194	1.0474	-1.5580 *	0.2254 *	0.2099	1.1922
Sygedagpenge	-0.3097	1.8535	1.0307	0.6105 *	0.3052 *	0.8875 *	0.2421
Dagpenge	0.1207	2.3643	1.0961	-0.1041	0.2459 *	0.6524 *	2.6708
Køn (Mand er reference):							
Kvinde	0.0939 *	-0.0356	0.3326 *	-0.0330	-0.0449 *	0.1611 *	-0.0030
Aldersgruppe (50-59 år er reference):							
20-29 år	0.4916 *	1.2774 *	0.5918 *	0.3871 *	-0.4427 *	0.2157	0.6040 *
30-39 år	0.3236 *	0.5900 *	0.2641	0.0801	-0.1561 *	0.0236	0.0798
40-49 år	-0.1141	-0.3430 *	-0.0683	-0.0326	0.1228 *	-0.0398	-0.2645 *
Civilstand (Samboende er reference):							
Enlig	-0.4338 *	-0.2742 *	-0.2322	-0.0919	-0.0757 *	-0.5011 *	-0.1893 *
Etnicitet (Dansker er reference):							
Vestlig indvandrer	0.1204	-0.0224	-0.4021	0.1781	-0.1351 *	-0.2295	0.0445
Ikke-vestlig indiv.	-0.3997	0.0038	0.7497	0.8588 *	0.2205 *	-0.4843 *	0.0849
Uddannelse (Videregående er reference):							
Ingen kompetencegivende	-0.5288 *	-0.2162 *	0.4095	-0.0603	0.0193	-0.0997 *	0.0240
Erhvervsfaglig	0.0311	0.0371	0.2734	-0.0224	0.0210	0.0924 *	-0.0705

	Fleksjob	Revalidering	Kontanthjælp, AMP	Kontanthjælp	Førtidspension	Sygedagpenge	Dagpenge
Arbejdsløshedsforsikring (heltidsforsikret er reference):							
Ikke heltidsforsikret	-0.5350 *	-0.2456 *	-1.6501 *	-0.1483	0.2593 *	-0.8134 *	-2.2611 *
Erhvervserfaring (Mere end 15 år er reference):							
0-5 år	0.0357	-0.0019	0.2881	-0.0196	-0.0647 *	0.1716 *	0.0057
5-15 år	-0.8273 *	-0.0310	0.6934 *	0.1988	-0.0425 *	-0.6447 *	-0.1131
Sundhedsydelse (26 eller flere er reference):							
0-10	0.0389	0.1520	-0.0142	0.0953	-0.0019	0.0370	0.1052
11-15	-0.1380 *	-0.1887 *	0.1516	0.0761	0.0180	-0.3264 *	0.2043 *

Note: * angiver signifikans på 5% niveau. Referencekategorien er selvforsørgelse.

Tabel B3 - 6 Parameterestimer for overgang fra sygedagpenge

	Fleksjob	Revalidering	Kontanthjælp, AMP	Kontanthjælp	Førtidspension	Sygedagpenge	Dagpenge
Konstant	-1.2851 *	-1.6954 *	-3.1172 *	-1.5876 *	-0.6318 *	0.6960 *	-1.1410 *
Foregående tilstand (Selvforsørgende er reference):							
Fleksjob	1.9420 *	0.0186	-0.2491	-0.1804	0.9118 *	0.4840 *	-0.8662
Revalidering	0.5042 *	0.6448 *	0.0685	0.5513 *	0.2484 *	-0.1064 *	-0.0452
Kontanthjælp, arbejdsmarkedsparat	-1.6665 *	-0.6582 *	1.3702 *	0.6874 *	-1.7113 *	-0.3444 *	0.0450
Kontanthjælp	-0.7648 *	0.0119	0.8344 *	0.9431 *	-1.0158 *	-0.1587 *	0.1669
Førtidspension	1.3304 *	0.0171	-0.8512	-2.0641 *	2.8213 *	1.2150 *	0.5157 *
Sygedagpenge	0.0090	0.3907 *	-0.3415 *	0.3538 *	0.0629	-0.2663 *	-0.1805 *
Dagpenge	-0.0309	0.3388 *	0.3951 *	0.7807 *	0.2380 *	0.1257 *	0.9683 *
Køn (Mand er reference):							
Kvinde	-0.2884 *	-0.2996 *	0.0705 *	-0.1043 *	-0.1723 *	-0.1065 *	-0.2072 *
Aldersgruppe (50-59 år er reference):							
20-29 år	-1.2355 *	0.1221 *	-0.3808 *	-0.5421 *	-1.6510 *	-0.3213 *	-0.1089 *
30-39 år	-0.1522 *	0.3130 *	0.1993 *	0.1269 *	-0.3931 *	-0.0563 *	-0.0693 *
40-49 år	0.4742 *	0.2240 *	0.3832 *	0.3762 *	0.5601 *	0.1391 *	-0.0564 *
Civilstand (Samboende er reference):							
Enlig	0.0135	0.1705 *	0.5689 *	0.6387 *	0.1295 *	0.1123 *	0.2085 *
Etnicitet (Dansker er reference):							
Vestlig indvandrer	-0.1046 *	0.1319 *	-0.1920 *	-0.3451 *	-0.3768 *	-0.1232 *	-0.1233 *
Ikke-vestlig indiv.	0.1853 *	-0.2058 *	0.4348 *	0.9025 *	0.5414 *	0.2913 *	0.4335 *
Uddannelse (Videregående er reference):							
Ingen kompetencegivende	0.0631 *	0.0912 *	0.7162 *	0.4696 *	0.2998 *	0.2196 *	0.3109 *
Erhvervsfaglig	0.0285 *	0.0771 *	-0.0286	0.0119	-0.0533 *	0.0180 *	-0.0098

	Fleksjob	Revalidering	Kontanthjælp, AMP	Kontanthjælp	Førtidspension	Sygedagpenge	Dagpenge
Arbejdsløshedsforsikring (heltidsforsikret er reference):							
Ikke heltidsforsikret	0.5854 *	0.1020 *	0.2294 *	0.4793 *	0.7893 *	-0.0863 *	-0.8545 *
Erhvervs erfaring (Mere end 15 år er reference):							
0-5 år	0.0262 *	0.0491 *	0.1076 *	0.0327 *	-0.0174 *	0.0179 *	0.0354 *
5-15 år	-0.2930 *	0.1113 *	0.5491 *	0.4686 *	-0.0507 *	0.0910 *	0.1207 *
Sundhedsydelse (26 eller flere er reference):							
0-10	-0.0088	0.0035	0.0166	-0.0350 *	-0.0512 *	-0.0610 *	0.0087
11-15	-0.4332 *	-0.2696 *	-0.1852 *	-0.3668 *	-0.4448 *	-0.3103 *	-0.1682 *

Note: * angiver signifikans på 5% niveau. Referencekategorien er selvforsørgelse.

Tabel B3 - 7 Parameterestimer for overgang fra dagpenge

	Fleksjob	Revalidering	Kontanthjælp, AMP	Kontanthjælp	Førtidspension	Sygedagpenge	Dagpenge
Konstant	-2.9118 *	-2.9784 *	-2.5133 *	-1.4114 *	-2.5797 *	-2.3865 *	1.5452 *
Foregående tilstand (Selvforsørgende er reference):							
Fleksjob	3.4079 *	-0.5532	0.7375	1.2549 *	1.6184 *	0.5437	0.1299
Revalidering	-0.0851	0.5026 *	-0.1101	-0.1408	-0.6250 *	-0.1671 *	-0.3694 *
Kontanthjælp, arbejdsmarkedsparat	-0.5731 *	0.1461	1.0097 *	0.3652 *	-0.7723 *	-1.1017 *	-0.4777 *
Kontanthjælp	-0.6904 *	0.1093	0.6352 *	0.3807 *	-0.5914 *	-0.7979 *	-0.3994 *
Førtidspension	3.2314 *	2.4118 *	1.1480 *	1.1003 *	5.7947 *	2.0277 *	2.0140 *
Sygedagpenge	-0.7240 *	-0.1856	-1.0127 *	-0.5560 *	-0.8865 *	0.6413 *	-0.1738 *
Dagpenge	-1.7519 *	-0.8146 *	-0.7592 *	-0.8286 *	-1.7556 *	-0.3617 *	-0.1814 *
Køn (Mand er reference):							
Kvinde	0.1261 *	-0.1966 *	0.1694 *	0.0874 *	0.2514 *	0.0772 *	-0.1260 *
Aldersgruppe (50-59 år er reference):							
20-29 år	-1.3151 *	0.0265	-0.5466 *	-0.3962 *	-1.5323 *	-0.7528 *	-0.6016 *
30-39 år	-0.3890 *	0.4122 *	-0.0820 *	-0.0549 *	-0.6365 *	-0.2748 *	-0.2459 *
40-49 år	0.6437 *	0.4820 *	0.4463 *	0.4227 *	0.6090 *	0.2506 *	-0.0076 *
Civilstand (Samboende er reference):							
Enlig	0.3069 *	0.3858 *	0.4089 *	0.3680 *	0.4460 *	0.1694 *	0.0563 *
Etnicitet (Dansker er reference):							
Vestlig indvandrer	-0.0713	-0.0229	-0.1774 *	-0.2510 *	-0.3408 *	-0.1011 *	-0.0430 *
Ikke-vestlig indiv.	-0.2339 *	-0.0934 *	0.2677 *	0.4413 *	0.1467 *	0.1242 *	0.1280 *
Uddannelse (Videregående er reference):							
Ingen kompetencegivende	0.4160 *	0.4784 *	0.7689 *	0.7430 *	0.4893 *	0.4153 *	0.2054 *
Erhvervsfaglig	0.0648 *	0.1971 *	0.0270 *	0.0112	-0.0447 *	0.1700 *	0.0145 *

	Fleksjob	Revalidering	Kontanthjælp, AMP	Kontanthjælp	Førtidspension	Sygedagpenge	Dagpenge
Arbejdsløshedsforsikring (heltidsforsikret er reference):							
Ikke heltidsforsikret	0.7111 *	1.0714 *	0.2739 *	1.1035 *	0.8234 *	-0.7445 *	0.3892 *
Erhvervs erfaring (Mere end 15 år er reference):							
0-5 år	-0.0622 *	-0.0595 *	-0.0804 *	-0.1395 *	-0.1505 *	0.1403 *	0.0365 *
5-15 år	0.3464 *	0.5699 *	0.9499 *	0.9682 *	0.5773 *	0.1229 *	0.1850 *
Sundhedsydelse (26 eller flere er reference):							
0-10	-0.0631 *	0.0102	-0.0707 *	-0.0963 *	-0.0484 *	-0.0376 *	-0.0372 *
11-15	-0.6277 *	-0.5342 *	-0.1935 *	-0.4924 *	-0.9399 *	-0.8065 *	-0.1644 *

Note: * angiver signifikans på 5% niveau. Referencekategorien er selvforsørgelse.

Tabel B3 - 8 Parameterestimer for overgang fra selvforsørgelse

	Fleksjob	Revalidering	Kontanthjælp, AMP	Kontanthjælp	Førtidspension	Sygedagpenge	Dagpenge
Konstant	-4.6625 *	-5.1897 *	-5.7053 *	-4.4340 *	-4.6345 *	-3.1888 *	-3.0961 *
Foregående tilstand (Selvforsørgende er reference):							
Fleksjob	3.2618 *	0.6941 *	-0.2516	0.4195 *	1.6708 *	0.8337 *	-0.3010
Revalidering	0.4903 *	1.4301 *	0.7685 *	0.4411 *	-0.2800 *	0.0880 *	0.2174 *
Kontanthjælp, arbejdsmarkedsparat	-0.8538 *	-0.2905 *	1.7123 *	0.8246 *	-1.3302 *	-0.2310 *	0.1477 *
Kontanthjælp	-0.1893 *	0.2812 *	1.3273 *	1.1563 *	-0.0580	0.0197	0.2797 *
Førtidspension	0.8075 *	0.2234	-2.6622 *	-1.4158 *	5.0360 *	-0.1246	-0.7881 *
Sygedagpenge	0.6856 *	0.4507 *	0.0936	0.1610 *	-0.1280 *	0.9032 *	0.2387 *
Dagpenge	-1.5289 *	-1.0785 *	0.1617	-0.1591 *	-2.2983 *	-0.4045 *	0.7735 *
Køn (Mand er reference):							
Kvinde	-0.1054 *	-0.0666 *	0.2081 *	0.0545 *	-0.0279 *	0.0198 *	-0.0944 *
Aldersgruppe (50-59 år er reference):							
20-29 år	-1.1565 *	0.0810 *	-0.2951 *	-0.4176 *	-1.6859 *	-0.3314 *	0.0267 *
30-39 år	-0.2396 *	0.5368 *	0.2076 *	0.2164 *	-0.4077 *	-0.1386 *	-0.0258 *
40-49 år	0.4263 *	0.3174 *	0.3171 *	0.2957 *	0.5368 *	0.1483 *	-0.0997 *
Civilstand (Samboende er reference):							
Enlig	0.1958 *	0.2333 *	0.4494 *	0.3090 *	0.2537 *	0.1280 *	0.1758 *
Etnicitet (Dansker er reference):							
Vestlig indvandrer	-0.2739 *	-0.5521 *	-0.1853 *	-0.5506 *	-0.3893 *	-0.1290 *	-0.1026 *
Ikke-vestlig indiv.	0.1957 *	0.8132 *	0.4407 *	1.0230 *	0.1048 *	0.2279 *	0.3441 *
Uddannelse (Videregående er reference):							
Ingen kompetencegivende	0.2898 *	0.1556 *	0.8284 *	0.5616 *	0.3503 *	0.2891 *	0.3295 *
Erhvervsfaglig	0.0494 *	0.3350 *	0.1112 *	0.1817 *	-0.0678 *	0.1779 *	0.0250 *

	Fleksjob	Revalidering	Kontanthjælp, AMP	Kontanthjælp	Førtidspension	Sygedagpenge	Dagpenge
Arbejdsløshedsforsikring (heltidsforsikret er reference):							
Ikke heltidsforsikret	0.9132 *	0.4661 *	-0.0659 *	0.5837 *	0.8250 *	-0.2792 *	-0.7363 *
Erhvervs erfaring (Mere end 15 år er reference):							
0-5 år	0.2021 *	0.0456 *	0.0711 *	0.0699 *	-0.1096 *	0.2027 *	-0.0145 *
5-15 år	-0.5255 *	0.5602 *	1.1294 *	1.0452 *	0.4000 *	0.0385 *	0.5753 *
Sundhedsydelse (26 eller flere er reference):							
0-10	-0.0393 *	-0.0146	-0.0939 *	-0.0914 *	-0.1117 *	-0.0327 *	-0.0066 *
11-15	-0.8731 *	-0.7861 *	-0.1099 *	-0.4840 *	-0.8665 *	-0.7253 *	-0.1698 *

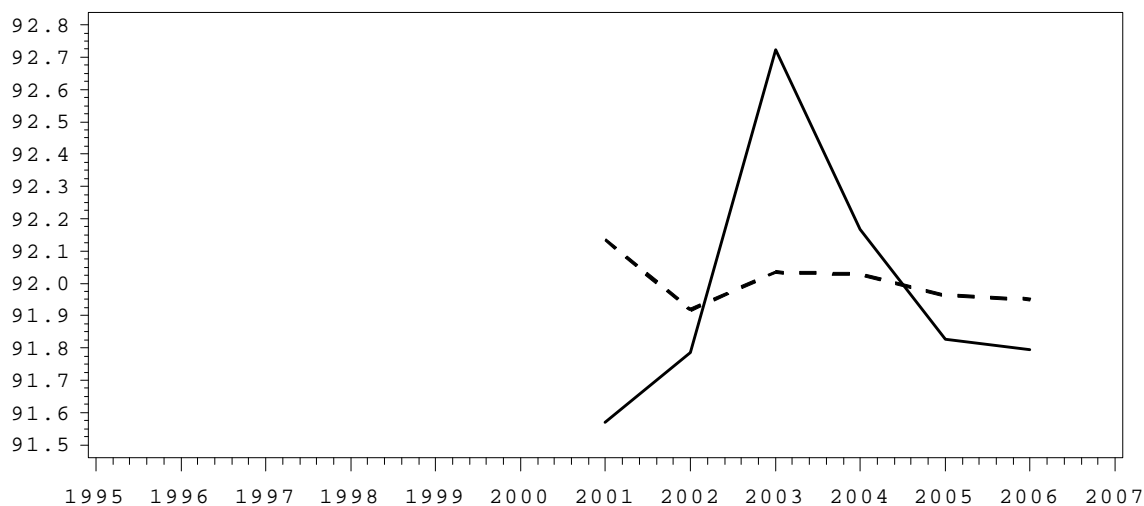
Note: * angiver signifikans på 5% niveau. Referencekategorien er selvforsørgelse.

Bilag 4

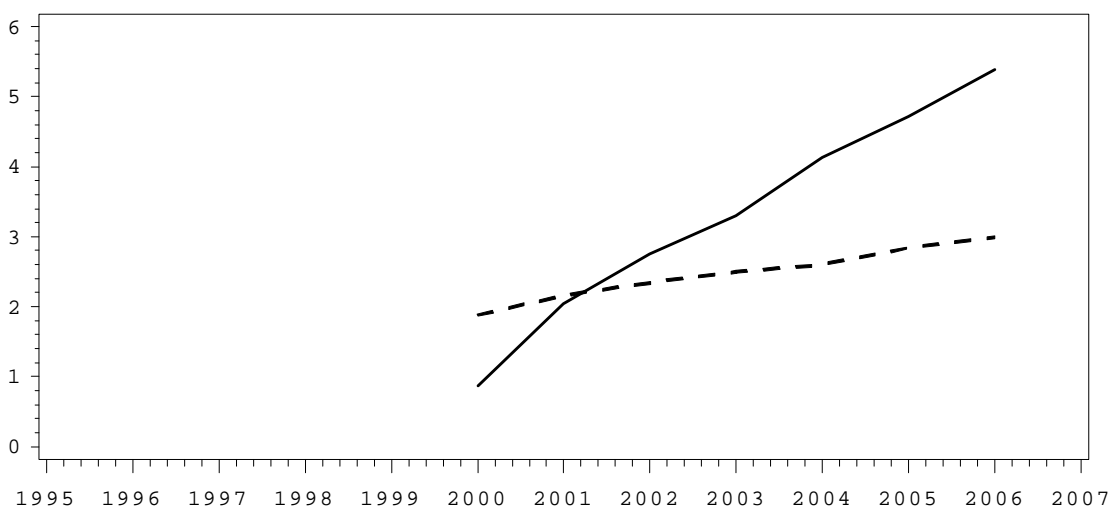
Observerede og prædikterede overgangssandsynligheder

Figurerne viser sandsynligheden for at overgå fra én tilstand til en anden. I alle figurer er optrukne linjer observerede andele, mens de stiplede er modelbestemte.

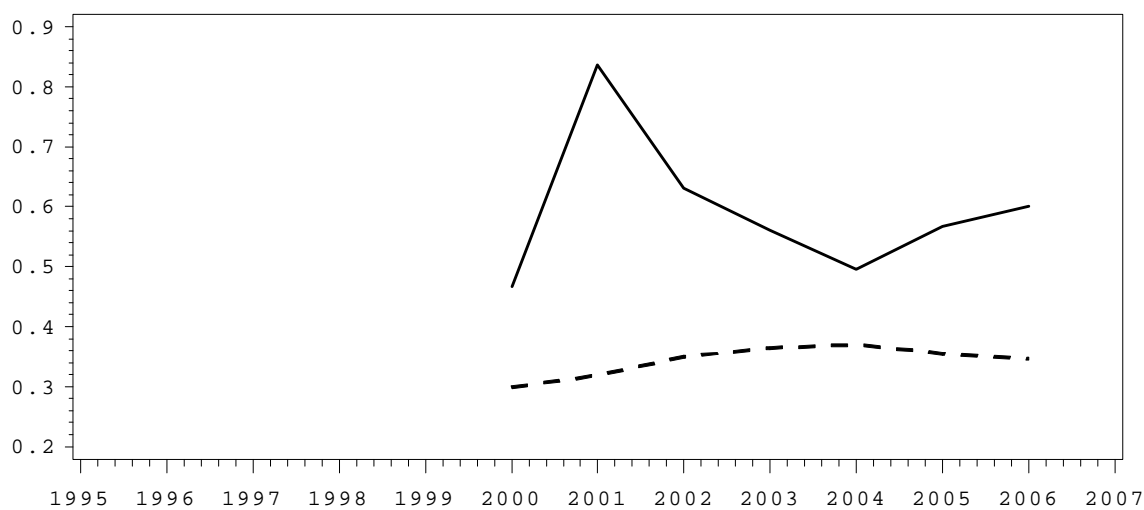
Overgangssandsynlighed fra fleksjob til fleksjob, pct.

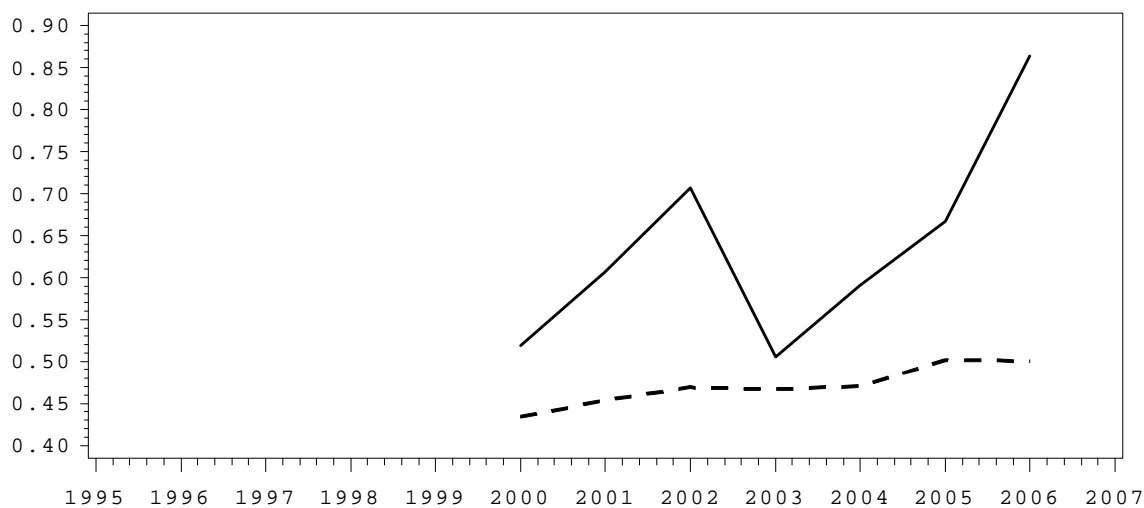
Overgangssandsynlighed fra revalidering til fleksjob, pct.

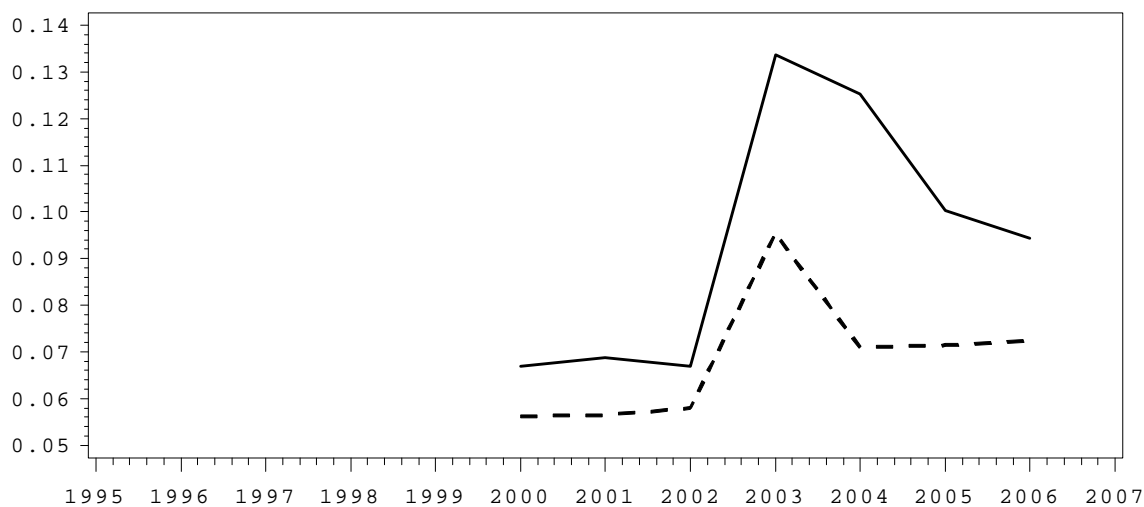
Overgangssandsynlighed fra kontanthjælp (AMP) til fleksjob, pct.

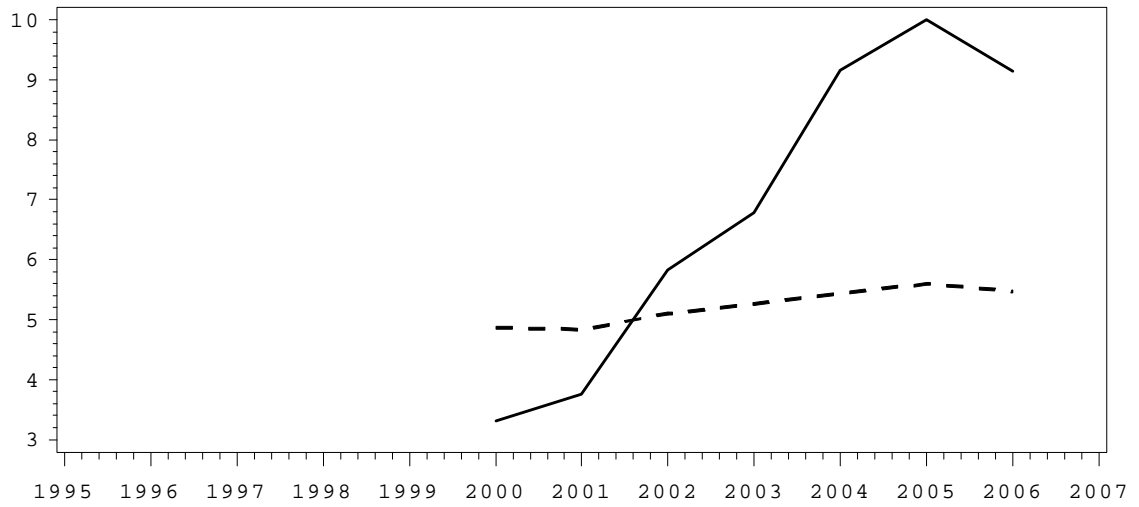
Overgangssandsynlighed til fleksjob fra kontanthjælp (ikke AMP) , pct.

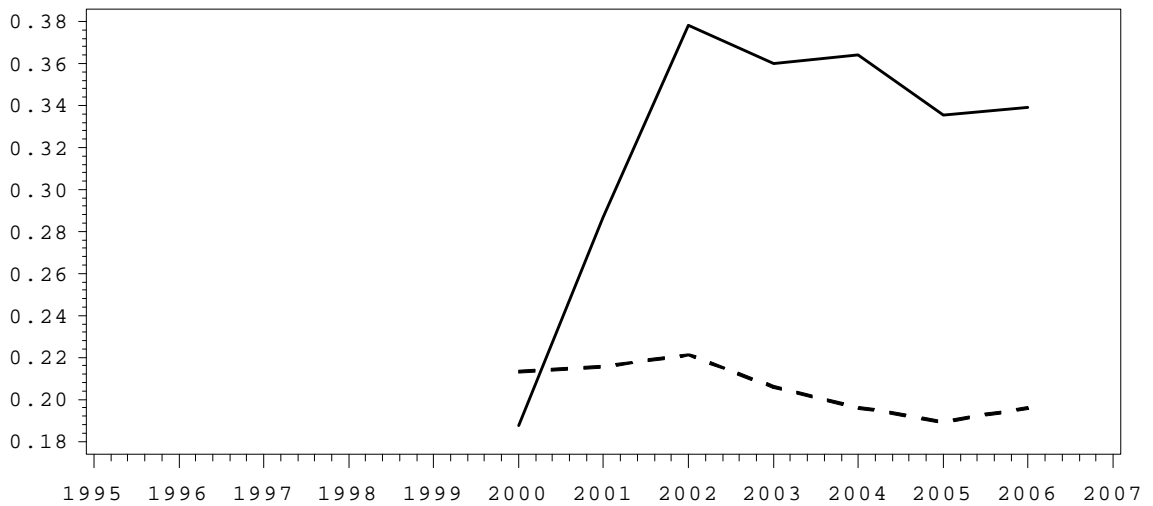
Overgangssandsynlighed fra førtidspension til fleksjob, pct.

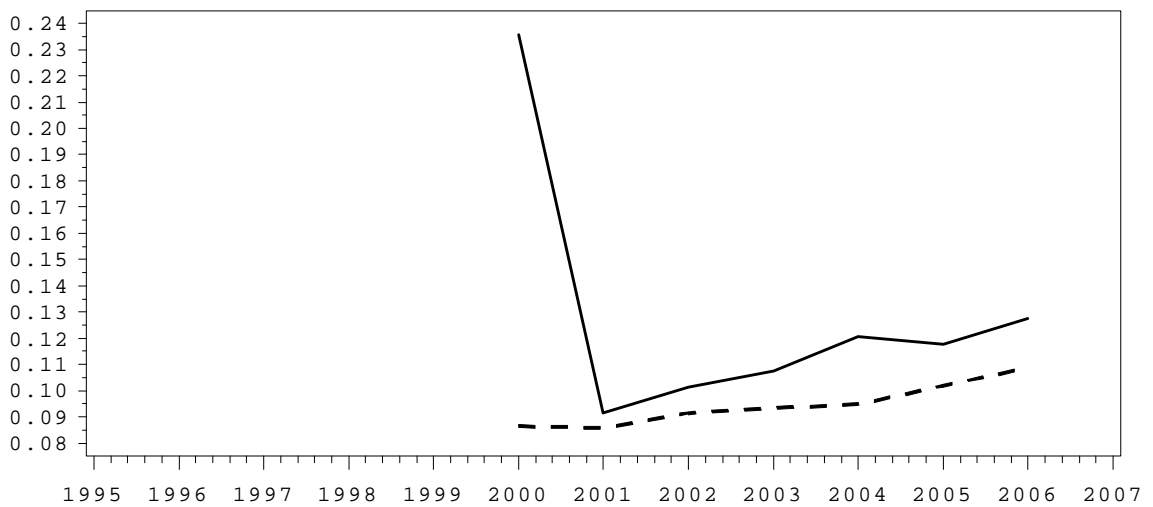
Overgangssandsynlighed fra sygedagpenge til fleksjob, pct.

Overgangssandsynlighed fra dagpenge til fleksjob, pct.

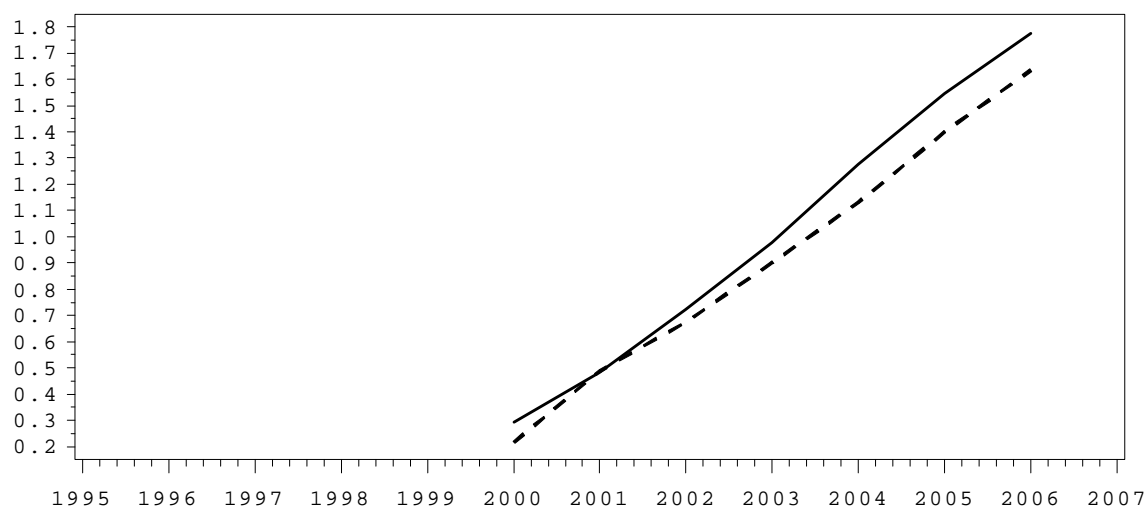

Overgangssandsynlighed fra selvforsørgelse til fleksjob, pct.

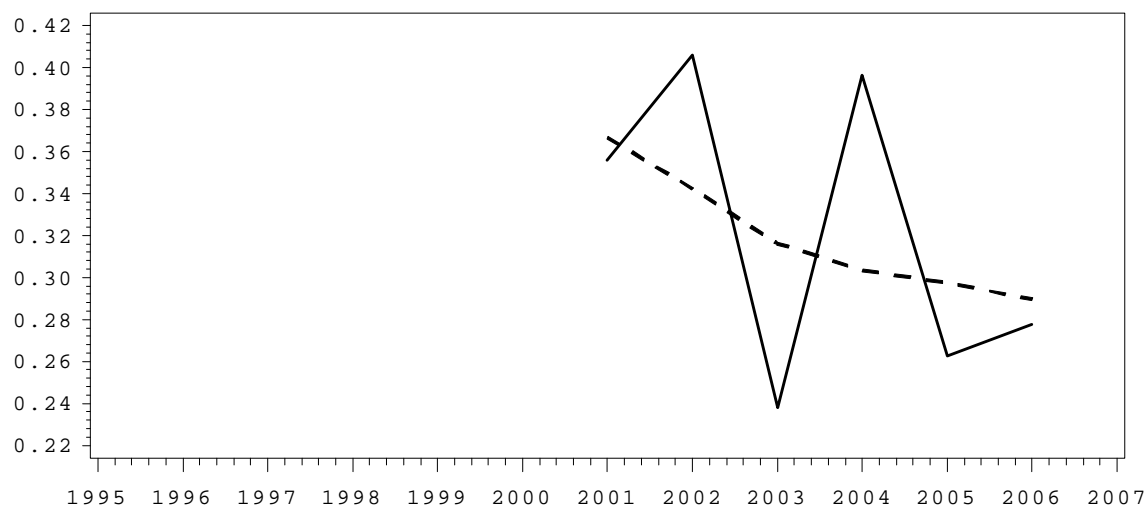

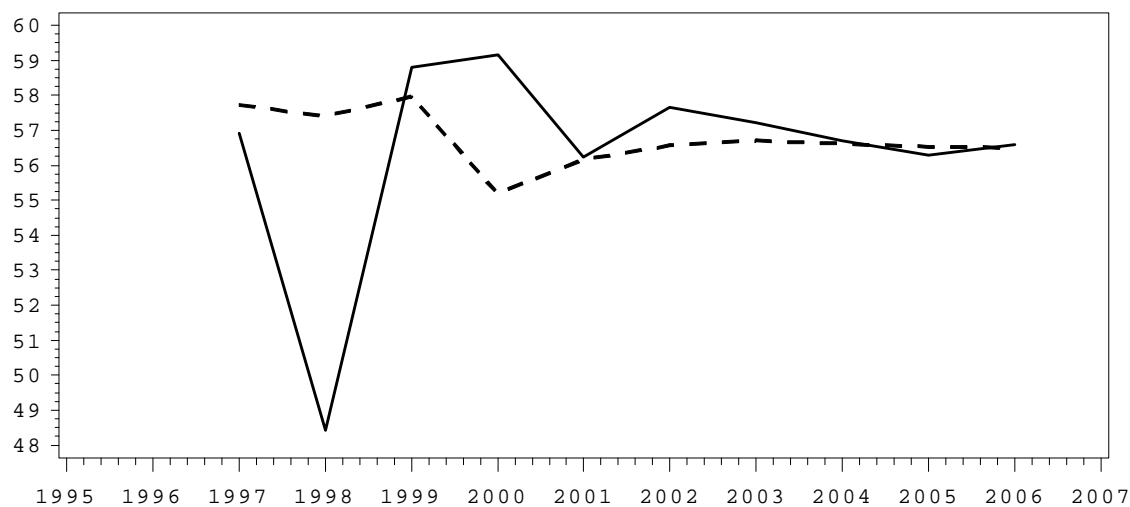
Overgangssandsynlighed fra alle til fleksjob, pct.

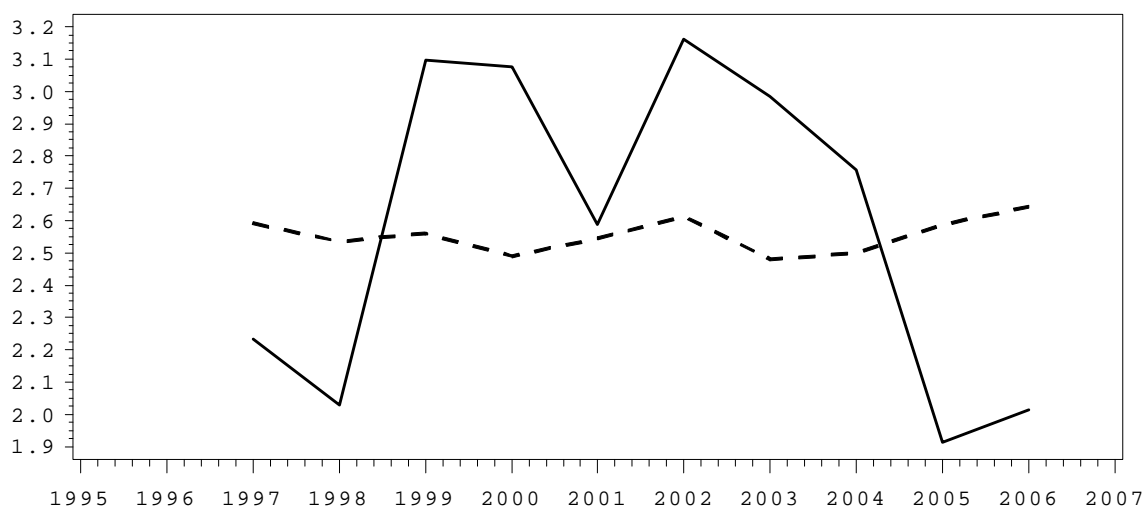
Overgangssandsynlighed fra fleksjob til revalidering, pct.

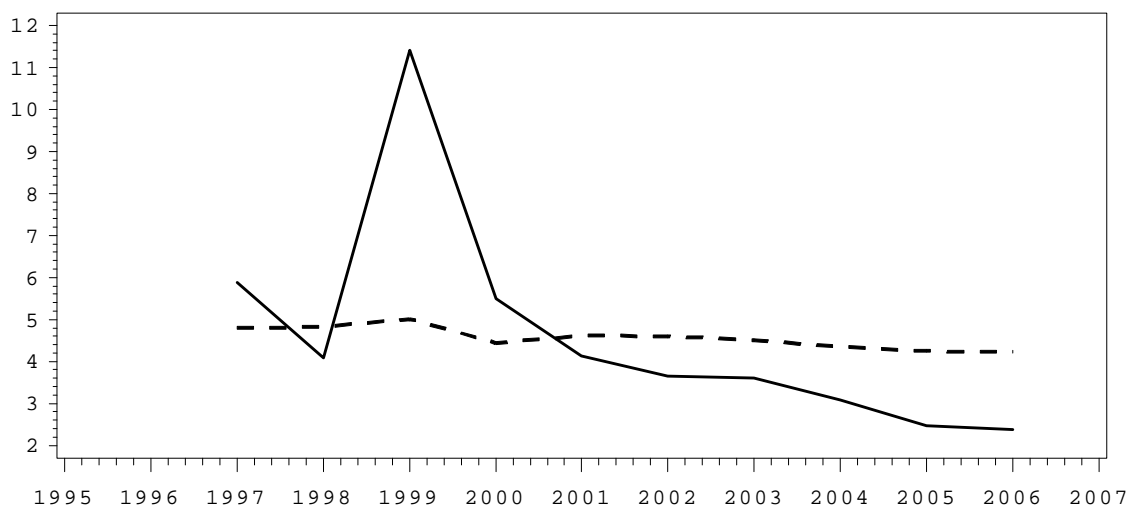
Overgangssandsynlighed fra revalidering til revalidering, pct.

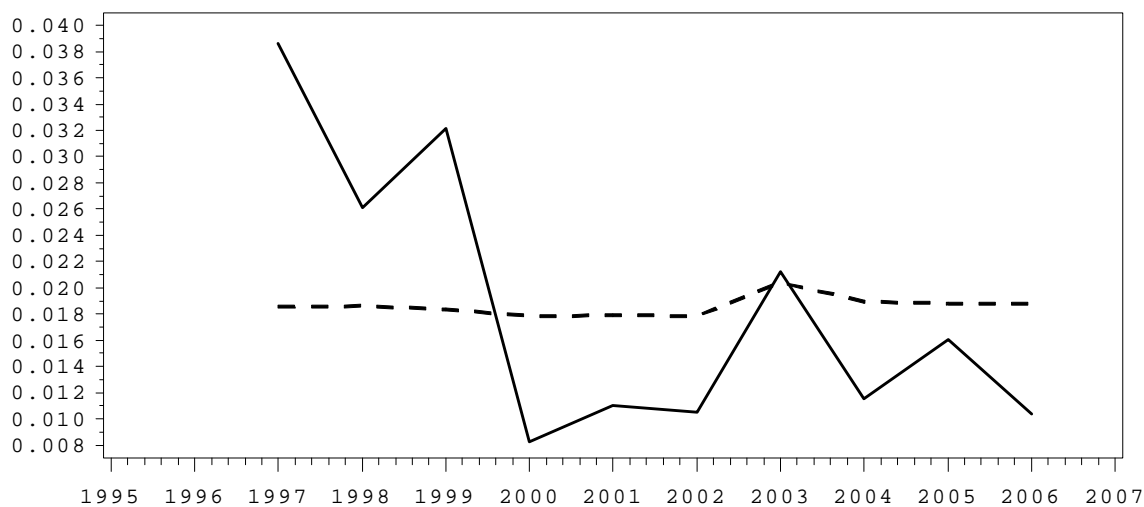
Overgangssandsynlighed fra kontanthjælp (AMP) til revalidering, pct.

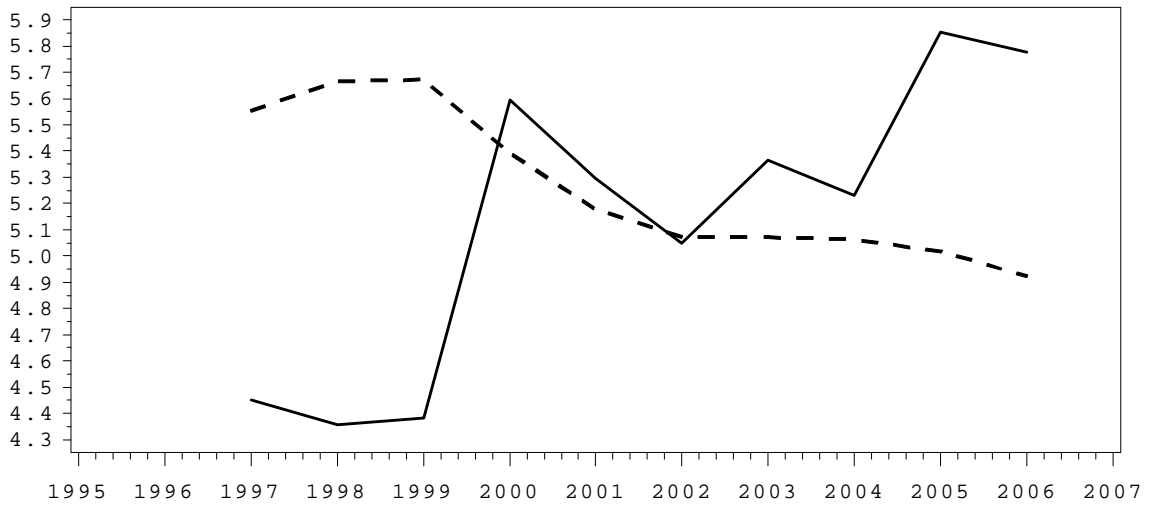
Overgangssandsynlighed fra kontanthjælp til revalidering, pct.

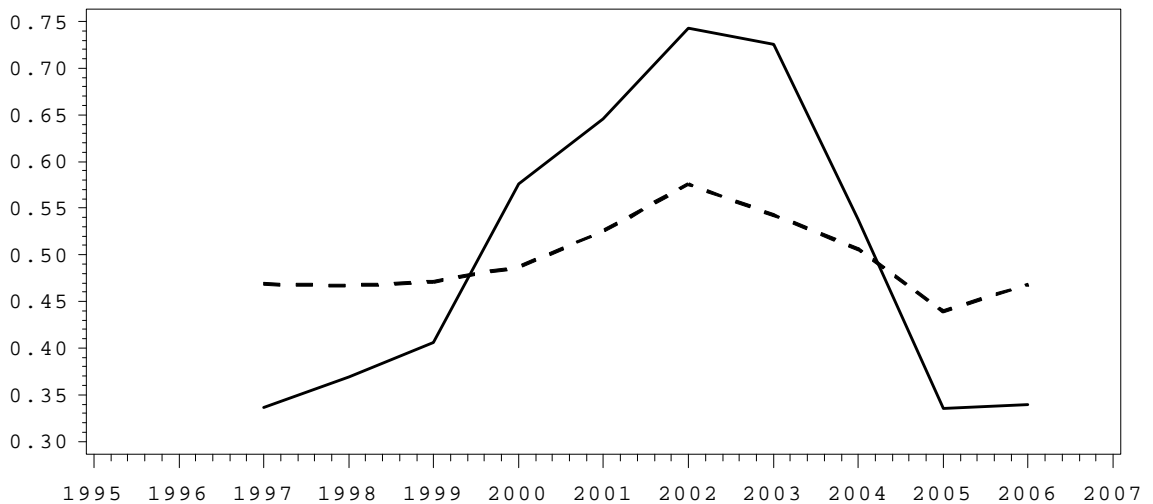
Overgangssandsynlighed fra førtidspension til revalidering, pct.

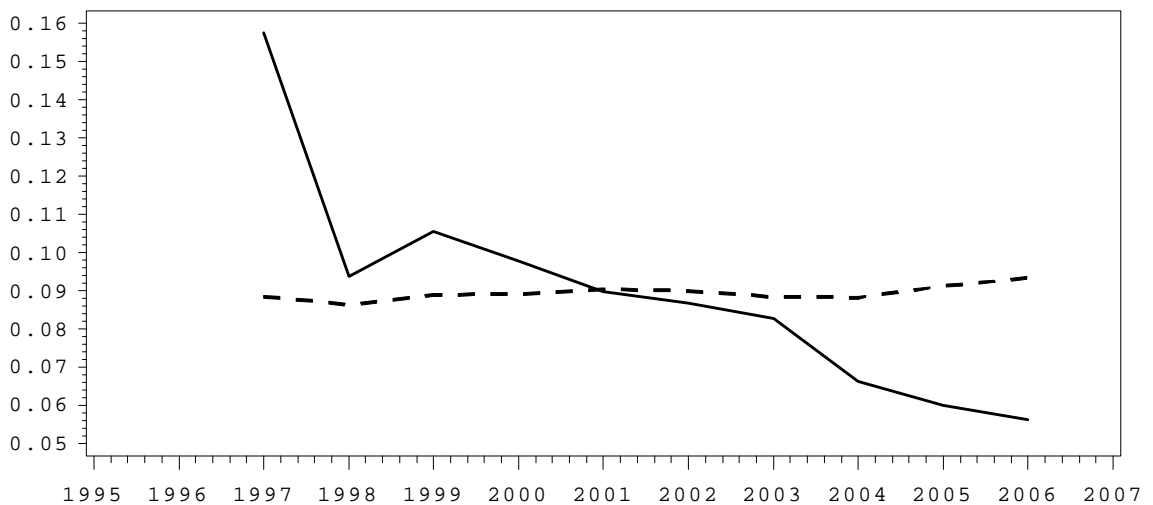
Overgangssandsynlighed fra sygedagpenge til revalidering, pct.

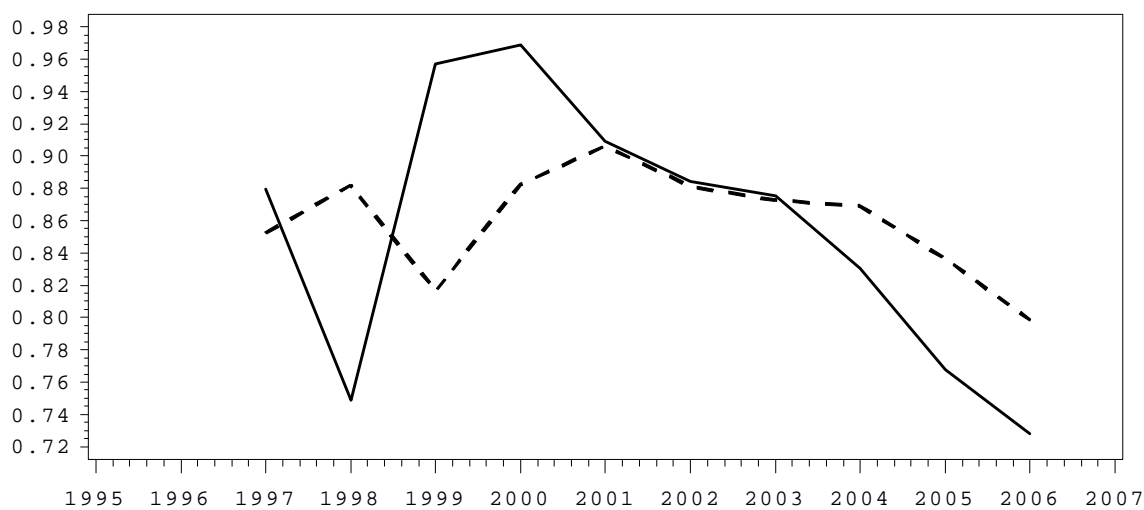
Overgangssandsynlighed fra dagpenge til revalidering, pct.

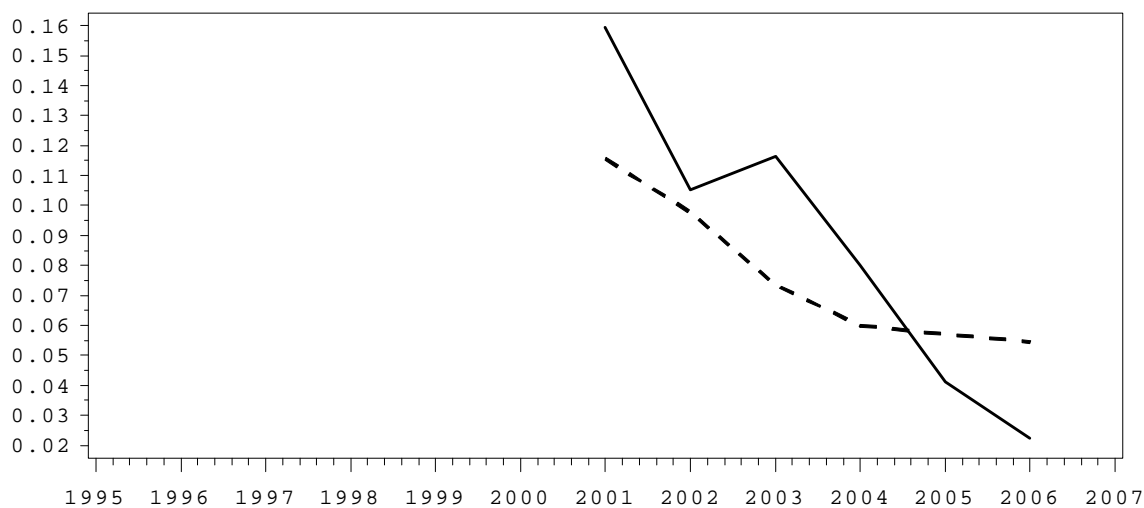
Overgangssandsynlighed fra selvforsørgelse til revalidering, pct.

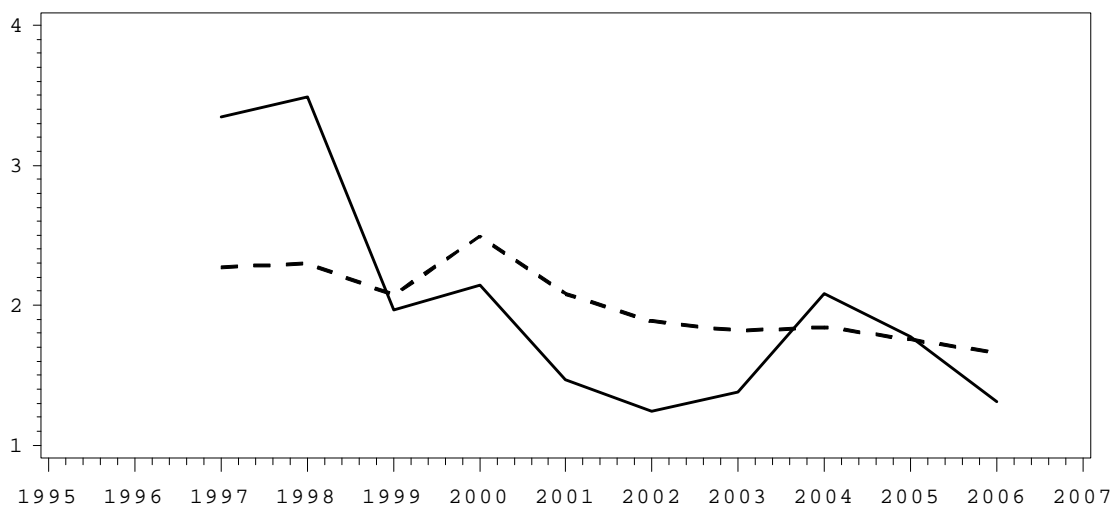
Overgangssandsynlighed fra alle til revalidering, pct.

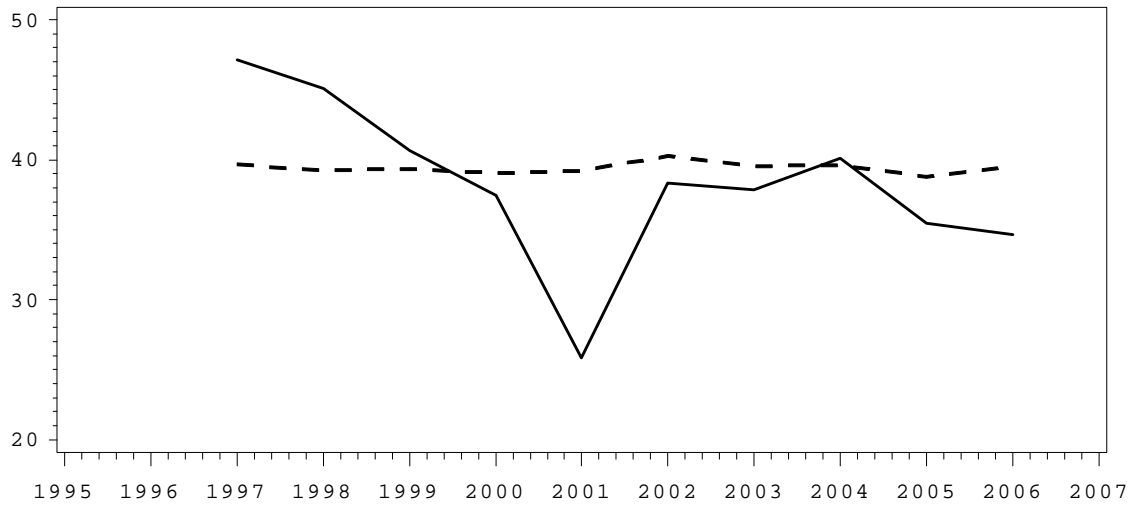
Overgangssandsynlighed fra fleksjob til kontanthjælp (AMP), pct.

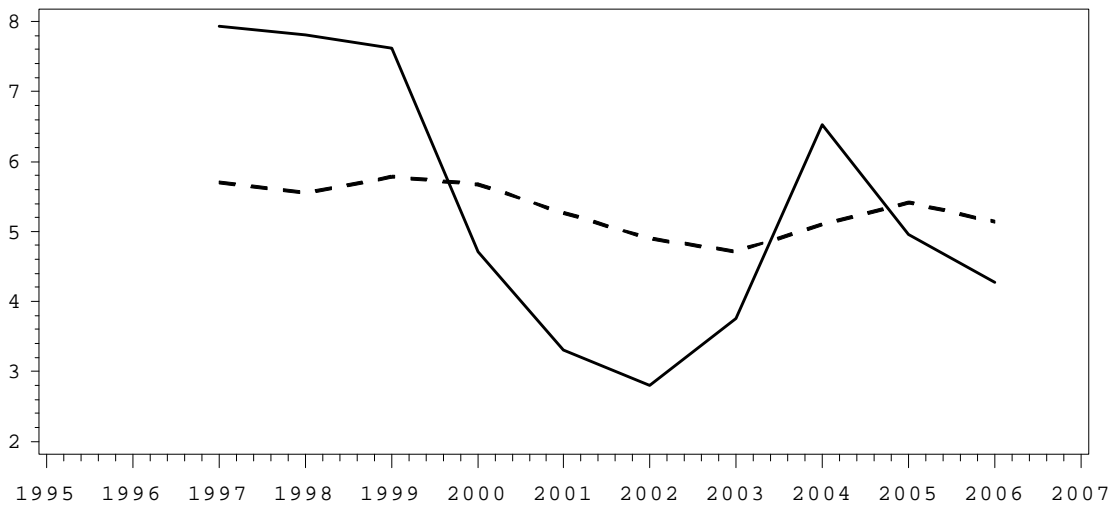
Overgangssandsynlighed fra revalidering til kontanthjælp (AMP), pct.

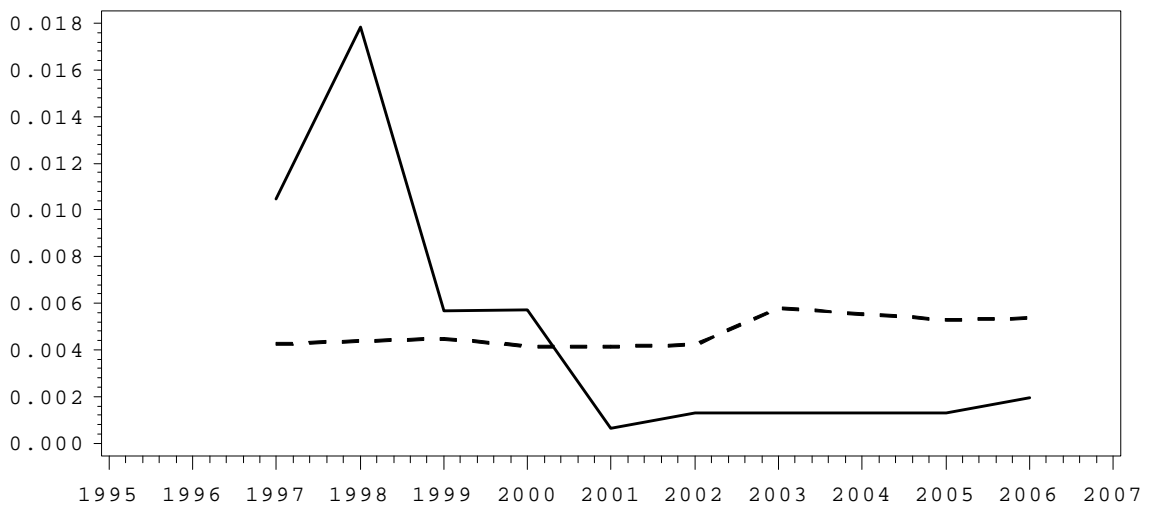
Overgangssandsynlighed fra kontanthjælp (AMP) til kontanthjælp (AMP), pct.

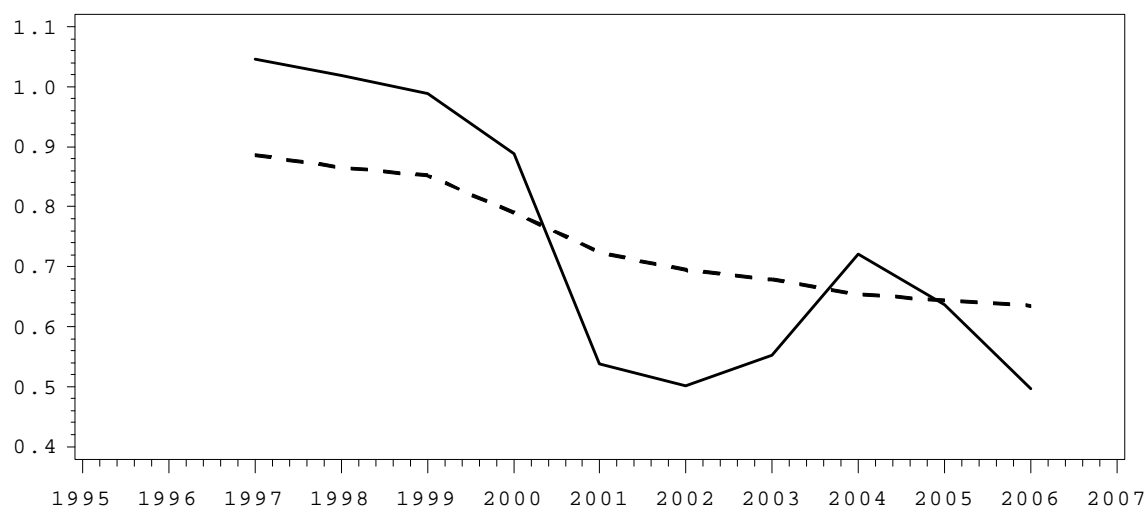
Overgangssandsynlighed fra kontanthjælp til kontanthjælp (AMP), pct.

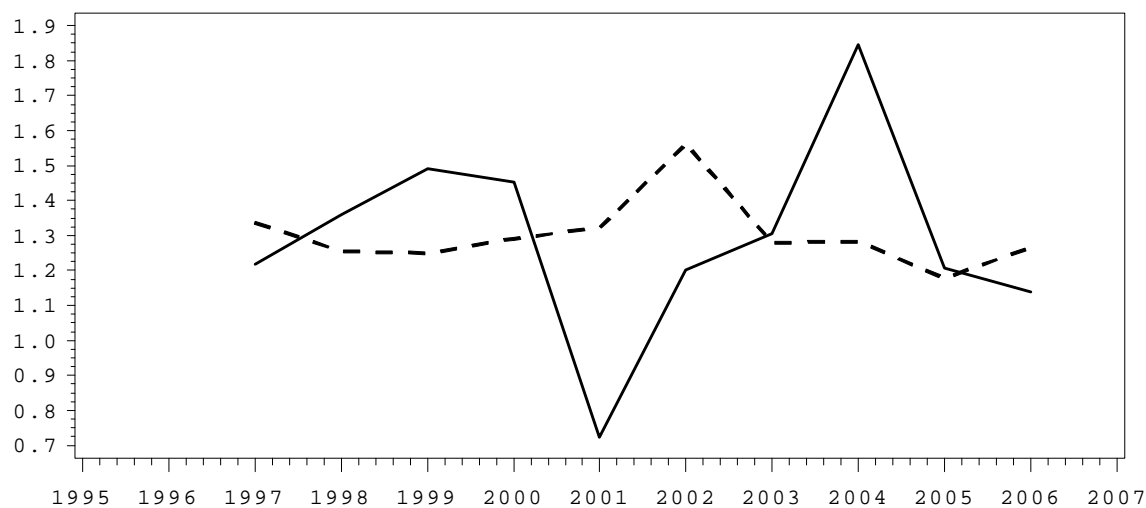
Overgangssandsynlighed fra førtidspension til kontanthjælp (AMP), pct.

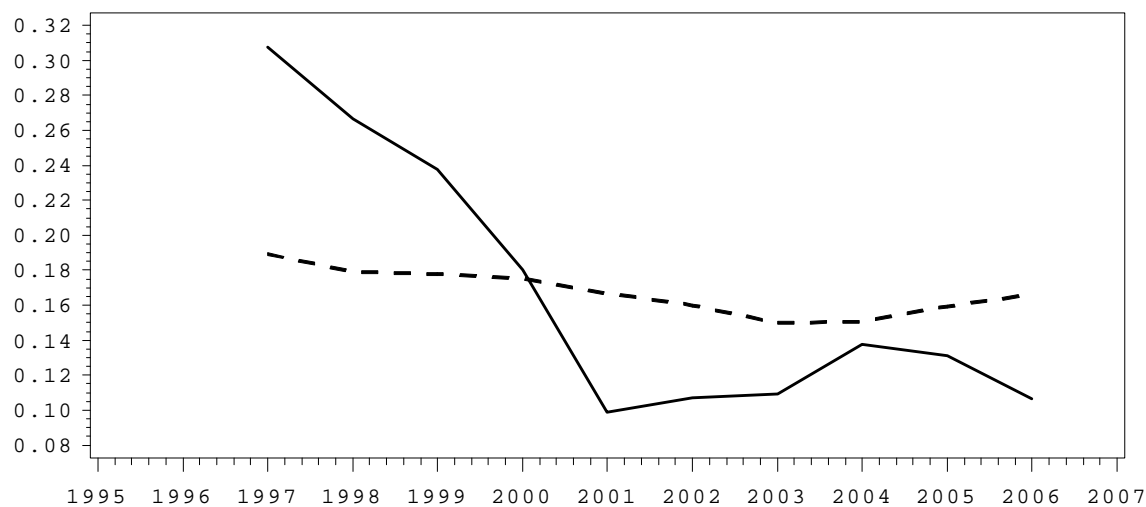
Overgangssandsynlighed fra sygedagpenge til kontanthjælp (AMP), pct.

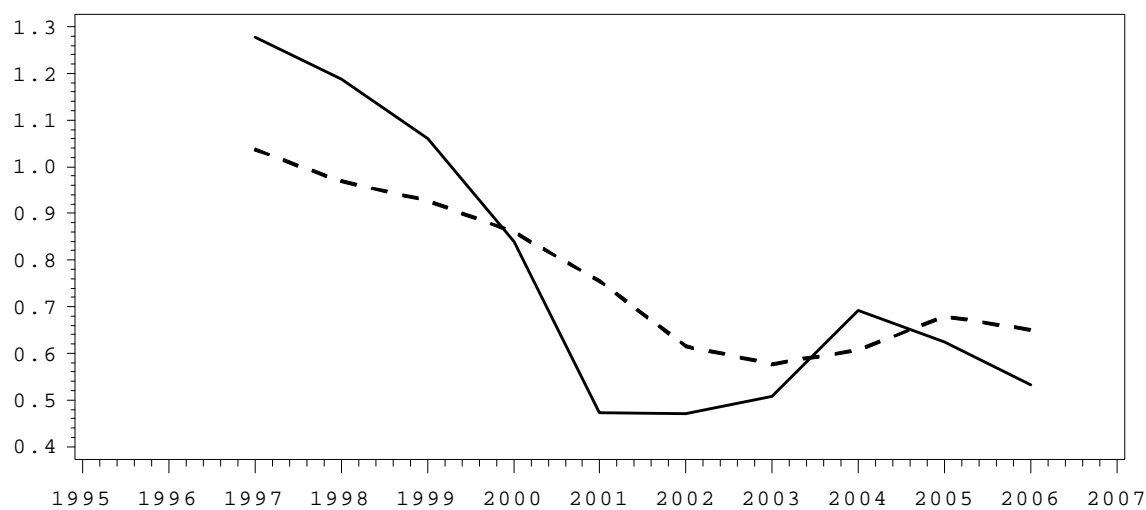
Overgangssandsynlighed fra dagpenge til kontanthjælp (AMP), pct.

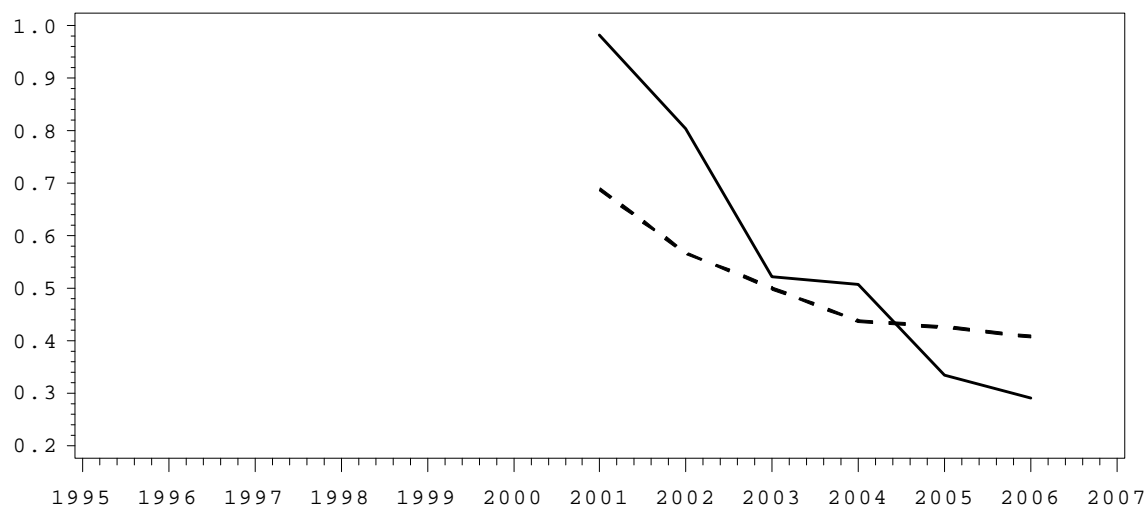
Overgangssandsynlighed fra selvforsørgelse til kontanthjælp (AMP), pct.

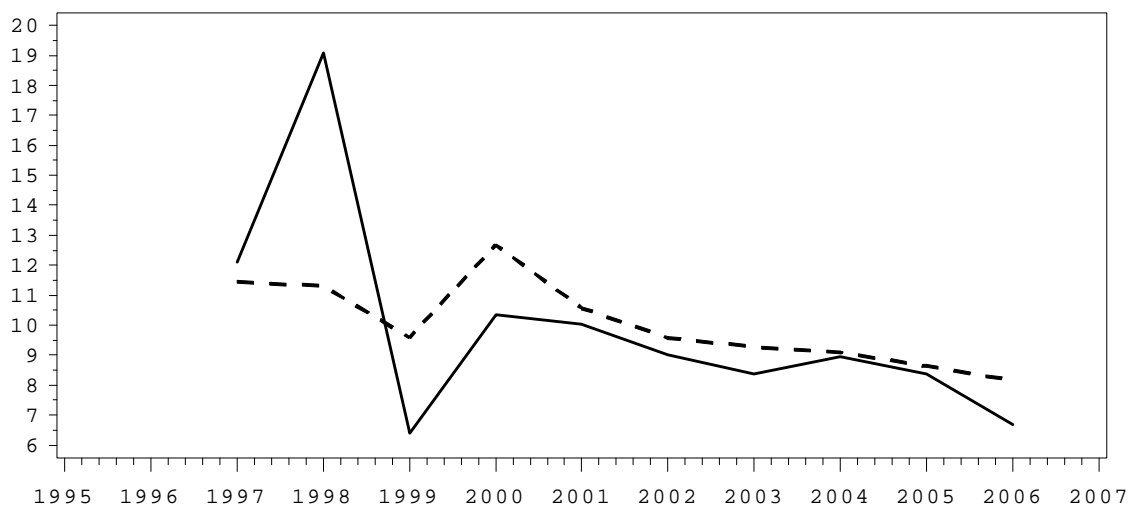
Overgangssandsynlighed fra alle til kontanthjælp (AMP), pct.

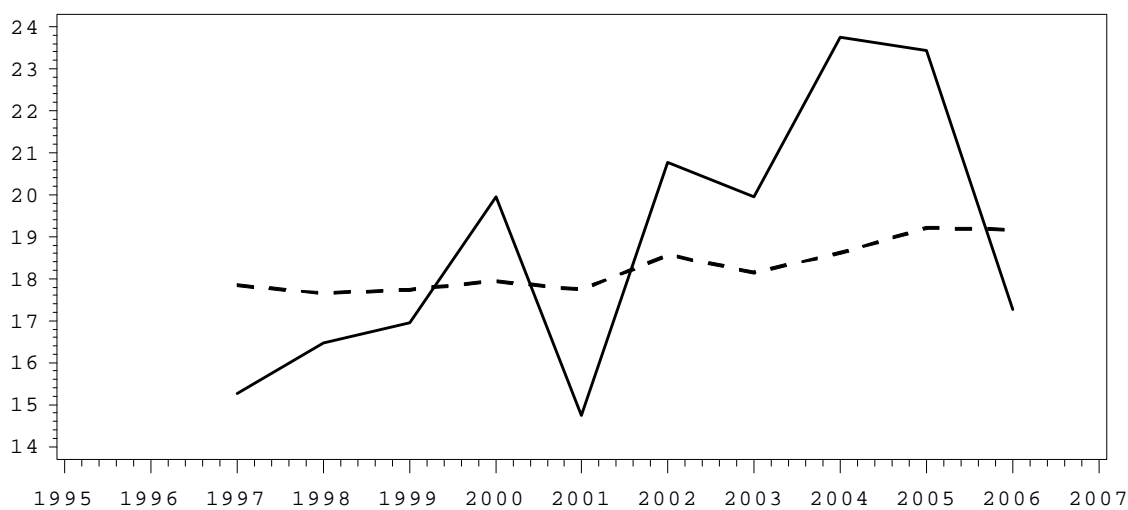
Overgangssandsynlighed fra fleksjob til kontanthjælp, pct.

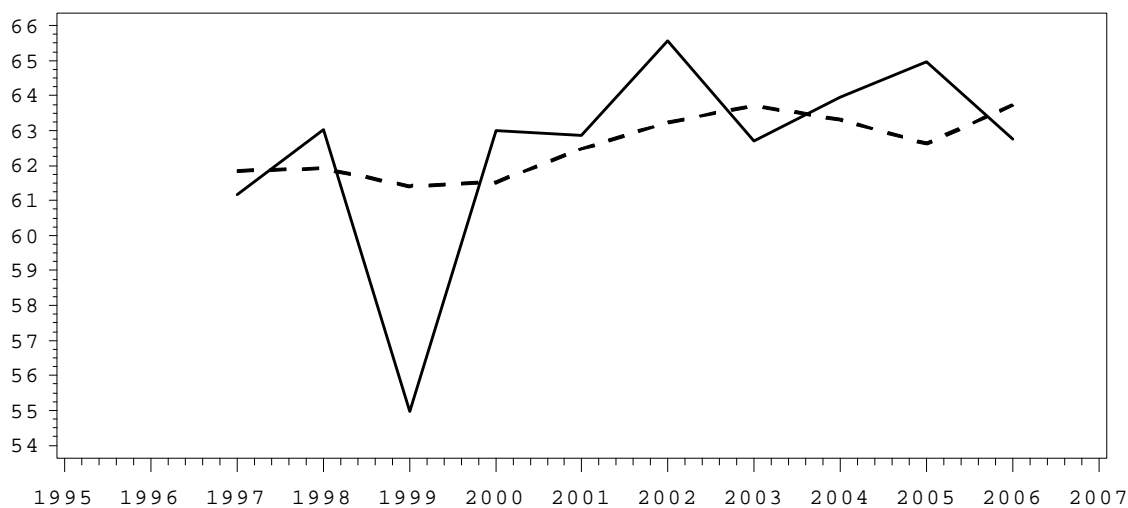
Overgangssandsynlighed fra til kontanthjælp, pct.

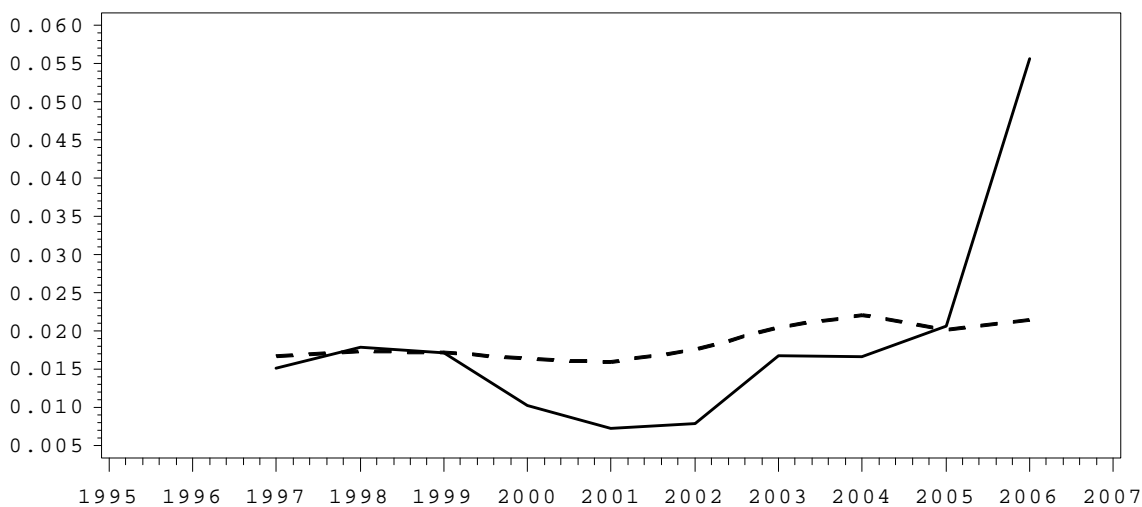
Overgangssandsynlighed fra kontanthjælp (AMP) til kontanthjælp, pct.

Overgangssandsynlighed fra kontanthjælp til kontanthjælp, pct.

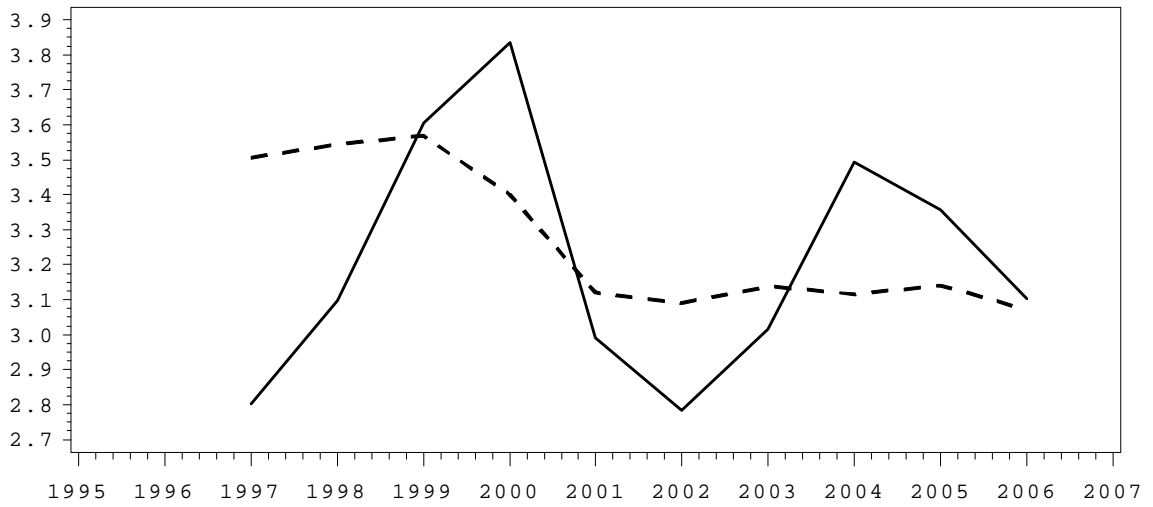

Overgangssandsynlighed fra førtidspension til kontanthjælp, pct.

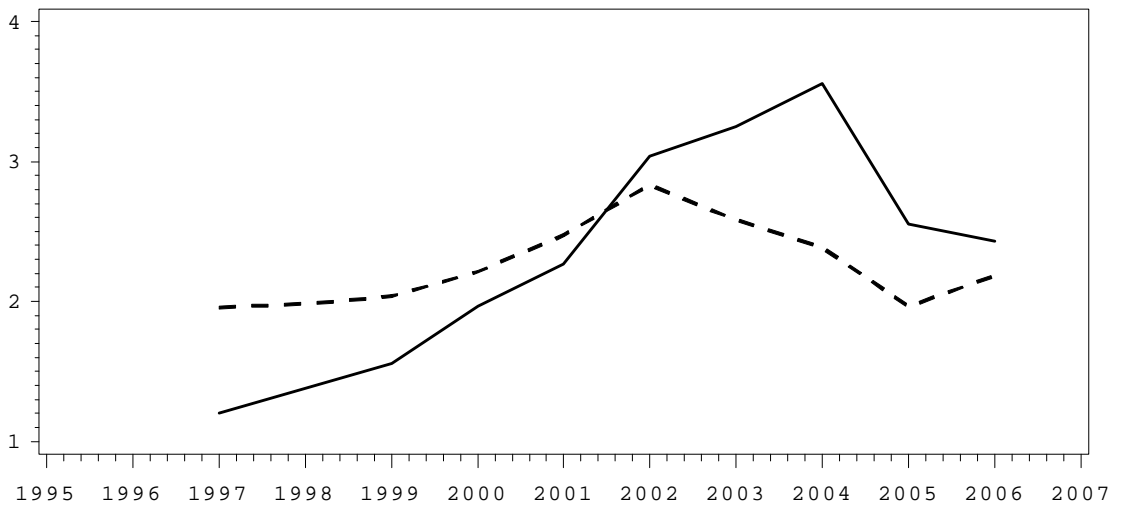

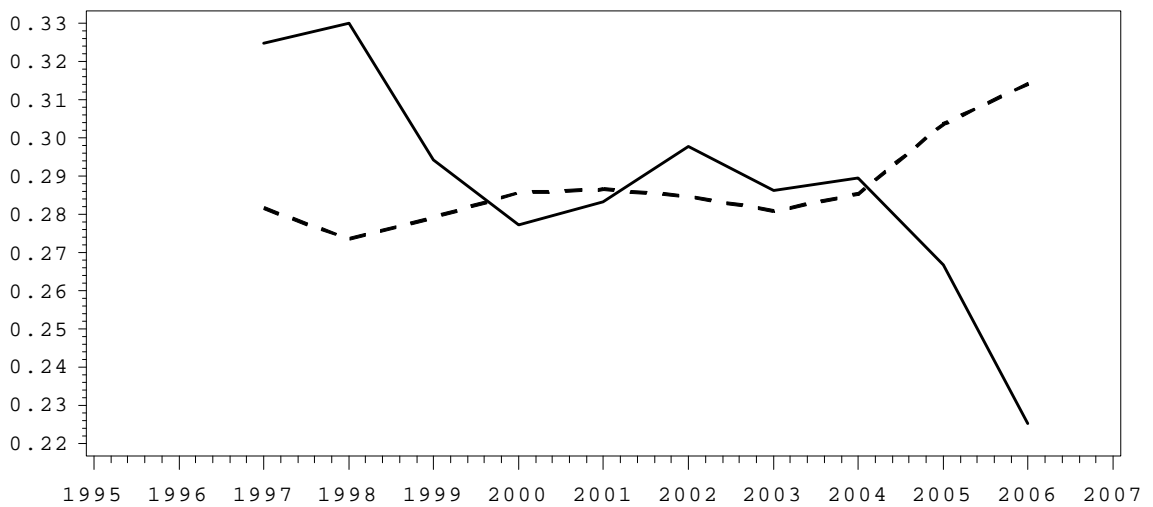
Overgangssandsynlighed fra sygedagpenge til kontanthjælp, pct.

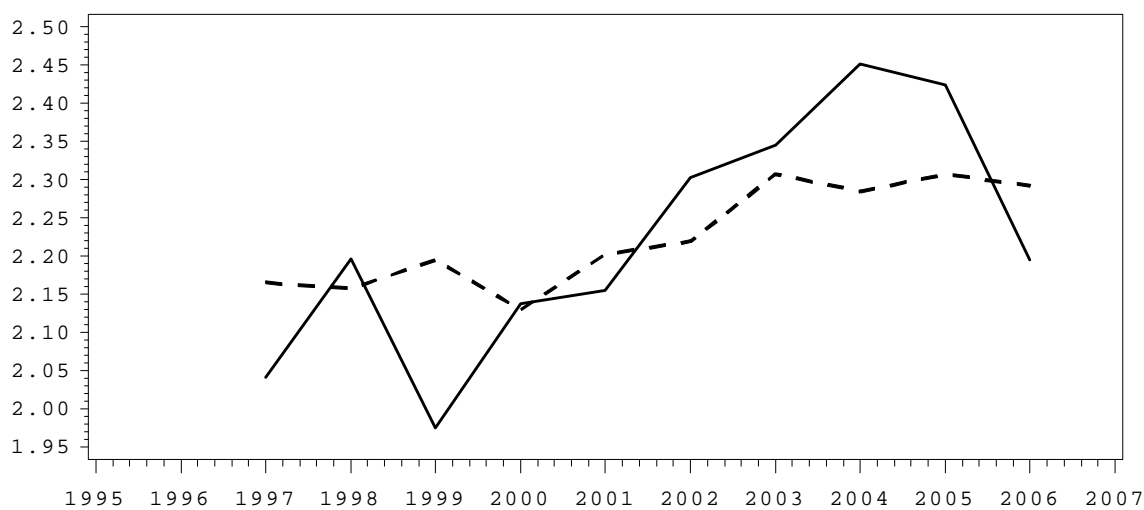
Overgangssandsynlighed fra dagpenge til kontanthjælp, pct.

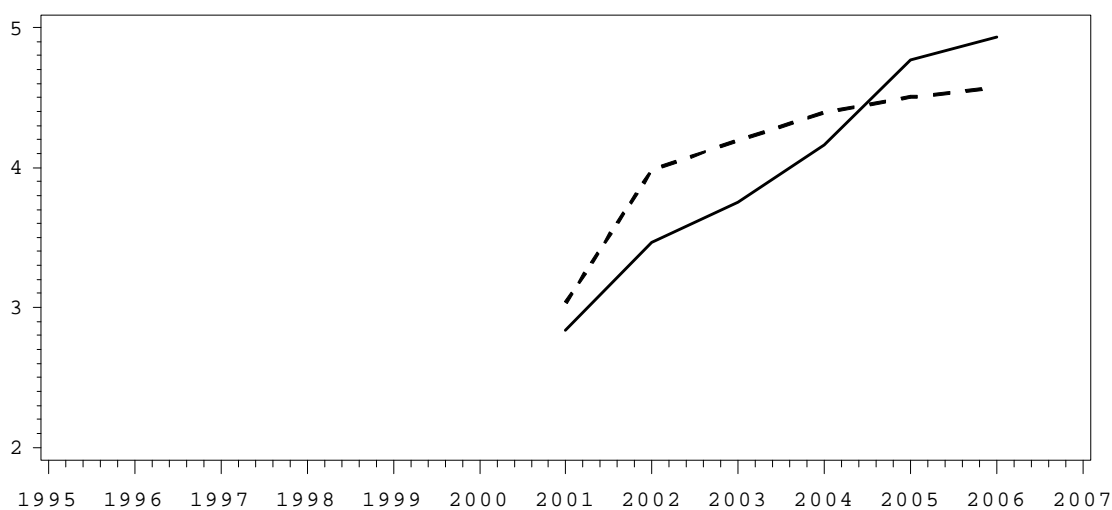
Overgangssandsynlighed fra selvforsørgelse til kontanthjælp, pct.

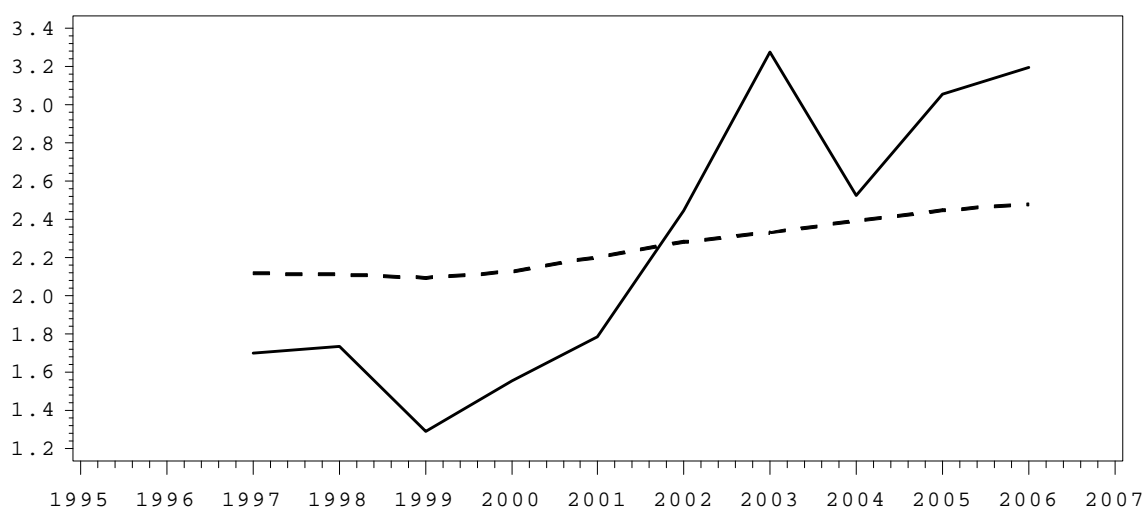
Overgangssandsynlighed fra alle til kontanthjælp, pct.

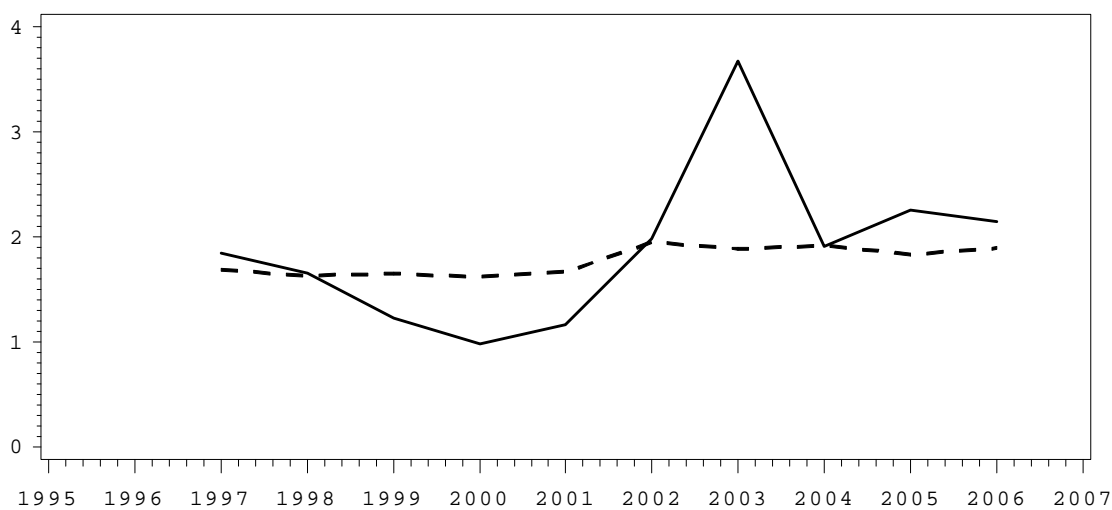
Overgangssandsynlighed fra fleksjob til førtidspension, pct.

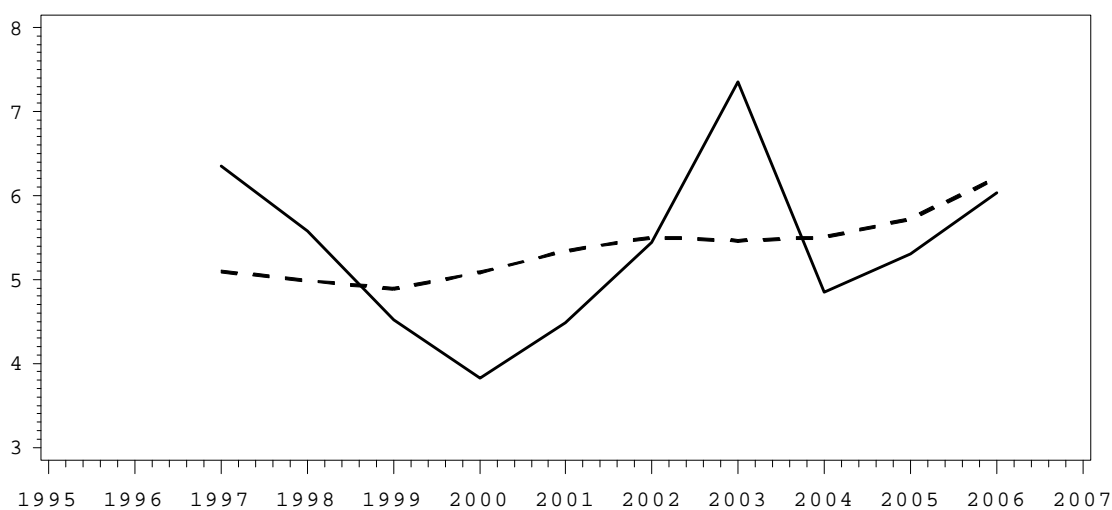
Overgangssandsynlighed fra revalidering til førtidspension, pct.

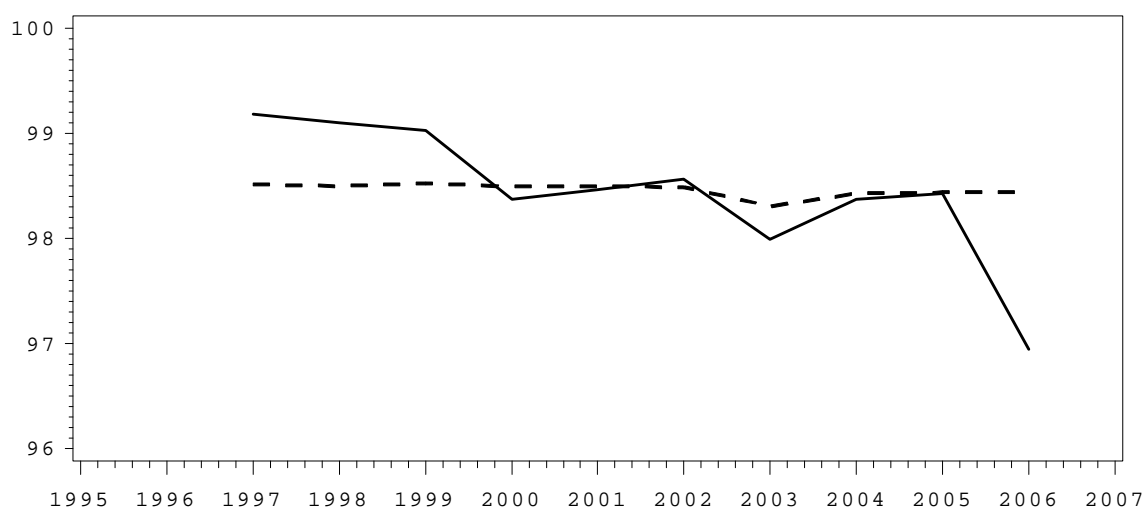
Overgangssandsynlighed fra kontanthjælp (AMP) til førtidspension, pct.

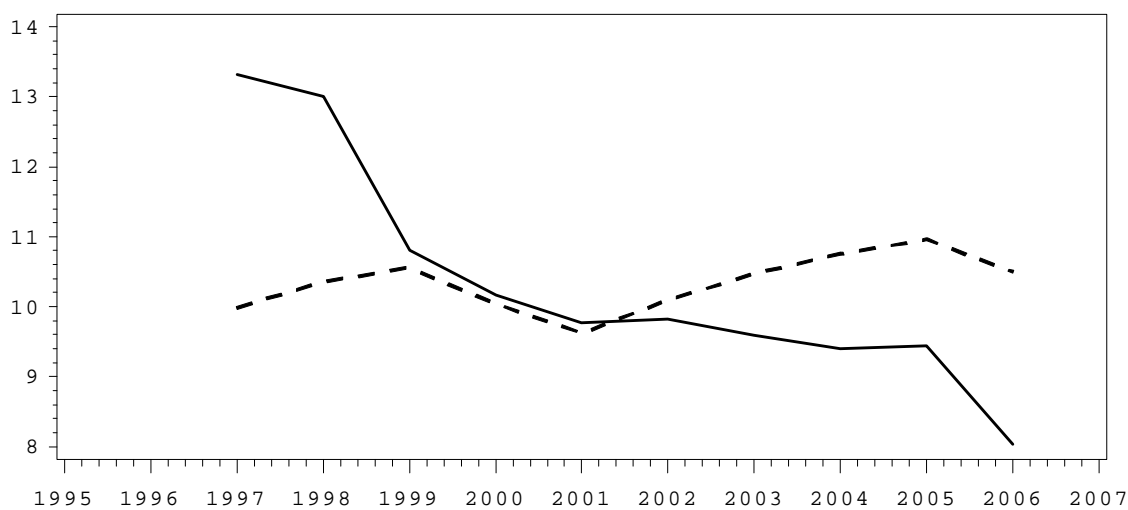
Overgangssandsynlighed fra kontanthjælp til førtidspension, pct.

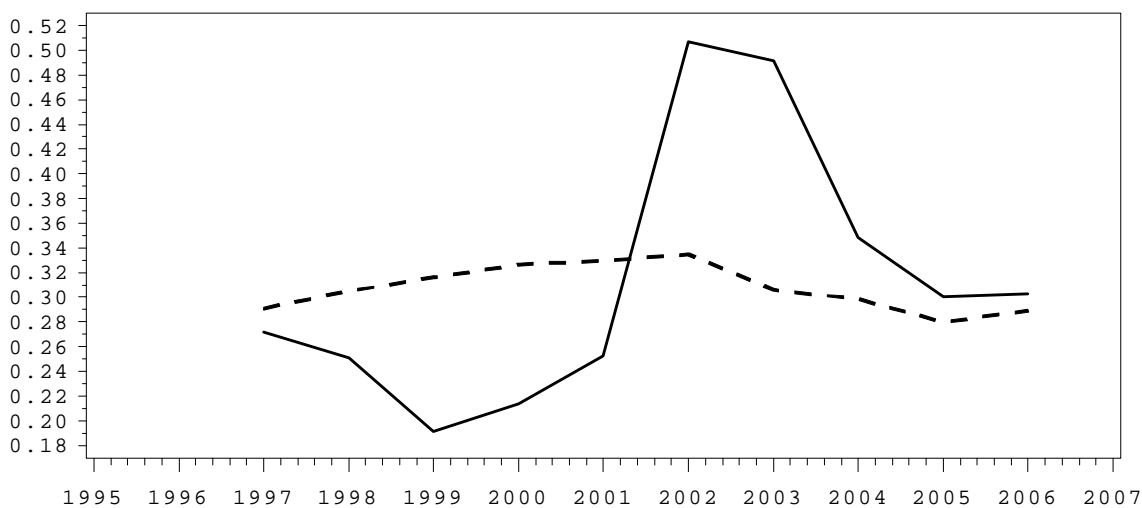
Overgangssandsynlighed fra førtidspension til førtidspension, pct.

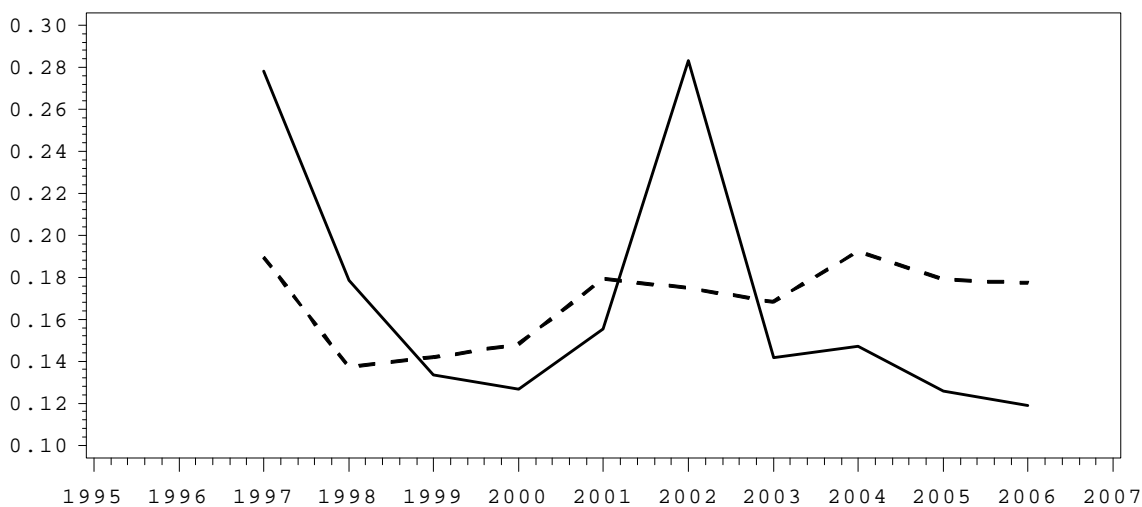
Overgangssandsynlighed fra sygedagpenge til førtidspension, pct.

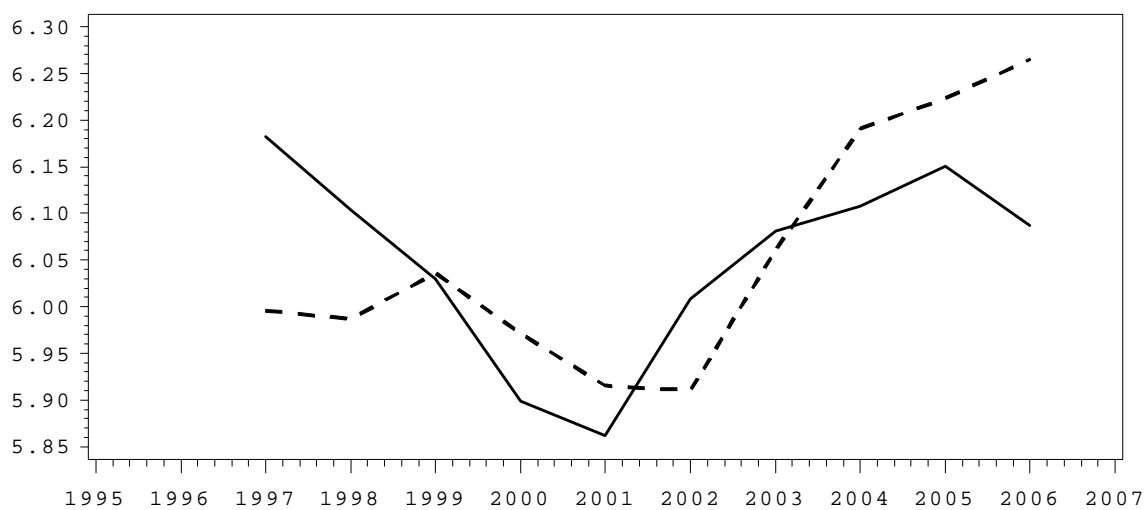
Overgangssandsynlighed fra dagpenge til førtidspension, pct.

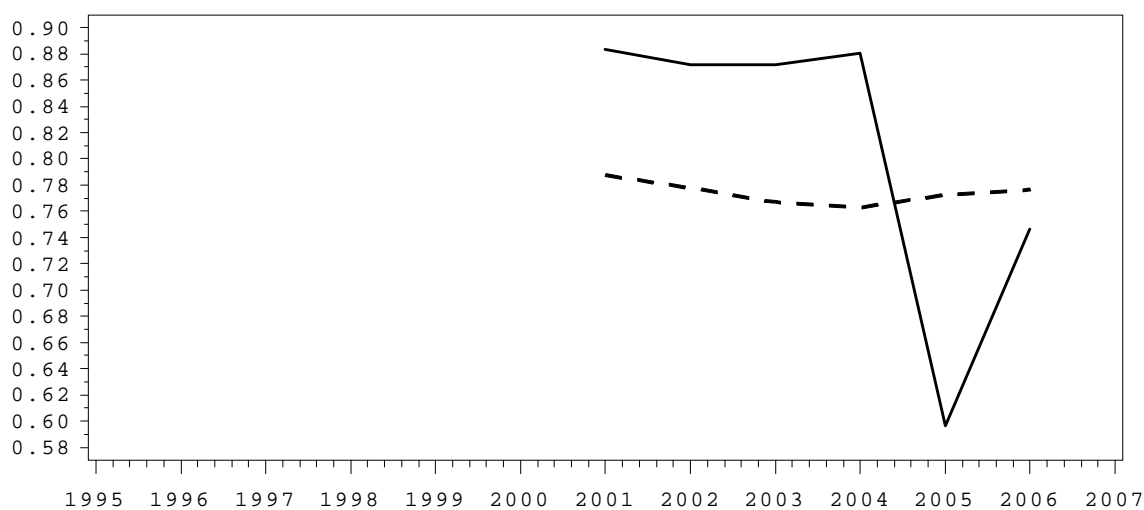
Overgangssandsynlighed fra selvforsørgelse til førtidspension, pct.

Overgangssandsynlighed fra alle til førtidspension, pct.

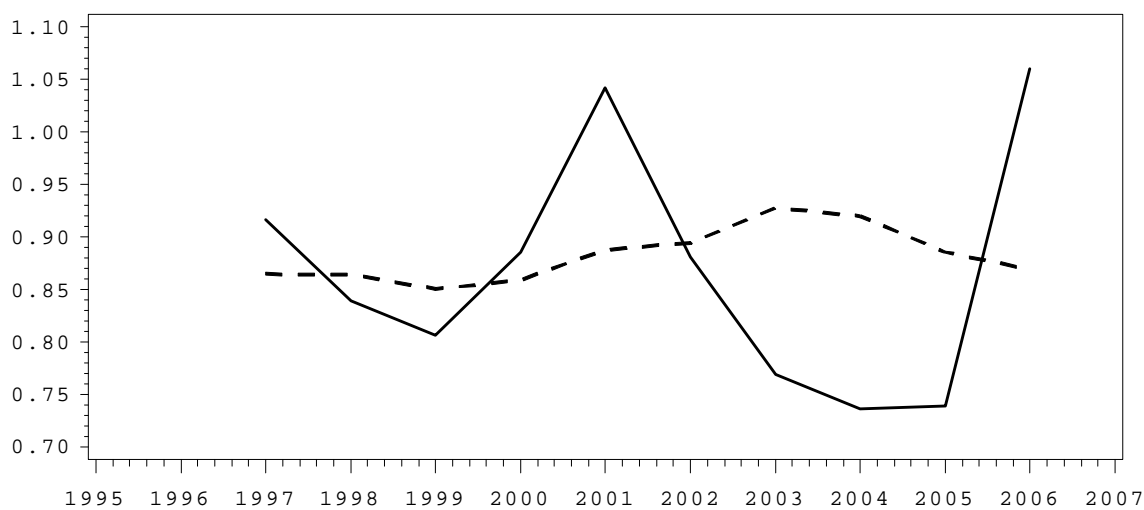
Overgangssandsynlighed fra fleksjob til sygedagpenge, pct.

Overgangssandsynlighed fra revalidering til sygedagpenge, pct.

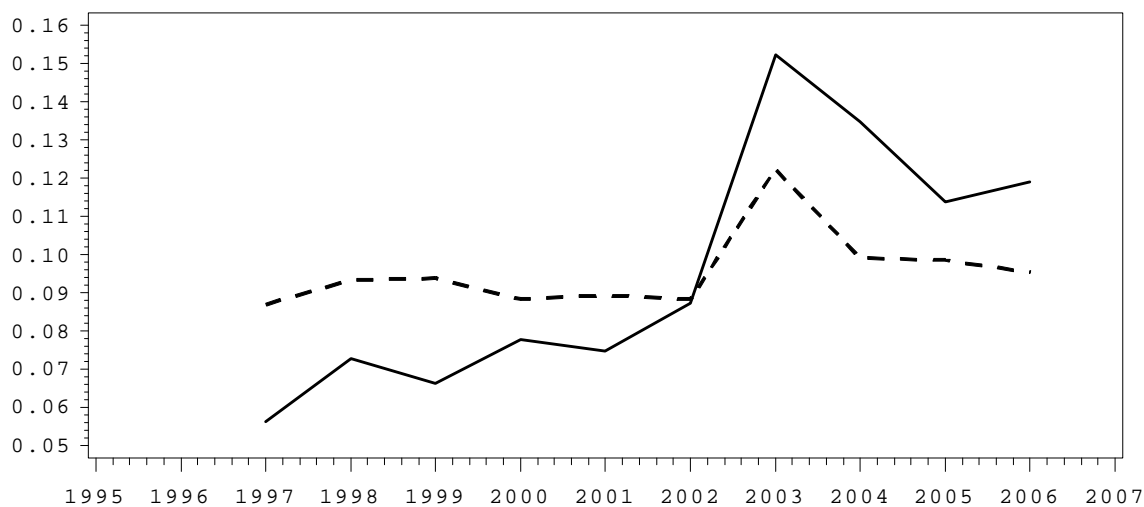
Overgangssandsynlighed fra konanthjælp (AMP) til sygedagpenge, pct.

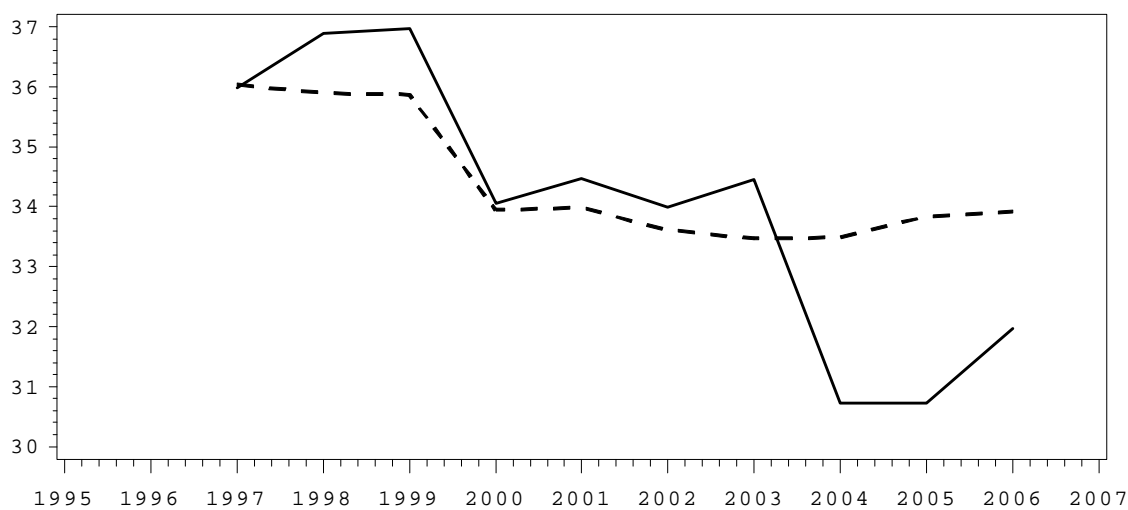
Overgangssandsynlighed fra kontanthjælp til sygedagpenge, pct.

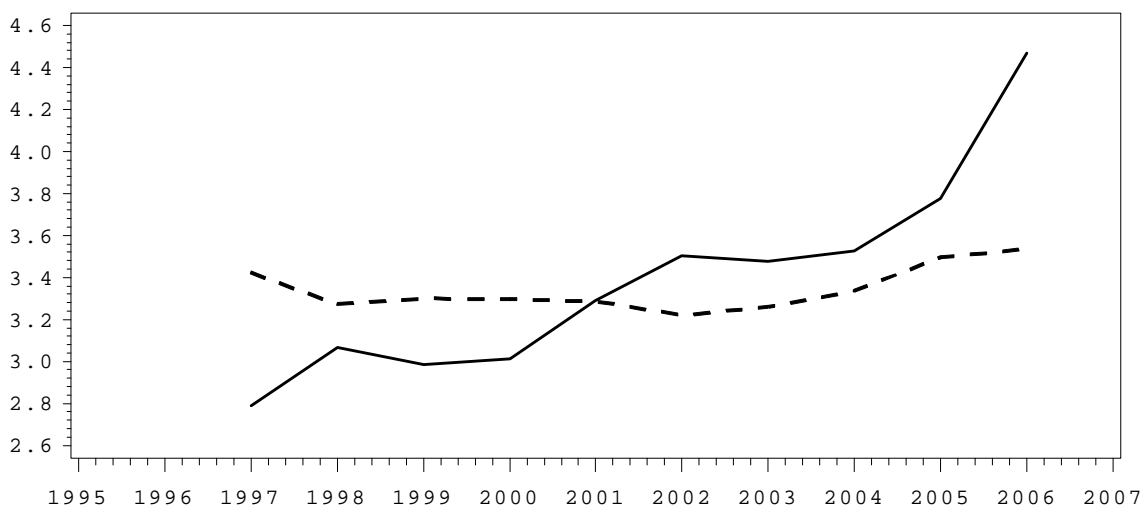
Overgangssandsynlighed fra førtidspension til sygedagpenge, pct.

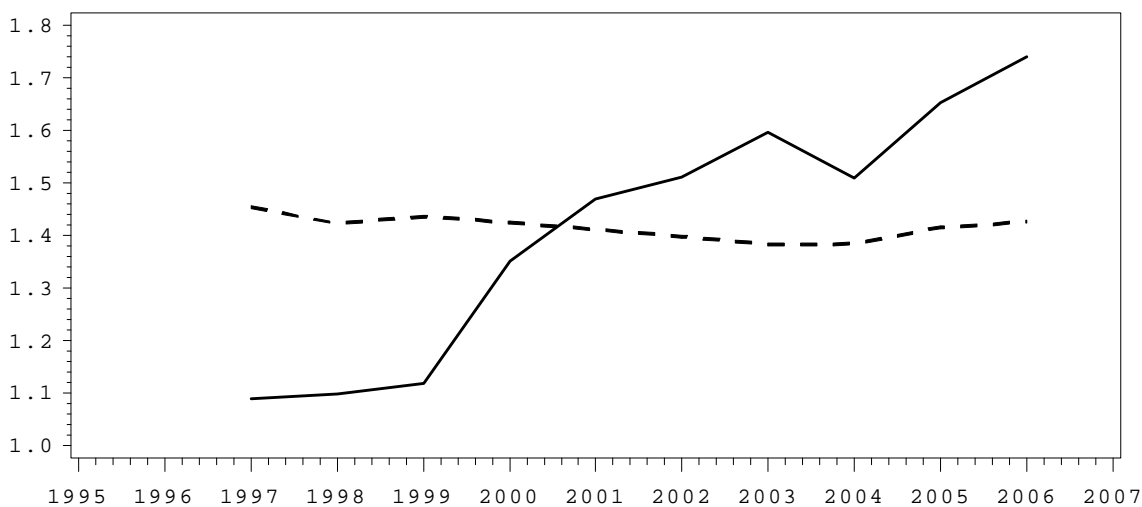
Overgangssandsynlighed fra sygedagpenge til sygedagpenge, pct.

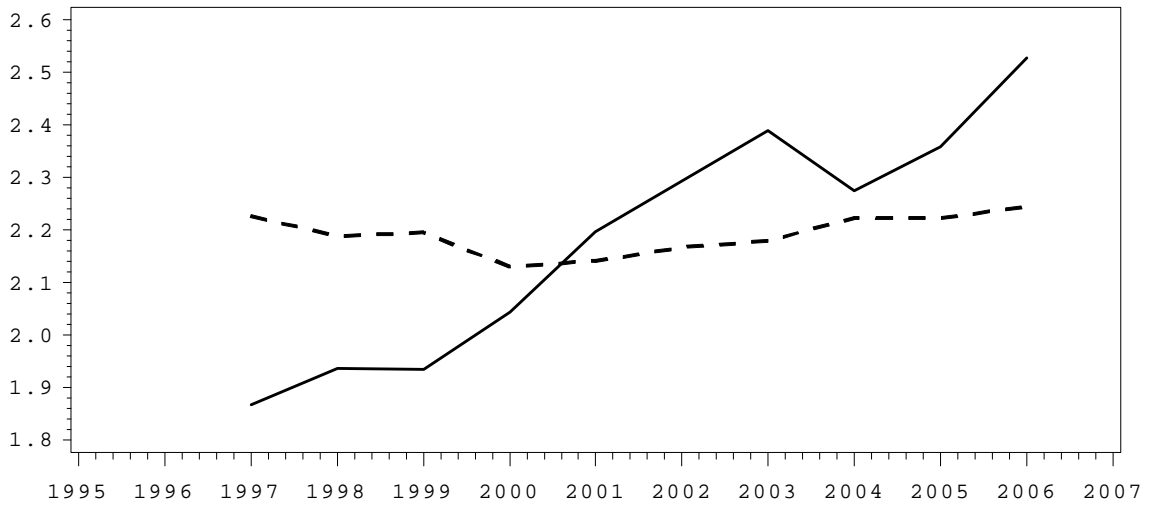
Overgangssandsynlighed fra dagpenge til sygedagpenge, pct.

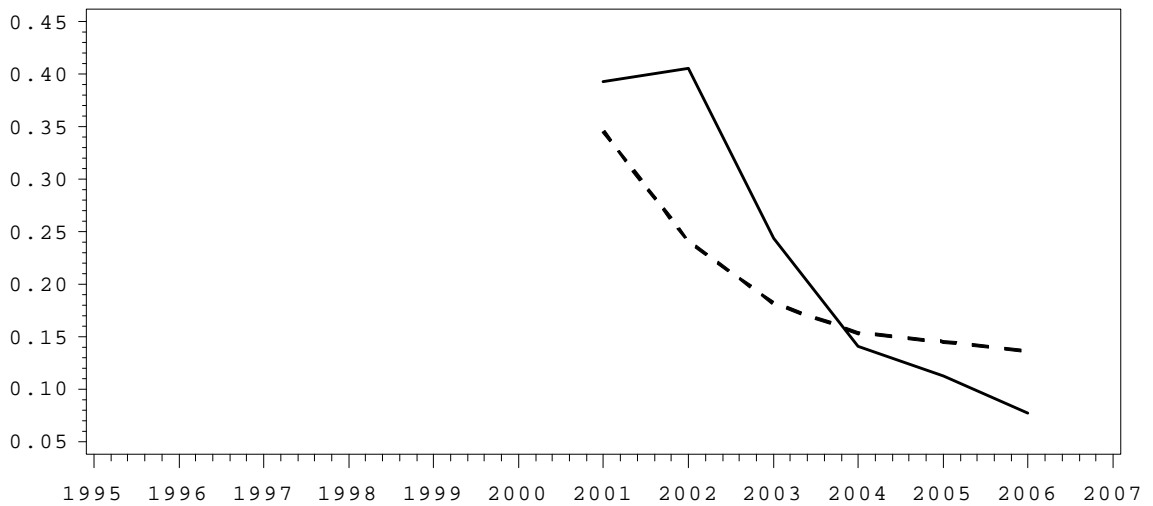
Overgangssandsynlighed fra selvforsørgelse til sygedagpenge, pct.

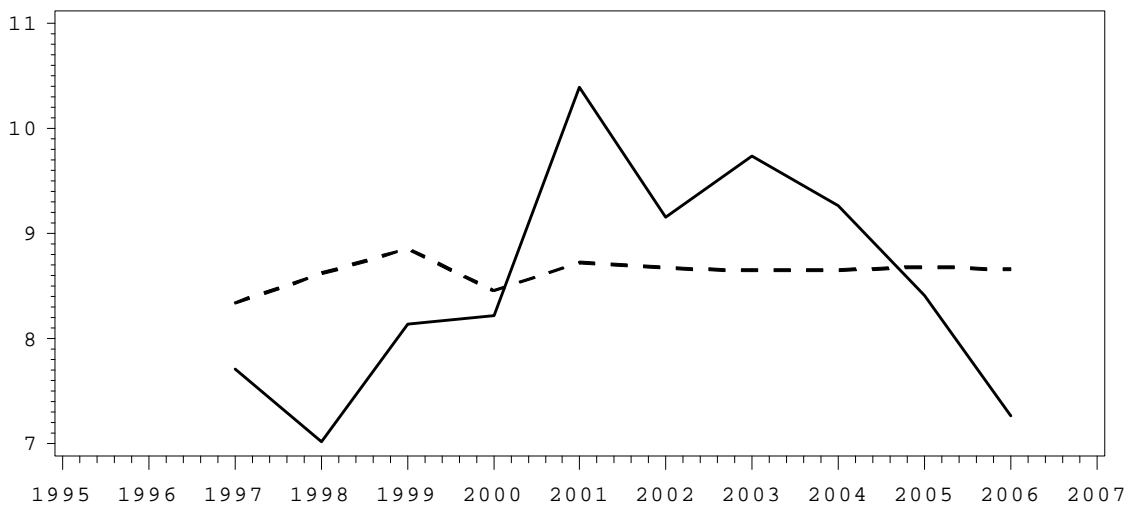
Overgangssandsynlighed fra alle til sygedagpenge, pct.

Overgangssandsynlighed fra fleksjob til dagpenge, pct.

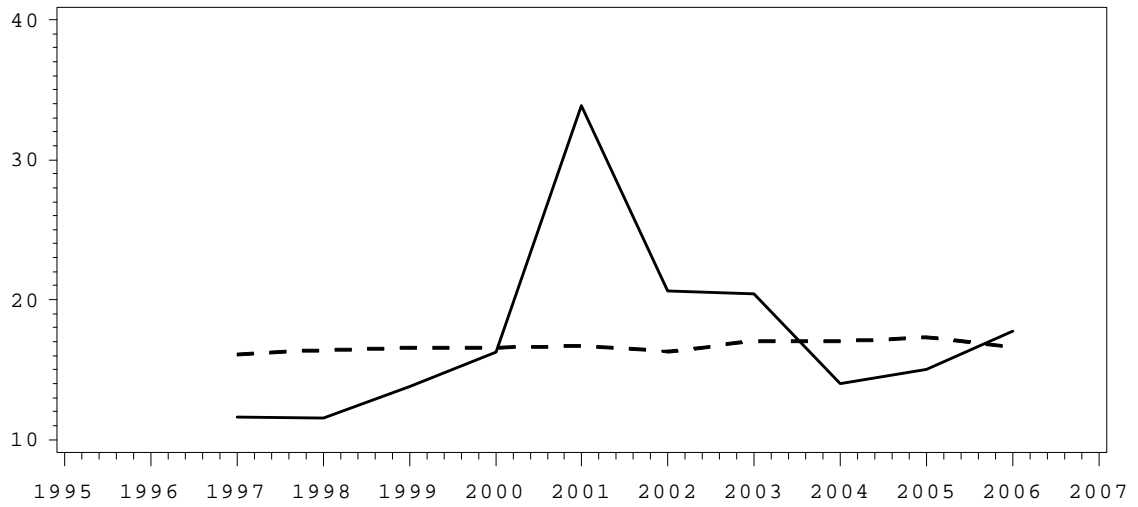

Overgangssandsynlighed fra revalidering til dagpenge, pct.

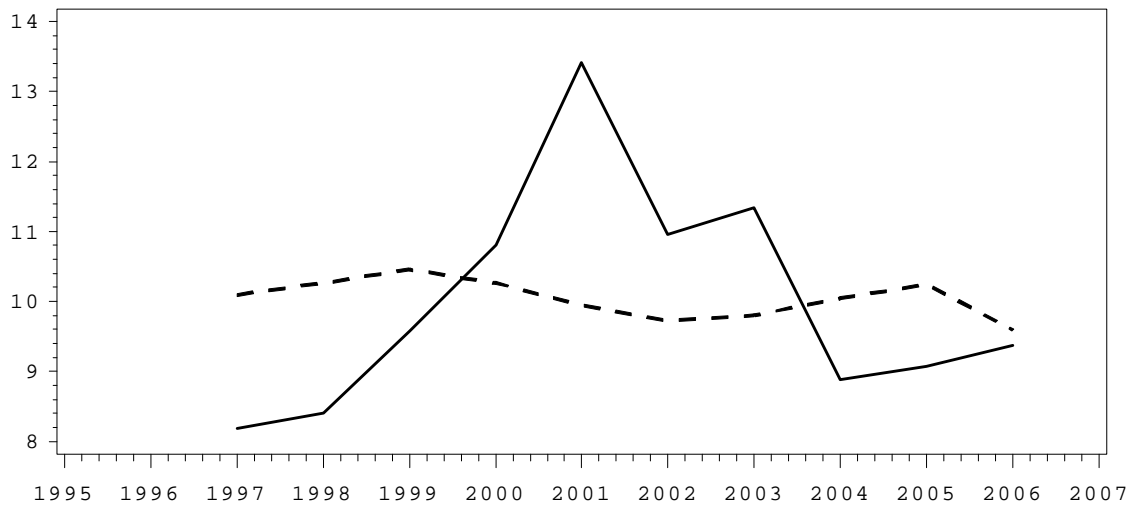

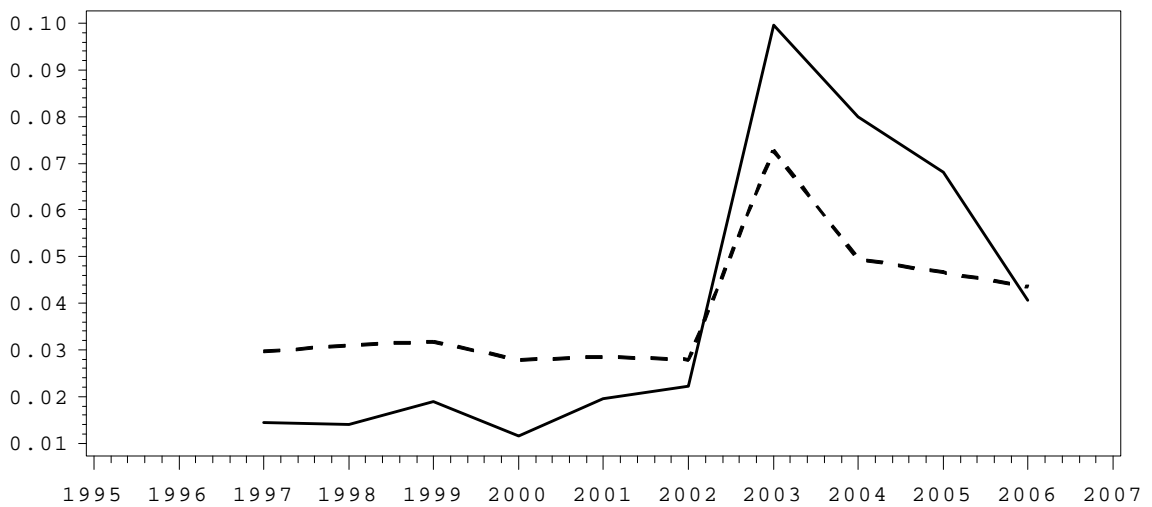
Overgangssandsynlighed fra kontanthjælp (AMP) til dagpenge, pct.

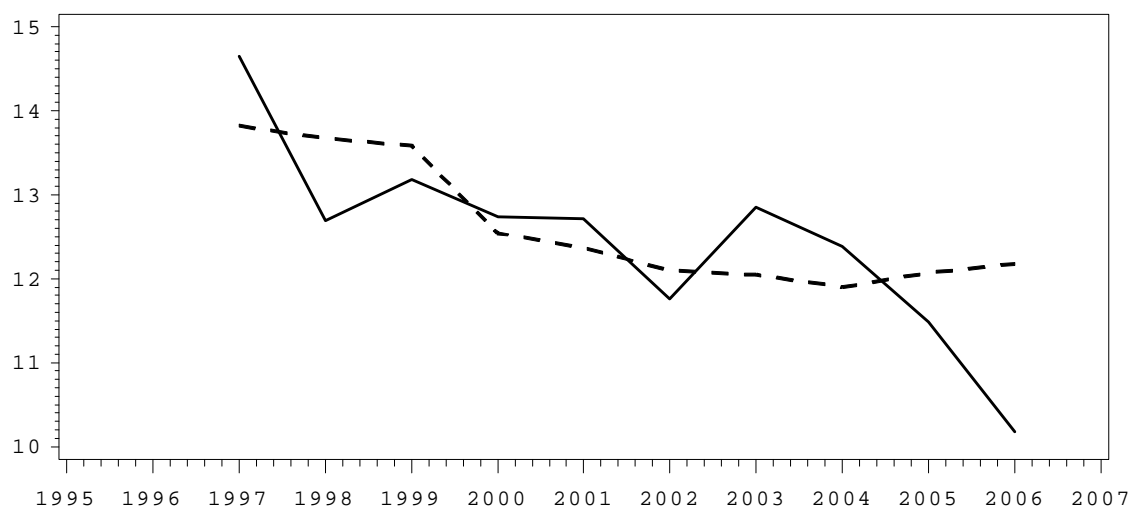
Overgangssandsynlighed fra kontanthjælp til dagpenge, pct.

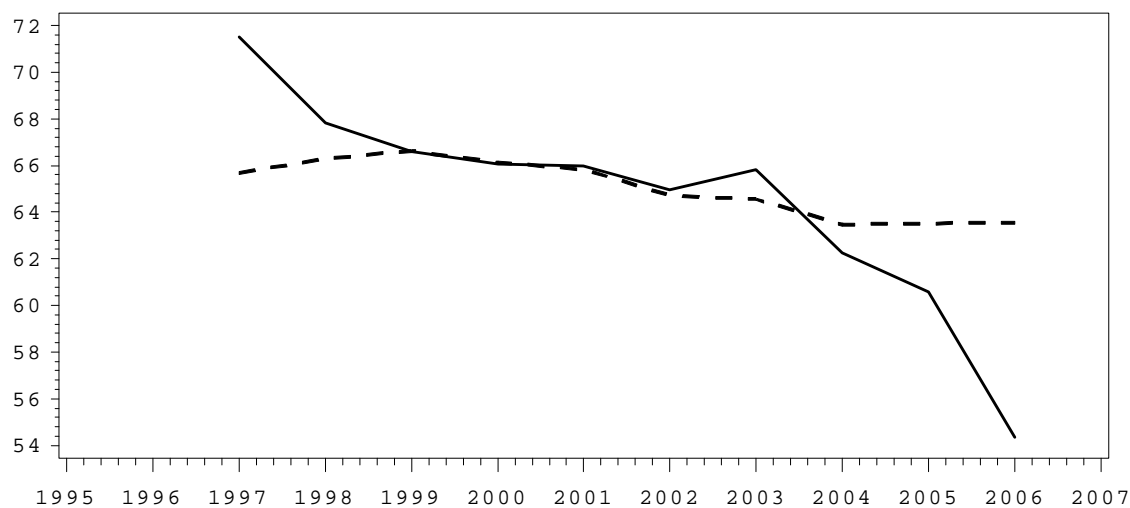
Overgangssandsynlighed fra førtidspension til dagpenge, pct.

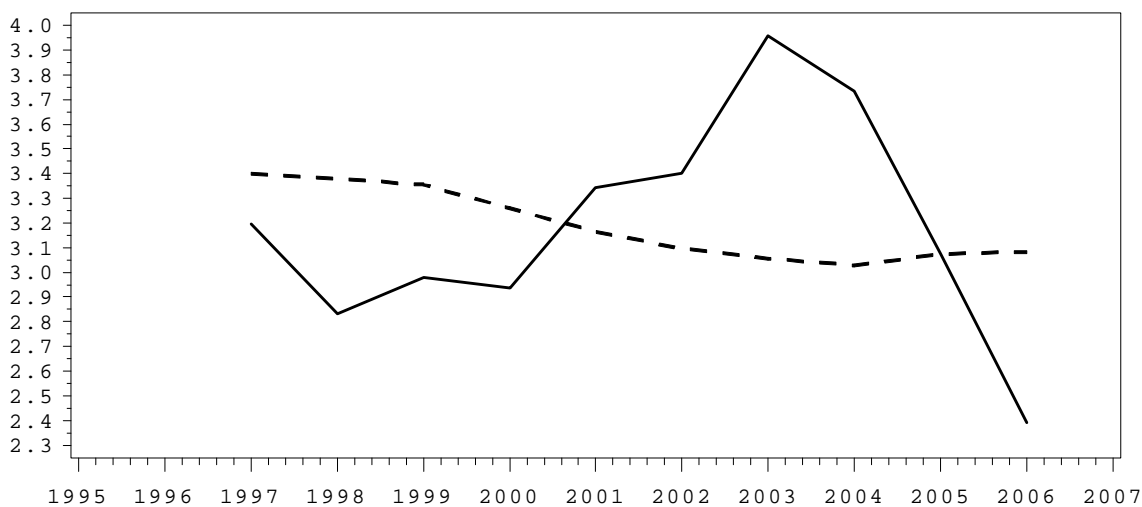
Overgangssandsynlighed fra sygedagpenge til dagpenge, pct.

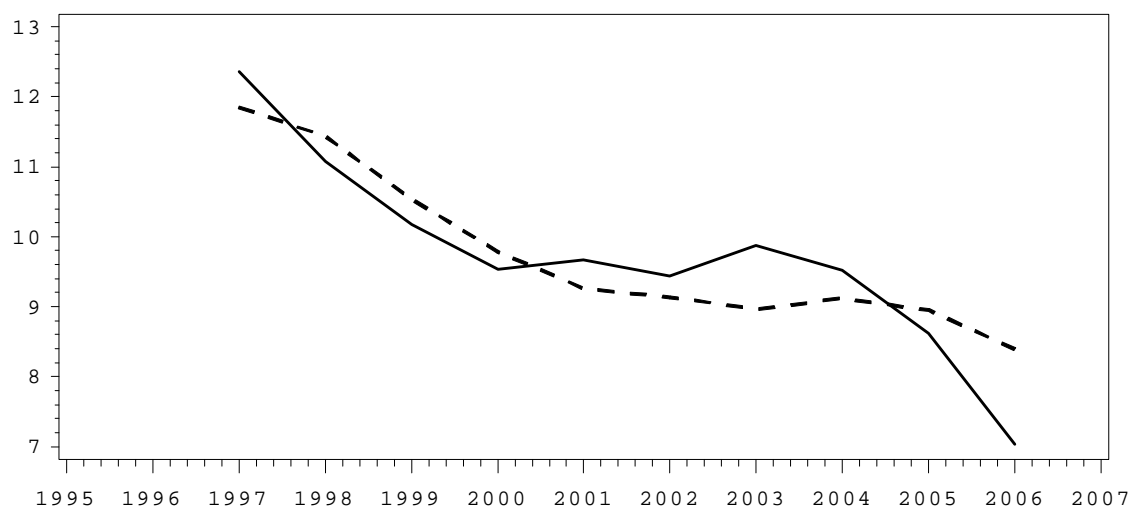
Overgangssandsynlighed fra dagpenge til dagpenge, pct.

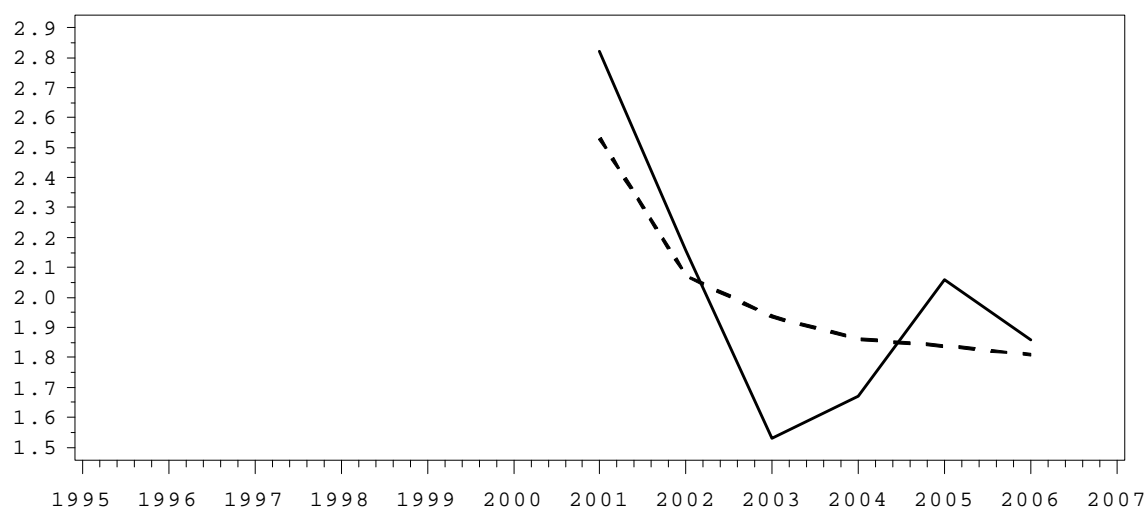
Overgangssandsynlighed fra selvforsørgelse til dagpenge, pct.

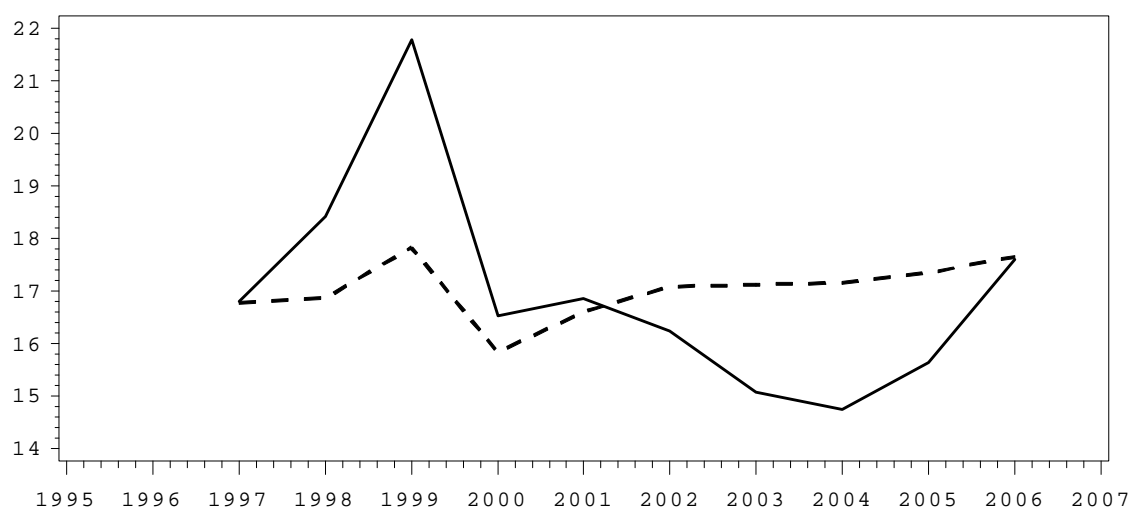
Overgangssandsynlighed fra alle til dagpenge, pct.

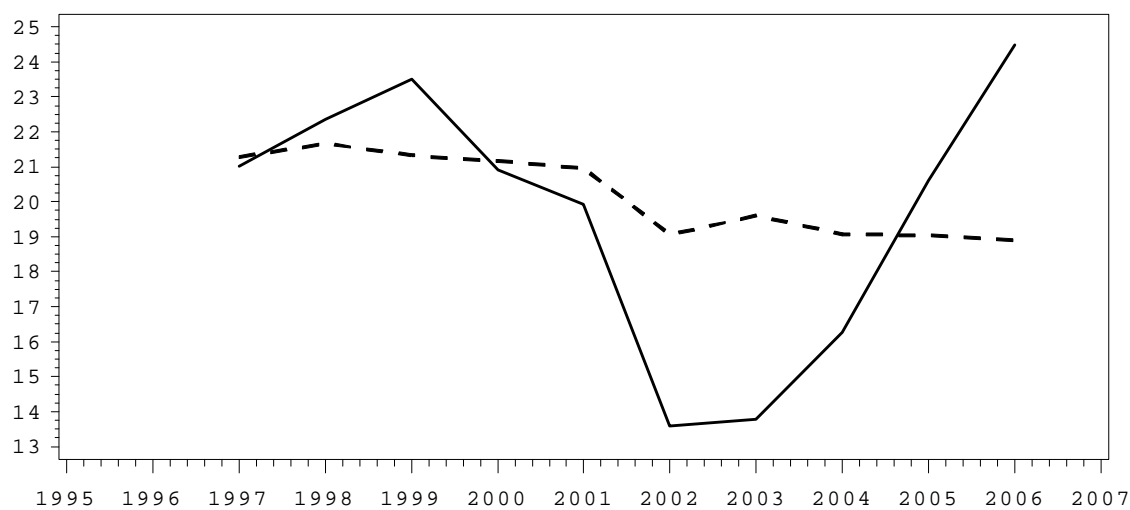
Overgangssandsynlighed fra fleksjob til selvforsørgelse, pct.

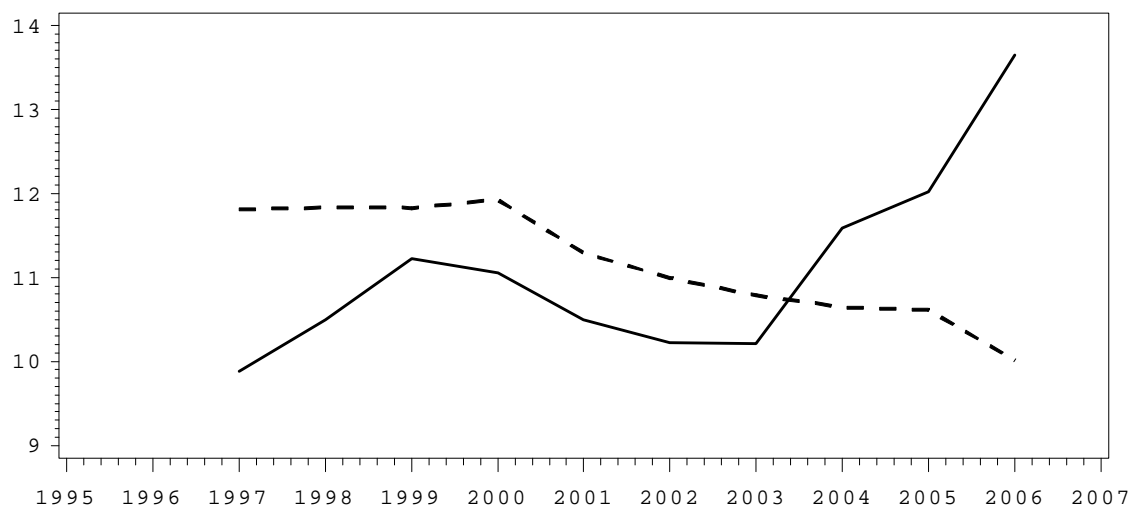
Overgangssandsynlighed fra revalidering til selvforsørgelse, pct.

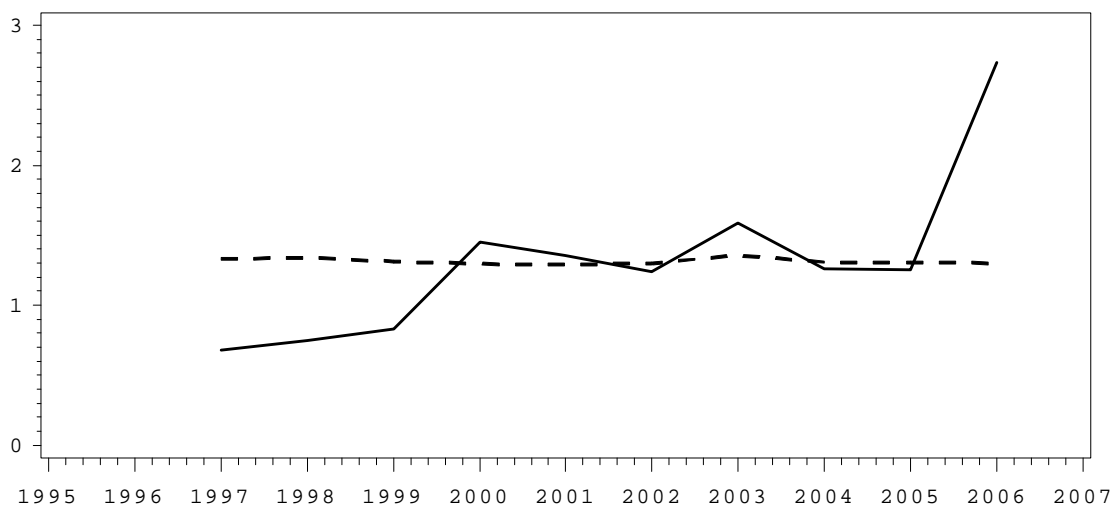
Overgangssandsynlighed fra kontanthjælp (AMP) til selvforsørgelse, pct.

Overgangssandsynlighed fra kontanthjælp til selvforsørgelse, pct.

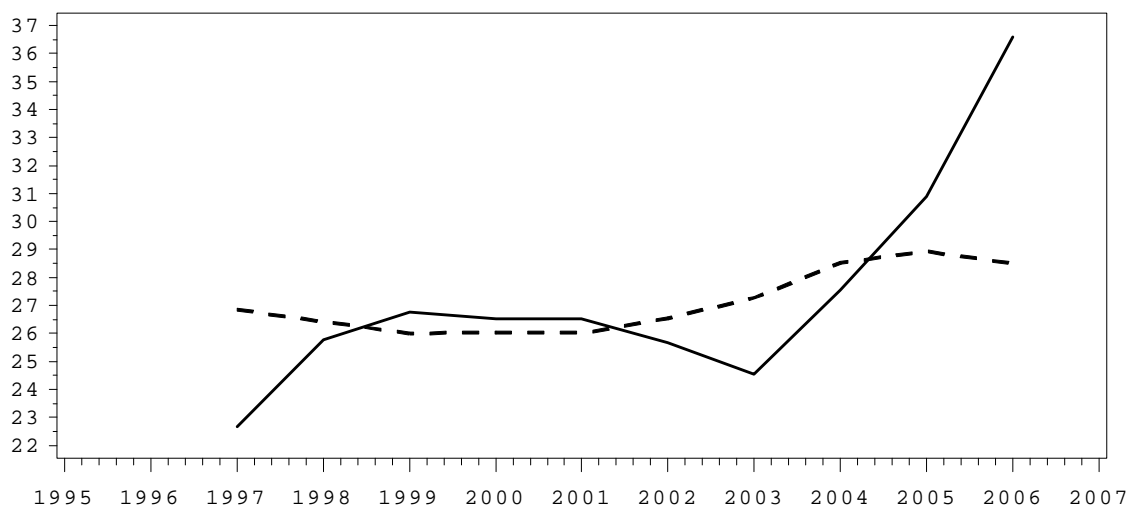
Overgangssandsynlighed fra førtidspension til selvforsørgelse, pct.

Overgangssandsynlighed fra sygedagpenge til selvforsørgelse, pct.

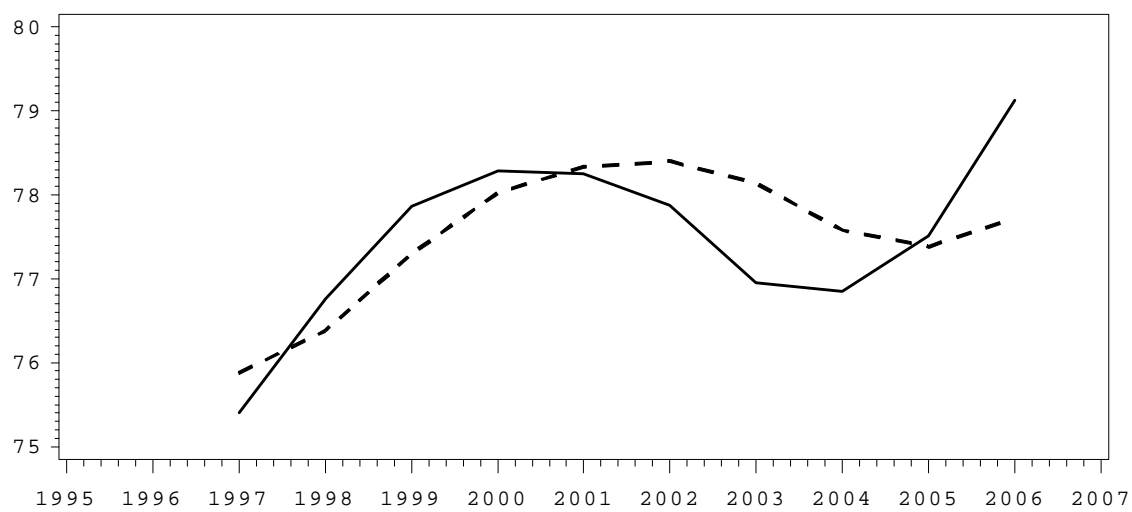
Overgangssandsynlighed fra selvforsørgelse til selvforsørgelse, pct.

Overgangssandsynlighed fra selvforsørgelse til selvforsørgelse, pct.

Overgangssandsynlighed fra alle til selvforsørgelse, pct

Bilag 5

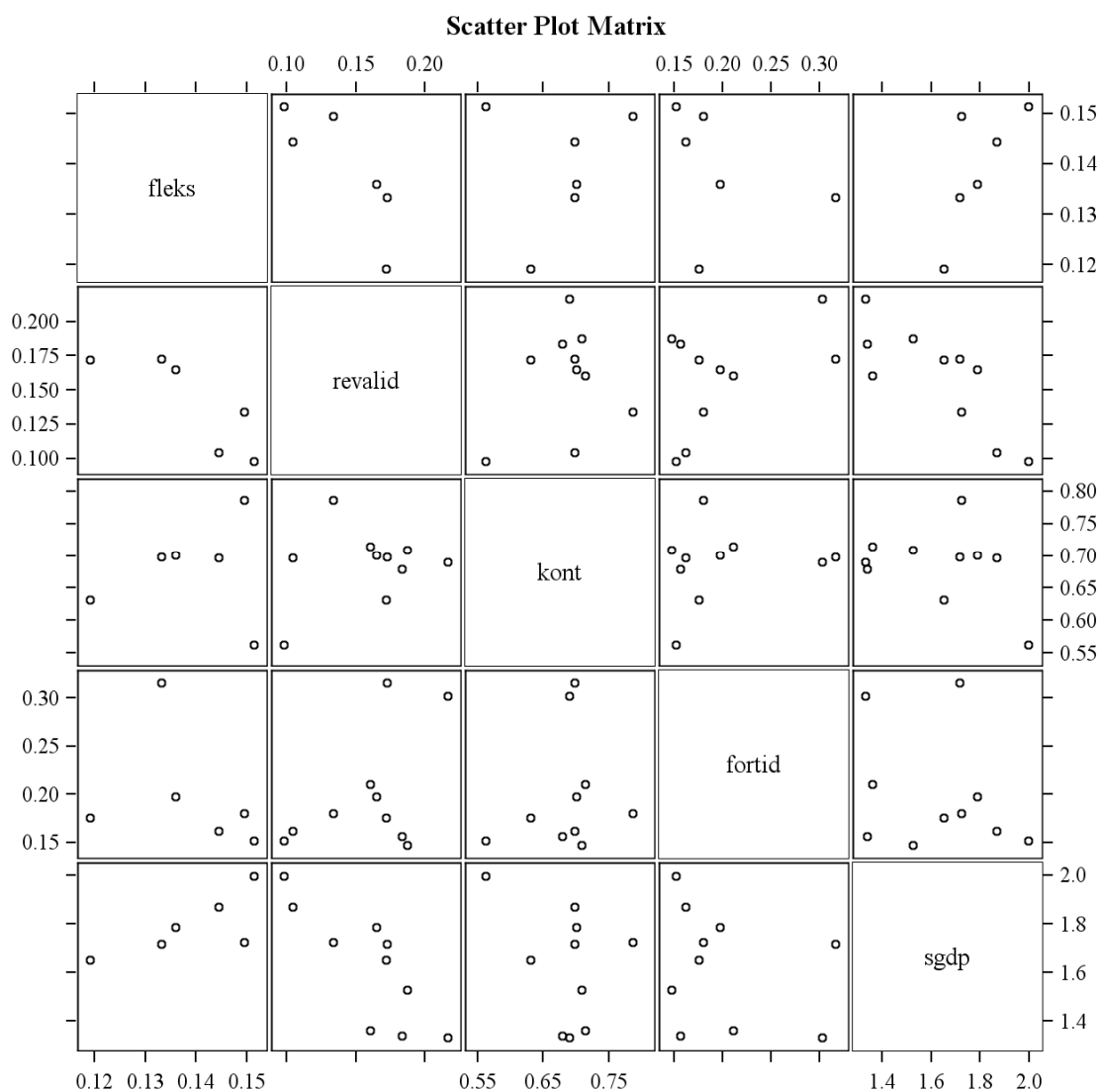
Krydsplots

Krydsplots (scatter plots) giver et visuelt indtryk af den parvise sammenhæng mellem variable. For hver kombination af variable ses et plot af den ene variabel mod den anden. Hvis punkterne i et plot viser en stigende sammenhæng, tyder det på, at de to variable er positivt korrelerede, mens en faldende sammenhæng (som fx sammenhængen mellem fleksjob og revalidering i figur b5 - 1) tyder på, at de to variable er negativt korrelerede. I de krydsplots for overgangssandsynligheder, der vises her, er det især negative korrelationer, der er interessante, idet disse indikerer, at de to overgange kan virke som substitutter for hinanden, således at færre overgange til den ene tilstand falder sammen med flere overgange til den anden tilstand.

I de efterfølgende plots henviser "fleks" til fleksjob, "revalid" til revalidering, "kont" til kontanthjælp, "fortid" til førtidspension, og "sgdp" til sygedagpenge.

I figur b5 - 1 er der for hver kombination af tilstande uden for det ordinære arbejdsmarked et plot, som på akserne har den andel (i pct.), der i de enkelte år overgår til de to tilstande fra det ordinære arbejdsmarked. Det ses, at udstrømning til revalidering er negativt korreleret med både fleksjob og sygedagpenge, mens der ikke ses nogen tydelig korrelation mellem udstrømning til andre par af tilstande. Denne statistiske sammenhæng indikerer, at overgang til revalidering i analyseperioden kan have virket som substitut for overgang til fleksjob og sygedagpenge.

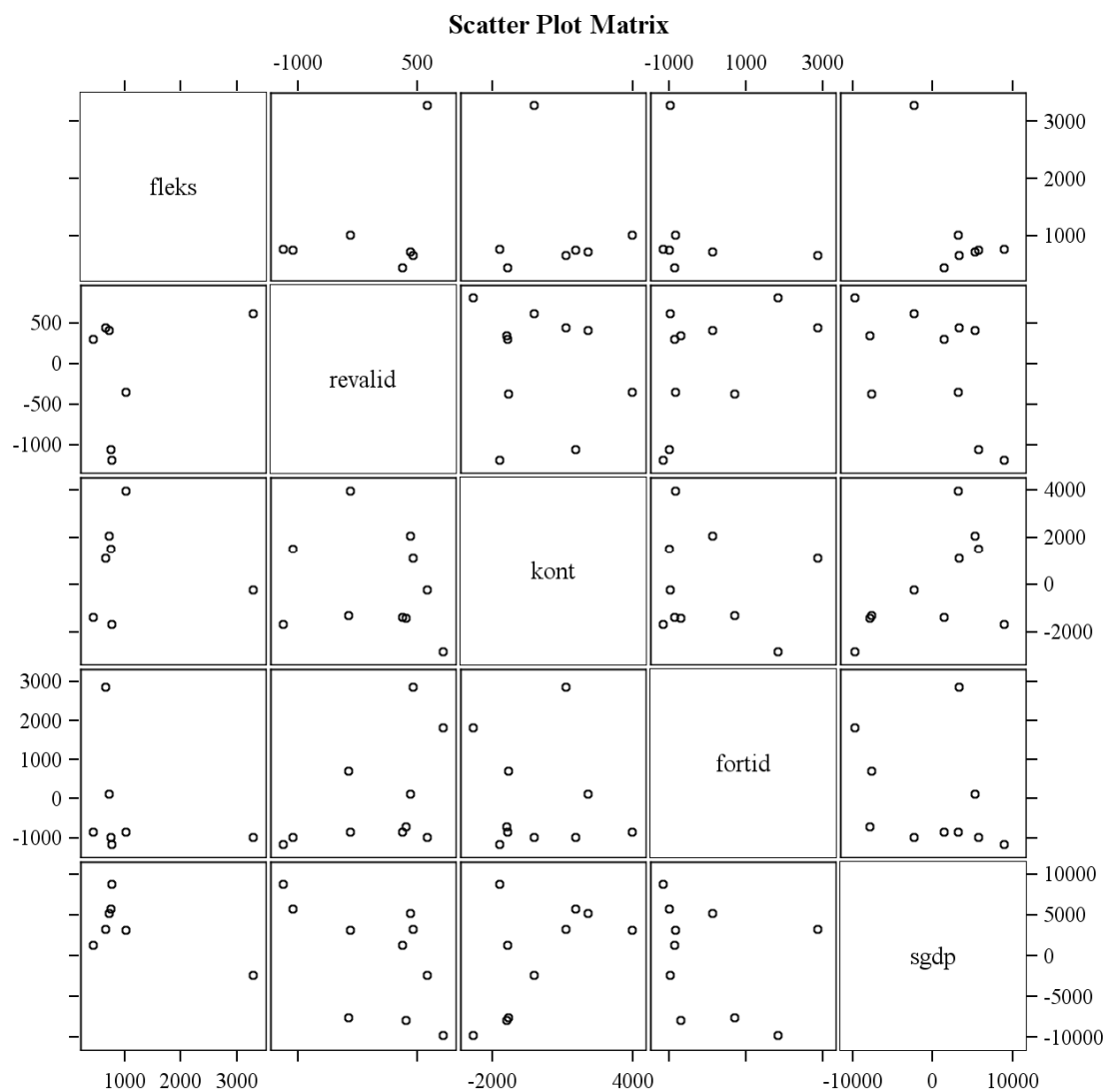
Figur B5 - 1 Sammenhæng mellem sandsynligheder for overgang fra det ordinære arbejdsmarked til tilstande uden for det ordinære arbejdsmarked (pct.)

Note: På 5% signifikansniveau er der korrelation mellem overgangssandsynlighederne fra fleksjob og revalidering, og revalidering og sygedagpenge. Signifikansen er dog baseret på meget få datapunkter og derfor kun vejledende.

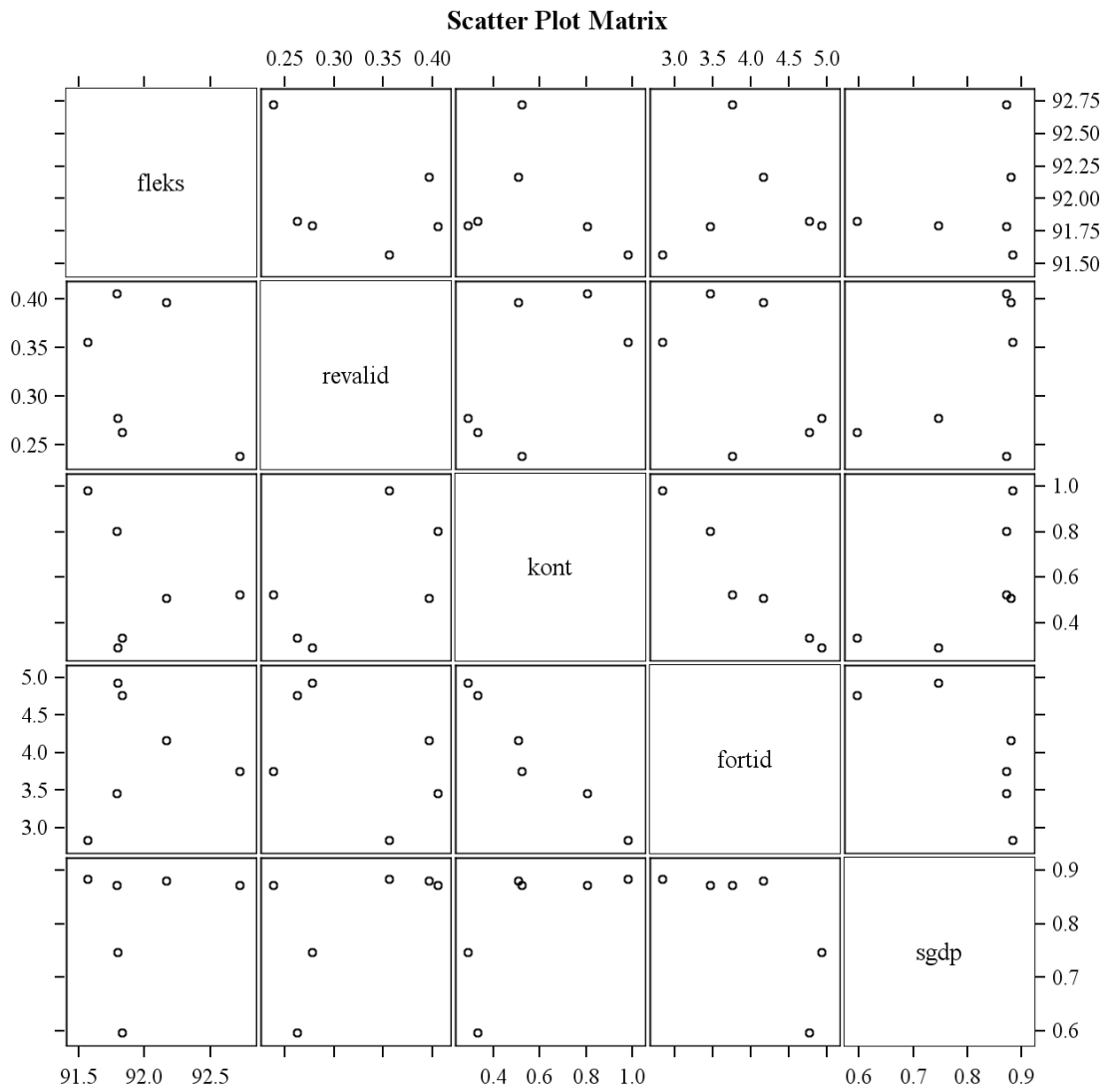

Figur B5 - 2 Sammenhæng mellem den uforklarede del af overgangen fra det ordinære arbejdsmarked til tilstande uden for det ordinære arbejdsmarked (antal)

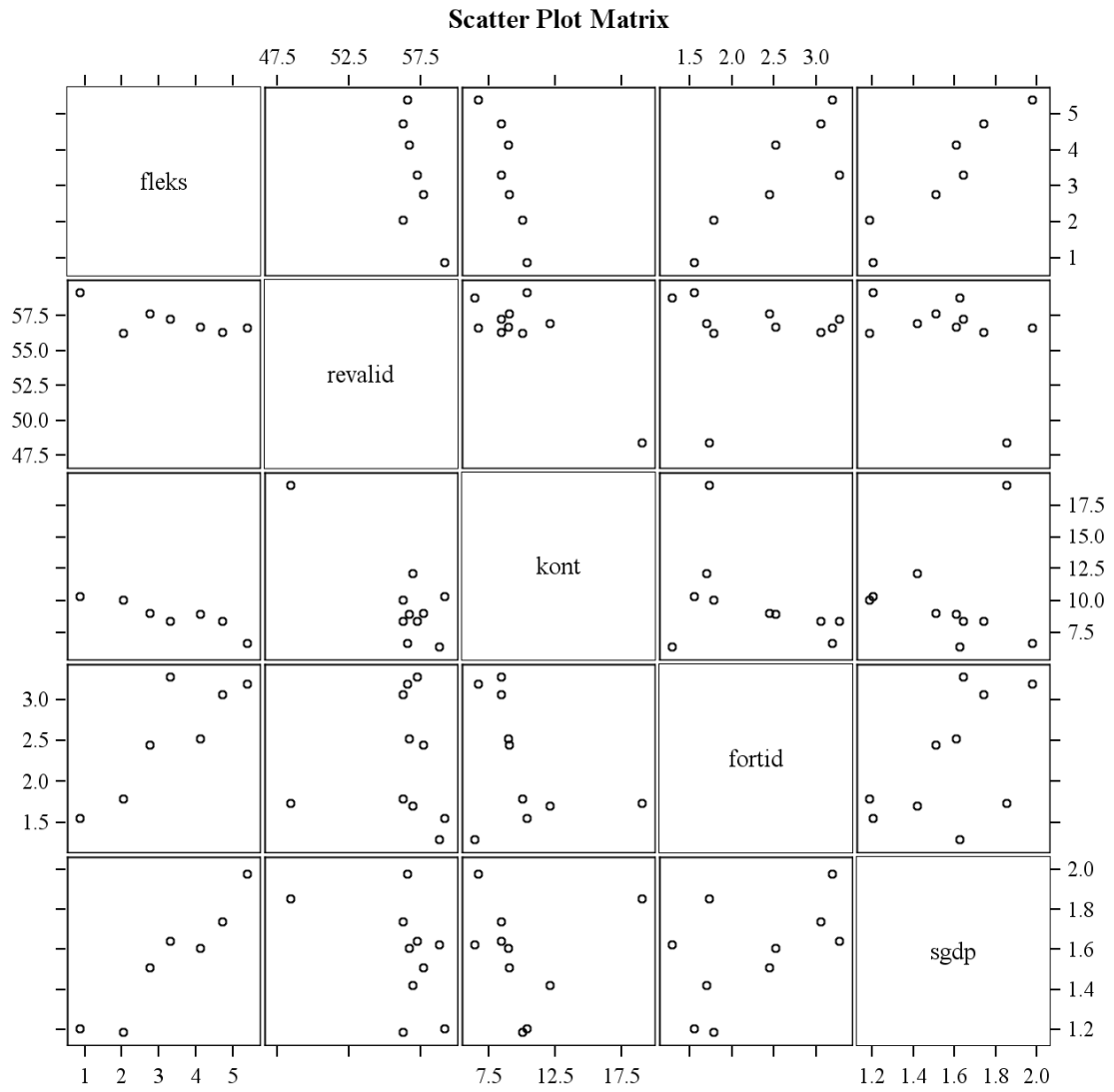

Note: På 5% signifikansniveau er der ingen signifikante korrelationer.

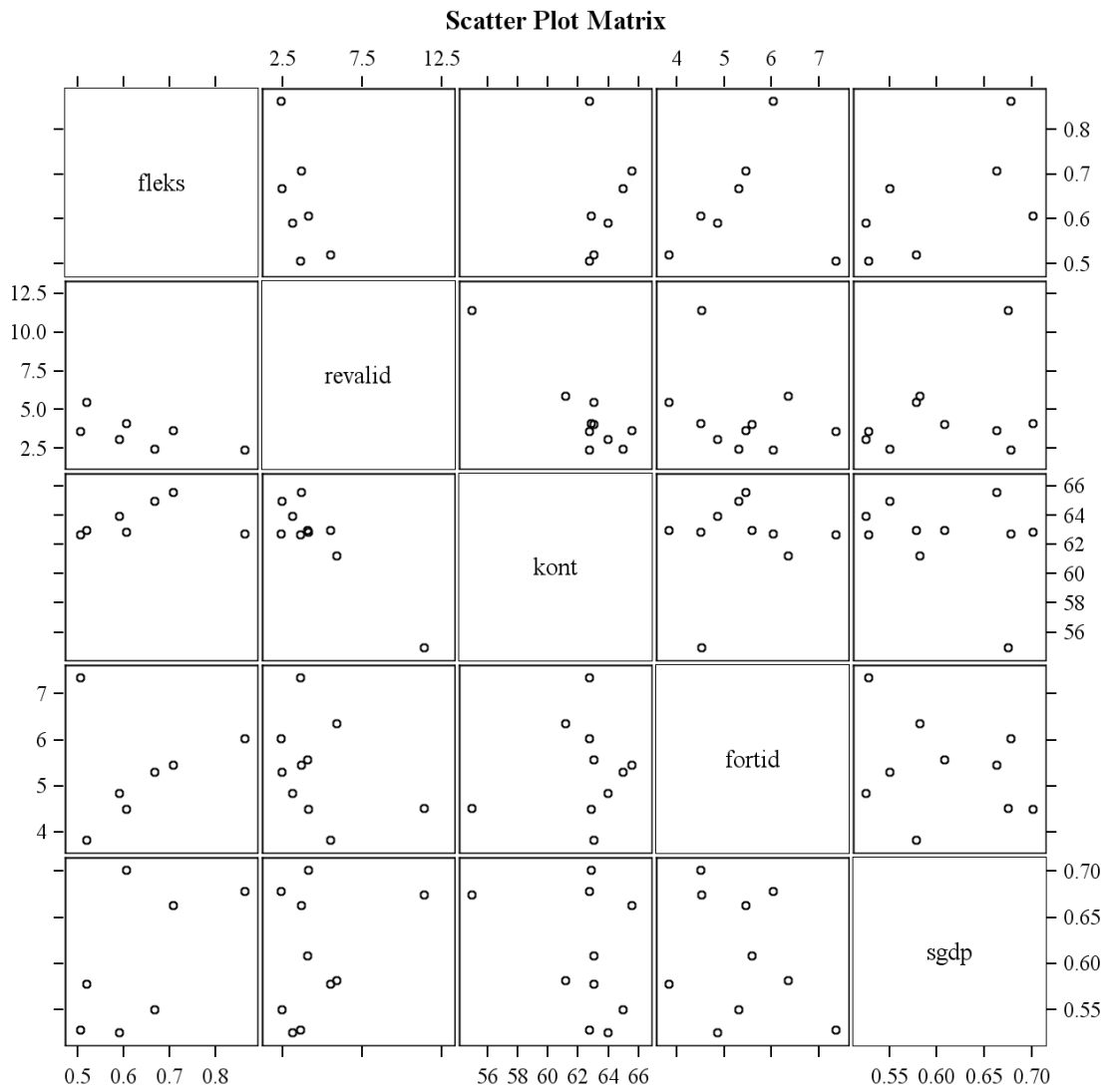
Figur B5 - 3 Sammenhæng mellem afgang fra fleksjob (krydsplot)

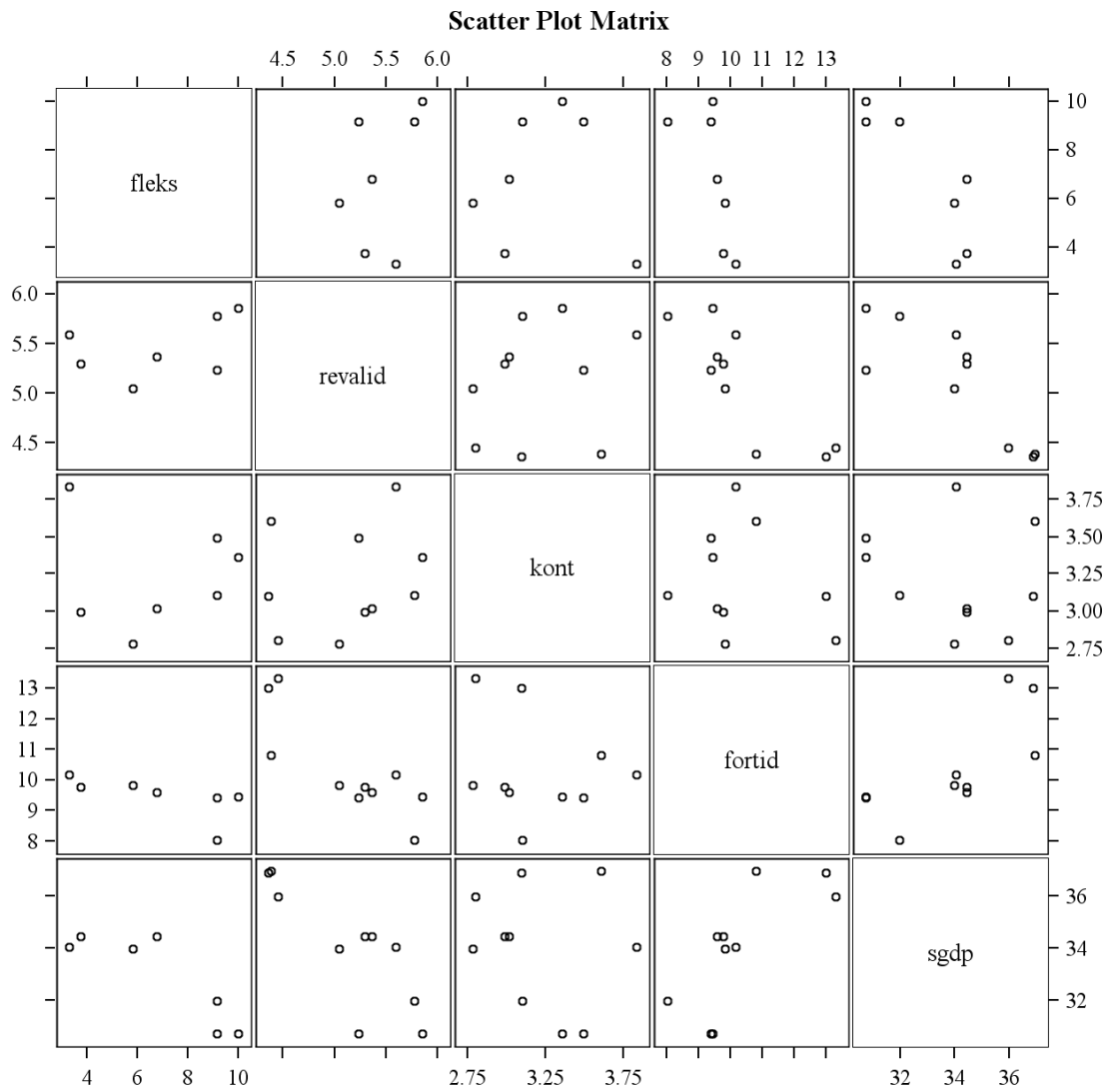
Figur B5 - 4 Sammenhæng mellem afgang fra revalidering (krydsplot)

Figur B5 - 5 Sammenhæng mellem afgang fra kontanthjælp (krydsplot)

Figur B5 - 6 Sammenhæng mellem afgang fra sygedagpenge (krydsplot)

Det danske overførselssystem indeholder en række ydelser, der er målrettet personer, som mere eller mindre permanent står uden for det ordinære arbejdsmarked. Der er derfor behov for et helhedsperspektiv, når det skal vurderes, om flere i dag står uden for arbejdsmarkedet end tidligere. Analysen fokuserer på strømmene ind og ud af det ordinære arbejdsmarked, og hvordan de har udviklet sig over tid. Herudover bevæger mange personer sig imellem forskellige indkomsterstøttende ydelser, og disse bevægelser afhænger dels af befolkningssammensætningen og dels af konjunkturmæssige forhold og regler og adfærd i tilkendelsespraksis. Analysen af disse bevægelsesmønstre viser tydelige sammenhænge mellem overgangene mellem forskellige ydelser, således at strømme mellem ydelser ændres over tid. En del af ændringerne, som ikke kan forklares ud fra ændringer i befolkningssammensætningen, falder sammen med regelændringer og kan dermed ses som resultat af disse.

AKF

Nyropsgade 37
DK-1602 København V
tel: +45 4333 3400
fax: +45 4333 3401
akf@akf.dk
www.akf.dk